

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Titel | Title:

Udgivet år og sted | Publication time and place:

Fysiske størrelse | Physical extent:

Udgivet af T. Thortsen.

Lommebog for Skuespilyndere for Aaret 1820

Kjøbenhavn : Andreas Seidelin, [1820]

188 s.

DK

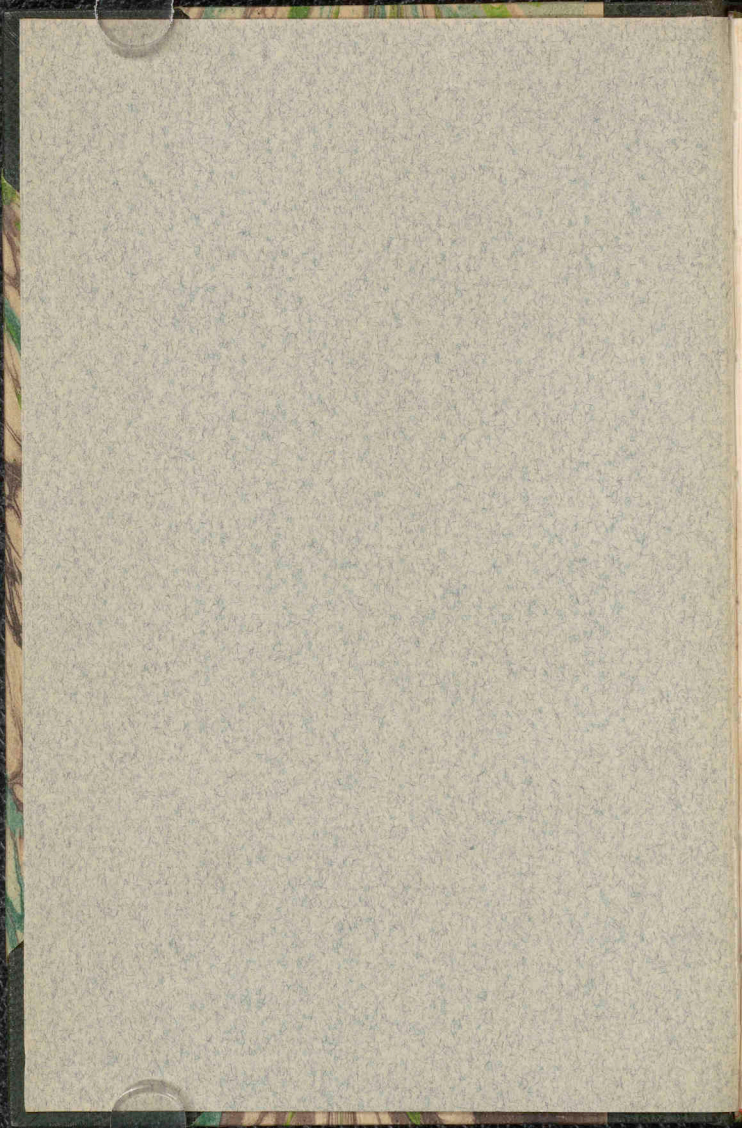
Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

Lommebog
for Skuespilnydere

for Aaret 1820.

Udgivet
af
E. Thortsen.

Kjøbenhavn.

Trykt hos og forlagt af Andreas Seidelin,
Hof- og Universitets-Bogtrykker.

730

Commisary

for the

to

1810

1810

I n d h o l d.

	Pag.
S tuepladsens Værd for Menneskeheden	1.
Prolog af Dr. Meisling	20.
Epilog af Prof. Kruse	23.
Et Brev fra Schiller til Schüz	24.
Et Brev fra Iffland	27.
Epilog af π.	32.
Sophie B's Minde af b. b.	35.
Sang af Prof. Dehlenschläger	39.
Prolog af L. Thaarup	42.
Fru E. M. B's Minde af Prof. Rahbet	45.
Ved et Declamatorium	47.
Sørgeprolog	49.

	Pag.
Eil Thalias unge Døttre	51.
Kunstnerbilleder	54.
Om Prover	56.
Brudstykker af en Theaterdirecteurs Lidelser	63.
Columbine som Due, Marionetspil	81.
Deserteuren, Comedie	115.
Bemærkninger over det hamburgske Theater	159.
Det Kjøbenhavnsske Theater	179.

Skuepladsens Værd for Menneskeheden.

Hvad er Skuepladsen for Mennesket i Idealet, og hvad skal den altsaa være i Virkeligheden? Dette Spørgsmaal har nok allerede beskæftiget mangen Tænkter, men Resultatet deraf synes, efter den Maade, hvorpaa vi i vore Dage behandle den Indretning, som kaldes Skueplads, neppe at være blevet almindeligt bekjendt. Det hænger paa det næieste sammen med det almindeligere Spørgsmaal: hvad ere de skjønne Kunster for Menneskeheden? Ere de blot en Luxus for den menneskelige Aand? Ere de blot et Noerfabsmiddel i ledige Timer, et Tidsfordriv naar man intet bedre har at bestille, og som Mennesket uden indvortes Skade kan undvære, naar han blot ellers kan udfylde sine ledige Timer paa en uskyldig d. e. paa en for ham og andre uskadelig Maade? Fra denne Syns-

punkt betragter man ofte, især de practiske *) Kunster, og de plastiske: Sculptur og Malerie, betragtes som Fremstilling af skønne Skikkelser for at pirre Sandserne, som et Middel til at erholde vakre Prydelser og Zirater, og, naar det kommer høit, som et Middel til paa en behagelig og sindrig Maade at fremstille sindrige Ideer, og fra denne Synspunct kan man da saare let forklare, hvor meget eller hvor lidet der gjøres for dem. Luxus sættes som billigt er, om ikke for Livet, saa dog for Staten, bag efter de saa kaldte Fornødenheder, sølgelig sættes ogsaa de skønne Kunster bag efter Videnskab, for saa vidt denne nemlig umiddelbart griber practisk ind i det Hele, og derved erhverver sig den Rang, som tilkommer de saa kaldte nyttige Kunster, og derfor erkjendes Agerdyrkeren og Haandværkeren for en nyttigere Statsborger end den, som beslitter sig paa de skønne Kunster. Men ogsaa Luxus maa finde Sted i Menneskeverdenen, og især i den talrige Forening af Mennesker i de store Stæder. Den er et nødvendigt Onde, eller ogsaa, efter en friere Synsmaade, noget, som passer sig godt for Overflødigheden, der bidrager til at opmuntre Livet, og derved virker velgjørende paa Mennesker og for

*) Practiske Kunster kaldes saa, fordi Frembringeren faar Fremstillingens Material tillige med Formen: de ere Musik, Dandskunst, Tonekunst og Digtkunst, og disses Forbindelse i Skuespilkunst, Pantomimer og Ballet.

Staten. I folkerige Stater bliver der ved den beskæftiget en Mængde Mennesker, som ellers intet Mittel vilde have til at hjælpe sig gjennem Verden; Beskæftigelse og Virksomhed ere de bedste Midler imod onde Tanker; der kommer derved Penge iblandt Folk, og mange væsentlige Fordele tilflyde derved Statskassen. Saaledes forholder det sig ogsaa omtrent med den aandelige Luxus, og det vil vel ikke letteligen falde nogen af de nyere Statsmænd ind, at følge Platos Raad, der vilde forvise Kunstnerne af sin Republik; thi ogsaa de kunne være nyttige, i det de pryde Livet, opmuntre Anden, og trække Uhrværket op, naar det er løbet af i det daglige Livs Forretninger; de kunne ofte underholde en stor Masse af Mennesker paa en uskadelig Maade, og altsaa forhindre meget Ondt; de kunne oplive Følelserne; ja de kunne endog umiddelbart gribe ind i det practiske Liv ved at fremstille Exempler til Efterligning eller til Advarsel, befordre Menneskekundskab, vedligeholde Selvfælgelighed, kunne hurtigere og eftertrykkeligere end paa nogen anden Maade meddele Anskuelser, hvis Udbredelse maaskee kunne være ønskelig, kunne bringe store Navne og store Begivenheder til almeen Kundskab og koste i Almindelighed Statskassen saare lidt. Sandt nok, Skuepladsen koster, og det ofte ikke ubetydelige Summer, thi den bestaaer af alt for mate-

rielle Dele; men noget maa Staten eller Regjeringen (to Begreber, som i de fleste Hoveder nu ikke mere ere saa synonyme, som fordem) gjøre for Undersaaternes Underholdning, især naar man derved muligen kan forebygge større Onder, forsøge en Hovedstads Glæde og Tillokkelse for rige Fremmede og tillige derved befordre egen Moerskab, maaskee endog i flere end een Henseende. Underholdning og tillige Underviisning ved Exempler erkjendes altsaa for Skuepladsens Hiemeed; dog foretrakkes det første for alt andet og i Sammenligning med det kommer intet andet i Betragtning.

Men nu er den Maade saare forskjellig, hvorpaa Folk vil møres. Nogle mere sig kun, hvor der er meget at see paa; andre der, hvor deres Følelser pirres og saa at sige vugges ind i vellystige Drømme; andre mere sig kun ved Rødsels-scener, som faae Haarene til at reise sig paa Hovedet; atter andre og de fleste finde kun Moerskab i at faae Mellemgulbet rystet og i legende Wittighed; andre fordre, at deres fløvede Sandselighed skal kildres ved yndige Skikkelser og Bevægelser; ja ofte forandre de Gjenstande, som kunne mere os, sig efter den forskjellige Stemning, hvori vi befinde os, og den ene Maade tjener til Folie for den anden. Følgelig maa der ogsaa sørges for, at enhver kan finde noget for sig.

Denne Ansættelse af Skuepladsen torde maaskee være den, der viser sig, som den almindeligst herkende, i det mindste hos Regjeringerne og Theaterdirectionerne, da man deraf saa nogenlunde kan forklare alle de Særson, som saa ofte overraske os, men især det Phænomen, at vi i Residentser finde disse Underholdningsindretninger hørende til Hofvæsenet og behandlede som en Gunst, der vises Publicum, og derfor, uden at agte dets Stemme, overladte eller betroede til Personer, af hvilke der ikke forlanges mere end i det høieste Interesse for denne Slags Underholdning, og det, som man i Almindelighed pleier at kalde Dannelse. Directeuren behøver jo ikke at skrive Skuespil, derfor har man Digttere; han behøver jo ikke selv at fremstille dem, dertil har man Skuespillere; altsaa er det blot hans Sag at bedømme hvad der kan tjænke Underholdning, og det vilde jo være meget sært, ikke at tiltroe en Mand dette Dømmeme, der hører til den saakaldte høiere og altsaa ogsaa finere Verden, og som ellers har Smag og forstaaer at nyde Livet. Til at anordne det Fornødne har han dertil ansatte Betjenter, og det Nødvendigste til at bestyre saa forskjellige ofte modstridende Gemytter, den fornødne Ansættelse, giver hans Fødsel og Rang ham. Men nu har ogsaa den Directeur, som medbringer en lignende Ansættelse, og af hvem man ikke

Kan forlange, at han skal dømme mindre godt om sine egne Evner, gjerne sin Yndlingsmoerſkab, og kan man fortænke ham i, naar han antager denne ſom Maaleſtok ogſaa for andres Moerſkab? Vil han nu gjerne ſee meget, ſaa gives der iſær Spectakelſtykker, hvori Maſſinmeſteren og Statifterne ſpille Hovedrol- lerne; er han en Elſker af Muſik komme Syngestyk- kerne i Veiret: holder han af at gyſe, foretrækkes de høitragiſke, nerveryſtende Sørgeſpil; giber han gjerne lee, trækkes Farcerne frem; er han et bel esprit, ſaa bliver det Byſtspillene; vil han pirres, ſaa Ballet- terne; og ved Siden af dette Hovedſag (ſom da i vore Tider almindeligviis bliver Syngestykkerne) for- ſømmes alle andre, og ſelv i dette tages der, næſt Un- derholdningen, ikke Henſyn paa andet, end at der in- tet forekommer, ſom kunde ſtøde an, ikke imod Re- ligion, Sædelighed, ædel Menneſkefølelſe og Kunſt, men imod almindelig og ſærdeles Politik. Naar in- tet ſaadant ſærdeles Yndlingsſag finder Sted hos en Direction, ſaa træder da gjerne en almindeligere In- teresſe i Spillet, nemlig Kaſſens Interesſe. At faae fuldt Huus bliver da det vigtigſte; og dertil antages ethvert Middel for lige godt; thi naar Huſet bliver fuldt, maa jo Publicum ogſaa finde Moerſkab de og at ſørge for mere end dette, lader ſig dog ikke for- dre af en Direction for et Hoftheater. I denne Hen-

seende sætte de Directioner for Hoftheatre sig paa lige Trin med de almindelige Entrepreneurer af private eller omflakkende Selskaber, for hvilke det naturligvis maa være det vigtigste Hiemeed at faae Kassen fyldt; kun er der den Forskjæl, at, da man dog ikke gjerne paa sin egen Pungs Bekostning indlader sig i noget Foretagende, som man intet forstaaer af eller kjender til, det da oftere findes, at Indsigt og ægte varm Kunstsans forenes hos en Privatdirecteur, som hos Eckhof og Schröder, og at da hos en saadan ethvert Middel til at fylde Kassen ikke er lige godt, at en saadan ikke lader sig lede af den store Høbs Smag, men stræber efter at forædle den til at finde sin Moerstab i Kunstens høiere Frembringelser, uden at holde alt, hvad Modesmagen stempler, for siige høiere Frembringelser.

At Digtningen ved denne herskende Anskuelse, maa blive en Bisag, da ikke dens indvortes Værd, men Mode og udannet Smag, der ofte kan boe i meget fornemme Folk, har den afgjørende Stemme om Antagelse og Opførelse, og at man troer ikke at behøve at gjøre mange Omstændigheder med Digteren, er ganske naturligt og i sin Orden. Dertil kommer endnu den Fordom hos de fremstillende Kunstnere, at Skuepladsen er en Vreskampplads blot for dem, at deres Kunst er selvstændig og at Digtningen skal være

dem underordnet; en Fordom, hvori de maae bestyrkes ved den grændseløse Roes, der tildeles dem af saakaldte Kjendere og Bedømmere, naar de ikke aldeles fordarve et Digterværk; en Fordom, der forleder dem til, uden at tage Hensyn til det Hele, at ville gjøre sig, som Enkelt, gjældende, om ogsaa det Hele, som Kunstværk betragtet, skal gaae tabt derved. Mimen viser sig som Skuespillets Helt, hvem ene alle Krandsse tilkomme.

Hvor ganske anderledes finde vi det hos det Folk, som hidtil meest har realiseret Menneskehedens Idee i sig, og hvem skulde vi give Ret: de gamle Grækere eller os? — Fremstillingen af et Skuespil var for dem en hellig Handling, et Offer, som bragtes Guderne. De ansaae Digteren for en indviet Præst, for Gudernes Yndling, i hvilken de forherligede sig; vadedes Cultus, især Bacchi, en Naturtjeneste, saa blev her det Ubleste i Naturen, Menneskehedens Natur, fejret i sin høieste sandselige Aabenbaring. Denne Aabenbaring var for dem noget Helligt, og de Indviede, i hvilke den forherligede sig, de aandelige Kjæmpere, viste sig som Gudernes Yndlinge, som disse ikke holdt mindre værdige til den høieste jordiske Hæder, end de, i hvilke den physiske Kraft aabenbarede sig, de legemlige Kjæmpere, og et heelt stintsøgende Folk var Vidne til Kampen, og for det maatte Kamp

dommerne, som dømte først om Fremstillingens Bæredighed og dernæst over Priisuddelingen, retfærdiggjøre deres Dom. Om der nu endogsaa undertiden ved Udvælsen indtraf en menneffeligg Skrøbelighed, saa bevise disse Indretninger dog, hvor høit den dramatiske Kunst stod hos dem. Men det var Digteren, hvem den høieste Hæder blev tildeelt og ikke Mimen; Digtningen erkjendtes for Hovedsagen, og der sørgedes blot for, at denne behandlede rigtigt i Fremstillingen. Gik nu maaskee Grækerne for vidt i denne Maade at behandle Skuespillet og hædre Digterne?

Skuespillet er en Udenbaring af Menneffelighedens (ikke Menneffets) Liv, i alle dets Retninger og Forhold, ligesom al Kunst overhovedet er en Udenbaring af Menneffelighedens Ur-Idee efter alle dens Retninger. Menneffeligheden er i og for sig selv opløstet over Virkeligheden, den er noget andet end den Menneffelagt, som hvergang er til i en vis given Periode, den er en Idee, og enhver Form, som gives en Idee, frembringer et Ideal og er ideal. Men Menneffelighedens Liv speiler sig i det virkelige Menneffeliv og Straalen brydes paa forskjellige Maader hos de forskjellige Slægter; Idealet selv bliver evigt uforanderligt, og Kunsten bestaaer deri, at bringe det til Anskuelse i de forskjellige Former af det virkelige Menneffeliv. Hvor Idealet ikke speiler sig, der op-

Hører den skjønne Kunst og den lave Virkelighed træder nogen frem, som ikke kan bringe os til nogen Følelse af Frihed, fordi vi selv ere fængslede i den. Men frit skal Mennesket føle sig, fordi hans Værdighed beroer paa denne Følelse, og kun i Frihedsfølelsen kan han fatte Menneskeheden's Idee. Men som frit træder Mennesket i Aabenbarelsen kun frem i Videnskab og Kunst, og skal han opnaae Følelsen af sin Frihed, hvorpaa hans hele moralske og religiøse Dannelselse beroer, saa maa han opdrages dertil ved Videnskab og Kunst. I Kunsten fremstiller Mennesket næsten endnu mere i sin Frihed end Videnskaben, fordi dens Aabenbaring aldeles træder ind i det Sande-lige. Skuepladsen skal altsaa have Livet til en højere Værdighed for Mennesket, paa det han ikke skal synke ned i den lave Virkelighed og tabe Menneskeheden i sit Indre; den skal hjælpe ham til en friere Anskuelse af Livet.

Som Aabenbaring af Menneskeheden og Opdragelsesmiddel for Menneskeheden vise Videnskab og Kunst sig ikke alene af lige Rang for Mennesket, men ogsaa som de Gjenstande, der ere meest værdige for den menneskelige Aands højeste Stræben, og uden hvis Uddannelse Menneskeslægten vilde blive staaende paa et meget lavt Trin, der kun lidet passede sig for Menneskeheden's Værdighed. Dette er ogsaa alt for

længe siden erkjendt med Hensyn til Videnskab, og Staten, som ikke kan have nogen sikkrere Grundvold end Menneskehedens Værdighed, og altsaa Friheden, har ogsaa antaget det for en af sine helligste Pliigter at søie Anstalt til frie Udvikling og Udøvelse af Videnskab; i Begyndelsen skete dette rigtigt nok nærmest til Tarv for Statslivet, hvori den griber ind mere umiddelbart og derfor, som det synes, mere virksomt end Kunsten; ogsaa især til Ungdommens Dannelselse; men det varede ikke længe førend det ogsaa skete til egentlig Pleie for Videnskaberne. Vel er det sandt, at Kunsten ikke overalt er aldeles tilfidesat; men i Henseende til den, staae vi dog endnu paa eet af de laveste Trin, nemlig paa det, hvor Behov for det synlige Liv er den nærmeste Hensigt. Indretninger til at pleie Kunst i Instituter, der ligne de videnskabelige Academier, gives der faae eller ingen af. Der findes jo ikke engang nu noget frit Selskab for Digtekunst, af hvilke der dog tilforn har været saa mange. Lad imidlertid ogsaa disse Indretninger savnes fra Statens Side, saalænge denne endnu ikke tilfulde har erkjendt sit eget Væsen, fordi vi af dem torde vente maaskee endnu mindre end hvad de videnskabelige Academier yde, lad frie Selskaber blive horte, fordi det let foranlediger en Laugsaaend; men — at der gjøres ødelæggende Indgreb, og den frige Udvikling standses,

naar Kunsten virkelig træder over i Livet; at der da saa aldeles intet Hensyn tages paa, hvilken Betydning Kunsten har for Menneskets Dannelse, og hvad den skal og kan gjøre for samme, see, det er et særgeligt Phænomen, som endnu bestandigen beviser, hvor lidet man er kommen til Erkjendelse af, at Stat og Kirke og Videnskab og Kunst kun er Et, og at hver enkelt Deel gjensidigen indvirker paa og fuldender den Anden. Dersom Staten er forpligtet til at forskaffe alle sine Borgere Fordele, som føre Menneskehedens frieste Udvikling med sig, og som den Enkelte ikke kan tilveiebringe, saa ligger deri dog vel i det mindste indbefattet den Pligt, at rydde enhver Hindring for denne frie Udvikling af Veien. Men nu kan Menneskets Udvikling til Menneskeheden ikke fuldendes ja neppe begyndes uden at hans æsthetiske Sands udvikles og dannes: denne Udvikling er et Trin, som Mennesket ikke bør springe over; dette lærer Menneskehedens Udvikling hos det aandrigste Hedenoldets Folk os, der vandrede ved den aldrig feilende Naturs Haand ad den sande Stie til ægte menneskelig Dannelse, ligesom ogsaa Hedenoldet paaatrænger os et anseeligt Exempel paa, hvad der bliver af et Folks Dannelse, naar det har oversprunget dette Trin. Derhos er nu det nyere Liv, ifølge hele sin Indretning meget mindre gunstigt for den æsthetiske udvik-

ting end det ældre, fordi Kunst er blevet aldeles ads-
 pilt fra Statslivet og indskrænket næsten alene til
 det huuslige Liv. Kun i een Green er i det mindste
 Digtekunsten blevet offentlig, og det er i Skuepladsen.
 Drama begyndte her i Norden, som bekjendt fra Re-
 ligionen, og de første Fremstillinger vare Fremstillin-
 ger af Religionsfager, hvilket ogsaa var Tilfældet hos
 Grækerne; kun at vore Religionsfager ikkun tilbyde
 os sjælden Beilighed til opløstende Følelser, men i Al-
 mindelighed kun Momenter af Sønderknuselse og Ydmyg-
 gelse. Trangen til at føle sig frie bragte et heterogent
 Element, det Burleske ind i Fremstillingerne af
 disse Sager. Esterhaanden lærte sydligere Nationers
 mere dannede Theatre ogsaa vor dramatiske Genius
 at tømme sig, saa at den tilsidst blev endog alt for
 tam. De fremstillende Selskaber, som opstode, uds-
 dannedes mere og mere; omsider fremstode egentlige
 Skuespillerselskaber og tilsidst staaende Trupper. Men
 uvant til at erkjende Kunsten i sin Herlighed for Men-
 nesskedannelse, blev Skuespillet optaget som en Gjen-
 stand for Luxus, der hørte til Statspolitiet, indtil
 dets Vigtighed, i det mindste den ydre, blev mere
 indlysende især i store Stæder og Residenter, og er-
 kjendtes som et Middel til at forøge Tronens Glæde.
 Nu blive Theatrene i de fleste Hoved- og Residences-
 Stæder omdannede til Hoftheatre. Dersom man havde

havet dem, som nødvendige for Menneſſehedens Dannels-
 ſe, og for Statslivet, til Folketheatre, i Ordets hviere
 Betydning, ſaa havde det været et mægtigt Skridt
 for Kunſten; men et Statsliv uden for Regenten er
 en Idee, der hidtil har været fremmed for de fleſte
 Krongede Hoveder. Hvem Theatret egentligen tilhører,
 derom ſynes dog engang en Anſe at være opſtaaet,
 da Kong Friederich Wilhelm den Anden af Preuſen er-
 klærede Theatret i Berlin for et Nationaltheater, og
 ogſaa behandlede det ſom et ſaadant, ved at ſætte
 Mænd i Spidsen for det, ſom den offentlige Mening
 ogſaa maatte erkjende for duelige til dette Hverv.
 Ved denne ſaa indſtrænkede Anſkuelse var Skueplads-
 ſens Forandring til Hoftheatre mere ſkadelig end gavn-
 lig for Kunſtens indre Væſen; den ophørte egentligen
 derved, at tilhøre det Almindelige, ſkjøndt man ikke
 kunde og kan miſkjende den ſynlige Stræben for ikke
 at unddrage den fra det Almindelige.

Hvorledes ſkulde da nu en Skueplads være ind-
 rettet efter Ideen? — Som en Dannelsesindretning
 i Staten paa Statskaſſens Bekoſtning; Udgangen
 ſkulde være fri og uden Betaling for Enhver ligesom
 Udgang til Kirkerne og Udgang til Skoler borde
 være; thi Alt, hvad der hører til den egentlige Men-
 neſſedannelse, til den nødvendige Betingelse for at

opfylde det menneskelige Tilværelses Wiemeed, er Staten forpligtet til at forskaffe dem, der ere fødte inden dens Grændser, dens Borgere, saa fuldkomment som muligt og det uden Forskjæl imellem den Fornemmere og Ringere, imellem den Fattige og den Rige; netop heri ligger Ideen af Stat.

Men er da Skuespilkunsten det eneste Middel til at danne den æsthetiske Sands, kunde man spørge, siden man gjør fortrinlige Fordringer paa Staten for dens Skyld? — Langt fra, og Staten er ligeledes forpligtet til at indrette Dannelsesanstalter og Samlinger for de andre Grene af Kunsten, hvortil Borge-
ren bør have fri Udgang for at danne og øve sine rene menneskelige Anlæg til Gørelse for det Skjønne; men Skuespillet fortjener nok, deels som en Forening af alle Kunster, deels som det meest omfattende Dannelsesmiddel, fortrinligst at komme i Betragtning, især da Menneskehedens Liv der viser sig i sin Totalitet. — Og Bekostningerne? Sandeligen disse vilde ikke være saa store, naar Indretningen var ordentlig, at jo enhver Stat kunde bestride dem, forudsat, at alle Statsindretninger, saaledes som Ideen fordrer det, stemmede overeens i, at spare for Staten Alt, hvad der ikke var uundgaaeligen nødvendigt til dens udbortes Eksistens, hvortil nu just den største Deel af States

indtægterne anvendes uden at Maalet derfor dog opnaaes, og derimod at tilstaae den Art, hvad der kunde bringe dens indvortes Eksistens til den høieste Fuldekommenhed, og derfor er hidtil kun gjort saare lidet.

Og hvilke Stykker skulde der da gives? Alle, som kunde tale til en sand d. e. videnskabeligen dannet æsthetisk Sands, de høre saa til hvad Art de ville. I Tragedien som i Dramaet, i Comedien som i Farcen, i det reciterende Skuespil som i Synge-spillet, i den normale som i den phantastiske og allegoriske og satyriske Digtning skal Menneſkeheden afspeile sig, og de forskjellige Forhold, i hvilke Menneſkehedens Idee kan fremstille sig dramatisk, udgjøre jo Grunden til hine forskjellige Arter, som aldeles ikke ere vilkaarlige Phænomener, men ere strengt nødvendige. *)

*) Naar i den dramatiske Handling Menneſkehedens Idee viser sig i dens almene og høieste Forhold, saa opstaaer Tragedien (meget uegentlig kaldet *Sorgespil*); viser den sig i den dramatiske Handling i det enkelte alvorlige Forhold til Culturlivet, saa opstaaer Dramaet (uegentligen kaldet *Skuespil* i indskrænket Betygning); viser den sig i den dramatiske Handling i det enkelte muntre Forhold til Culturlivet, saa opstaaer Comedien (*Udspillet*); viser den sig i den dramatiske Handling i det enkelte alvorlige eller muntre Forhold til Naturlivet, saa opstaaer den dramatiske *Idyl* (meget uegentligen kaldet *Hyrdespil*).

Det er imidlertid indlysende, at Skuepladsen, betragtet som Statsindretning til Dannelse, trænger til Opsyn og Veiledning, ligesom andre Indretninger til lignende Niemeed, ligesom Indretninger til religiøs og videnskabelig Cultur have det i alle vel indrettede Stater. Der gives Consistorier og Directioner for Videnskab og Studering, hvorfor er man ikke faldet paa, at der ogsaa burde være Kunstdirectioner, og et Kunstdepartement, som forenede sig med de øvrige Culturgrene? Og ligesom man ved hine allerede tilværende Directioner ikke betragter dem som nogen Deel af Hofetaten, og ved at besætte dem seer — eller i det mindste burde see, paa Evne og Studium, saaledes skulde det ogsaa være Tilfældet med Kunstdirectionerne. Mænd af erkjendt videnskabelig-æsthetisk Dannelse skulde have Sæde og Stemme deri, og dem skulde det gøres til Pligt at bære Omsorg for Statsborgernes æsthetiske Dannelse og Underholdning. Alle Kunstindretninger og Samlinger, men især Theatret skulde høre til deres Virkekreds. Fra denne Direction maatte Opmuntring for Geniet til at virke gaae ud; den skulde udvalge hvad der fortjente offentligen at fremstilles paa Statens Bekostning. Eensidighed vilde vel ikke være at befrygte ved en Forening af flere Kunstfærdige og æsthetisk dannede Mænd, og at forebygge den Partiskhed, som ubevidst undertiden kan

ind'nige sig for en enkelt Digter (ved andre Kunstnere er det mindre at befrygte) vilde jo være lige saa let, som naar Priser tilkjendes af lærde Selskaber; og da offentlig Udstilling paa egen Bekostning — i Digtekunsten f. Ex. ved Pressen — stod aaben for enhver, saa vilde den offentlige Mening lægge Tømme paa enhver Vilkaarlighed og viste enhver Gensidighed i Bedømmelse i sin fulde Røgenhed; Belønningen for ethvert Værk, som sandtes værdigt til Optagelse, maatte da være lige saa ærefuld som tidlønnende. Være er Geniets Løn, men det med Geniet forenede Menneske vil ogsaa have sin Løn; i det mindste vil det leve, og deri er det saa meget mindre at for- tænke, da Livet er en Betingelse for Geniets Exi- stents, og et Liv suidt af Trang rækker just ikke Ge- niet den rigeligste Næring; — Sorg og Nød ere ikke den bedste Bugge for store aandfulde Ideer.

Denne Anskuelse vil vel forekomme mange, ja maaskee de fleste, underlig og som et blot Hjerne- spind; thi saaledes synes altid Ideen, især naar den stikker saa skarpt af imod Virkeligheden. Nødvendigheden af et Folks æsthetiske Dannelselse! — hvilken underlig Grille! — Iøvrigt er Forfatteren ogsaa langt fra det Indsald at troe, at det var muligt og let, pludseligen at omforme vor nærværende

Virkelighed efter Ideen; dog kunde det vel være raadligt at nærme sig noget til den, isald ellers Skuepladsen, som næsten overalt staaer paa svage Fødder, ikke skal gaae aldeles til Grunde, hvilket rigtigt nok ikke vil synes noget stort Tab for dem, som ikke indsee dens Vigtighed for Staten.

P r o l o g.

(Fremfagt i et dramatisk Selskab ved Dvelfernes Begyndelse.)

Naar i den lyse Vaar Naturen atter
 Fremkalder Livet i sin fulde Glæde;
 Naar Flora kommer, Jordens Kjønnede Datter,
 Og pynter alting med sin Blomsterkrands;
 Da maa den skumle Vinterkoning vige
 For Pigen, der er klædt i Haabets Grønt;
 Brat maa han flye fra hendes Blomsterrige,
 Hvor alt er ungdomskraftigt, mildt og skjønt.

Da troner hun i Jordens grønne Lunde,
 Og frodigt spirer Alt i hendes Fied;
 Heit lyder hendes Priis fra alles Munde,
 Thi hvor hun smiler der er Fryd og Fred.
 Da hæver Mennesket sit skjønnede Die,
 Og ahner hvad der før i Mulmet laae,
 Et Baand, som binder Støvet til det Høie,
 En Broe som kan til Evigheden naae.

Dog Alt, hvad Jordens er, det maa forgaae,
 Kun det, som Himlens er, kan evigt være;
 Derfor kan Floras Gaver ei bestaae,
 Thi det er Jorden, som maa Blomsten nære;
 Dg alt som Sommertiden tager af,
 Da visne Roserne paa Floras Kinder;
 Den vane Møe gaaer aarle i sin Grav
 Dg levner Støvet kun et ventligt Minde.

Dog hvad der i Naturen selv maa døe
 Kan leve atter op i Kunstens Rige,
 Hvor intet vorer op af jordisk Frøe,
 Hvor ei man kjenner det Forkrænkelige.
 Derfor kan Kunstens Sønner snart ved Orb
 Snart Pensel, Meisel, Harmoniens Toner
 Gjenføde Blomsterlivet her paa Jord,
 Der varer evigt ved i bedre Regioner.

Naar da Naturen ganger til sin Hvile
 Dg Blomsten visner paa dens store Grav,
 Da hen til Musens Helligdom vi ile,
 Der svundent Liv fremtrykker ved sin Stav;
 Dg indtil Flora af Naturens Dvale
 Sin Blomstervrimmel kalder frem paa nye,
 Vi til den hulde Musas Tryllesale
 Fra Livets og Naturens Drængler flye.

Derfor jeg hilser her med Brodervarme
 Hvert enkelt Led af dette Broderlag!
 Hun, som omflynger alt med sine Arme,
 Redsmiler mildt til os paa denne Dag;
 Thi hun har skjenket os fra Romas Strande
 Vor fordums Broder, nu Europas Pryd, *)
 Hvis Lov gjentoned tidt fra fjerne Lande
 Og toner her i Dag i svage Lyd.

Du, som kan kalde Stenen selv til Live,
 Hil dig, du Sjældne! Kunstens Gæste!
 Vel maa dig Verden sin Beundring give,
 Thi Steen du banner til en Grazie.
 Hvad kan da for vort Samfund varisle bedre
 Og spaae vor svage Stræben herlig Løn,
 End det, at for vor første Dag at hædre,
 Os Kunsten sender hid sin bedste Søn? —

Dr. Meisling.

*) Vor berømte Landsmand, Statsraad og Professor Thorvaldsen, var tilstede for første Gang, efter en Fraværelse af 23 Aar; denne Hylдинг, der bragtes ham, skildtes ham ikke alene som udmærket Kunstner, men og som et af Selskabets ældre og fortjente Medlemmer.

E p i l o g.

(Fremføgt i et privat Selskab ved en Fremstilling af Emilie Gallotti, hvoraf Indtægten var bestemt til ædelt Brug.)

Det altid var vor Fryd, som og vor Tid
 Naar her vi sanktes til ustyldig Glæde,
 Mens bedst vi nød den lystindviiede Tid,
 At mindes dem, som sorgfuldt monne græde.
 Saa er vor Hu endnu; og denne Stund,
 Hvori en Helt fra Scenens Manddoms Dage *)
 Sin Andeel ei forsmaaer med os at tage,
 Indvies meer end Eders Veemod kun,
 Thi dem, som kjende Perler ei, men Taarer,
 Dem fryder dybt hvad let os Sindet saarer,
 Og Læssings — os et aandfuldt Sørgespil,
 Et Lystspil raskest for dem forvandles til.
 Saa nyder Digteren sin Løn i Graven,
 Og Kunstens alderstegne ægte Søn,
 Og I og vi — vort Sdrats bedste Løn,
 Naar glade Hænder folde sig til Bøn
 Og Diets Takkegraad bedugger Gaven.

L. Kruse.

*) En af den danske Scenes heist agtede Prydelser, hvis for tidlige Bortgang nu vi have Anledning til at beklage, deeltog i denne Forestilling.

Et Brev fra Schiller til Schyk.

Dette Brev, som vist maa interessere enhver, som tager nogen Deel i Schillers indre Liv, er freedt i Anledning af en Recension over Pigen fra Orleans, der dengang gjorde meget Opsigt, og som findes i allgemene Litteraturzeitung og har Apæl til Forfatter. De Meninger, Schiller i dette Brev fremsætter, synes at kunne have nye og særdeles Interesse i vore Tider.

Weimar d. 22 Januar 1802,

Modtag, min meget ærede Ven! min bedste Taksigelse for Recensionen over *J. f. D.* *), som De har været saa god at meddele mig. Den viser vel en duelig Forfatter, og jeg har Ursag til at være meget tilfreds med de Tanker, han har om mig og mit Digt; men dog maa jeg, til Ære for Sandheden, tilstaae, at de Fordringer, som Læseren med al Føie kan gjøre paa en Recension, paa ingen Maade ere opfyldte deri. Det er snarere, om De saa vil, et Forsøg til at prøve at anvende sin Kunstmetaphysik paa et allerede eksisterende Værk. Men et poetisk

*) Domstruen fra Orleans.

Bærk maa, forsaavidt det, om ogsaa kun in hypothesi, er et i sig selv organiseret Heelt, bedømmes efter sit eget Indre, og ikke efter almindelige og just derfor hule Formularer; thi fra disse er der aldrig nogen Overgang til factum. De vil overhovedet ofte have haft Keilighed til at bemærke, at vor nyeste Philosophie (om endog dens Principer antages som sande) halter i Anvendelsen; og at selv dens egne Stifteres Forsøg paa at gaae over i det Practiske, ikke ere faldne lykkelige ud, hvad enten de bleve anstillede i Aesthetiken eller i Naturretten og Politiken.

Deraf bliver det mig stedse mere klart, at major af en Syllogismus er lettere end minor, fordi netop de yngste og umodneste Hoveder meget hurtigere gaae ind i hiin, end de forstaae at omgaaes med denne; hvilket dog egentligen er Bunden af Kritiken.

Saaledes vil jeg opfordre hele den læsende Verden til at sige mig om Recensionen quæstionis indeholder saa meget som den ringeste Anskuelse af mit Sørgespil, og om dens Forfatter er gaaet ind i saa meget som et eneste Stykke af dets indvortes Deconomie; thi det Enkelte og Specielle, som han berører deri, er netop af aldeles ingen Betydning.

Jeg gjør ikke denne Bemærkning som Autor og forsaavidt jeg i denne Egenskab er interesseret der

ved; thi jeg har aldeles ingen Grund til at klage; men som blot Læser og Kunstdommer har jeg ikke kunnet lade denne Mangel paa Hensigtsmæssighed være upaaanket.

De viser mig for megen Ære, dyrebare Ven, naar De troer, at jeg selv bedst kunde paatage mig det Hverv som Kritiker og Recensent ved mine egne Arbejder. For ti Aar siden havde jeg gjort det uden Betænkning, fordi jeg den Gang havde en større Tro paa en Kunsttheorie og Æsthetik, end nu. For nærværende Tid vise de to Operationer, den poetiske Frembringelse og den theoretiske Analyse, sig for mig, adskilte fra hinanden, som Nordpolen og Sydpolen, og jeg maatte frygte for, aldeles at komme bort fra Productionen, naar jeg alt for meget vilde indlade mig paa Theorien. Denne er vel absolut nødvendig og væsentlig selv ved Productionen: men der er den practisk og mere for Poeten end for Æsthetikeren. Og hvad er der da, naar vi høre de nyeste Erfaringer, blevet vundet for Poesien, derved at Æsthetikeren er blevet saa stærkt dyrket? Vestigia terrent.

Lev vel, min Dyrebareste, og vedligehold Deres Venkab for mig. Aldeles Deres

Schiller.

Et Brev fra Jffland til en Unævnt.

Dette Brev fra Jffland er til en ung Mand af Opdragelse, dannet til Studeringer, af meget anseet Familie, og sat i særdeles gunstige Forhold, der af levende Tilbøielighed for Skuepladsen, uagtet alle Hindringer, vilde være Skuespilser, og det i Berlin under Jfflands Veiledning. I Slutningen indeholder det originale Brev nogle Skildringer af de dabørende Theaterforhold i Berlin, som her ere udeladte.

Velbaarne Herre!

Deres Tillid til mig glæder mig, og deres Beslutning erhverver min Agtelse; alligevel sætter det Svar, jeg skal give Dem, mig i Forlegenhed. Jeg vil ikke gjentage Hverdagsnaak (Gemeinplåke) for Dem; men jeg maa gjøre Dem opmærksom paa, at Alt, hvad Deres Kjendskab til Menneskene og deres Skjæbne have stillet for Dem ved at overlægge denne Gjenstand, fortjener den nøieste Eftertanke.

Hvad da angaaer Laugsaand, Misundelse, Skinsyge, Skadefrohed, Falskhed, Mistænelighed o. s. v. saa er det i denne Stand som i alle andre, og i alle

andre som i denne. Saa meget har Erfaringen lært mig efter fem og tyve Aar. Men en Omstændighed forhøier Indvirkningen: Kunstvirksomhedens Dffentlighed i vor Stand.

Profesoren, Kameralisten, som fjendtliggen angribes af disse Videnskaber, finder, efter nogle Tider, Fatning til at fortsætte sin Virksomhed; Præsten har Tid til at opløste sin Sjæl; Skuespilleren ikke. Han er, ikke alene mere end alle andre afhængig af dem, som fremstille sig med ham, hans Forretning er ikke alene mere afhængig af Timen og Klokketallet end andres Forretninger, fjøndt der af ham alligevel uden Undskyldning fordres Lune og Varme ja Digterstemning; han har endog ofte dem, der bespotte og forhaane ham, tæt foran sig, og Fiender og Misundere omkring sig. Foran og ved Siden af disse skal han uden at bryde sig om dem, soleklar og Kraftig, ømtfølsende og henrivende, begejstret, og dog findrig, fremstille efterhaanden et fuldstændigt udmalet Kunstværk i alle Storme, med Charac eerfasthed og Grazie, med Effect og dog med Beskedenhed. Hverken Græmmelse eller Galde, hverken Glæde eller Sygelighed, intet af alle de Tilfælde, som den Bræddeverden, han opliver, har i sin Natur, maa være synligt; kun det Billede, som han har paataget sig, eller som man har paanødt ham, maa staae der.

Det fordres; det vil Kunstneren ogsaa! og hvad har han derfor? I forrige Tider: liden Løn, men megen Nydelse af Tilskueren; ingen Pension, men Kjærlighed for Personen, hos hvilken, for Kunstneren, ingen egentlig Mangel kunde tænkes. Nu — ? Mere Løn, mindre Nydelse af Tilskueren, som, efter vore Tiders Tone, er nedsjunken i en stiv Indifferens-tismus, eller i det mindste vil synes saa; rasende Roes eller Pasquiller i offentlige Blade; hist og her — Pensioner. Den unge Kunstner skrider bort over alt dette; den ældre, naar han tilfulde elsker sin Kunst, angret ikke sit Valg; men det er hans Pligt, naar han spørges, at sætte Alt dette ud fra hinanden.

I min Kunstskjæbne er der meget Tillokkende og maaffee meget glimrende. Nogle heldige Wieblifte, især omhyggelig Veiledning have banet Wei for det Talent, som der kan være hos mig. Men blandt Hundrede træffer der ikke for een saa hæbdigt et Sammenstød af Omstændigheder, uden hvilket selv den større Fortjeneste ofte ikke kommer Halvveien. Kun faae have, tilligemed mit enkelte Maal, den Udholdenhed, som min Opdragelses Retning maatte forskaffe mig; samme Midler have ikke overalt samme Virkning. Jeg erkjender og erklærer, at, naar jeg ikke angret noget Skridt, som jeg har gjort for Kunsten, jeg

da for største Deel maa takke hældige Omstændigheder derfor, som ledsagede mig. Deraf kan ikke følge, at jeg skulde raade Dem til at gjøre det Samme.

Jeg var i mit attende Aar, havde ikke fuldenbt nogen anden Bei. Jeg forblev alene indtil min Skjæbne var ganske afgjort. Hos Dem ser det Modsatte Tilfældet. Under hvor gunstige Forudsætninger af Talentet De ogsaa begynder Deres Løbebane, saa maa De dog ikke glemme, at enhver Ubehagelighed træffer dobbelt ved Tilbagevirkning paa en Hustru og tredobbelt ved en Familie. Driver den fornærmede Kunstnerhumor til Forandring af Theater, saa gjør Mishandling — og denne er nu ikke sjelden — den til en Nødvendighed. Der er nu Kunstneren som Ugte-mand og Fader i haard Kamp imellem Følelser og Pligter. Jeg kunde udføre disse Linier til en Bog, dersom jeg ikke sagde mig selv, at De selv er lige saa godt i Stand dertil, som jeg.

Fader os gaae Sagen nærmere! hvad er en Begyndelse i Berlin? — Fortræffelig for den, der hverken har Navn eller Skjæbne at sætte paa Spil; men hvo der, som De, sætter begge paa eet Kort — ham raader jeg ikke dertil. Jeg skal sætte Marsagerne fra hinanden. Det litteraire Ry og den Betydning, som Berlin med Rette har, leder næsten alle Menneker til en kritisk Punctlighed og Skarphed, der mere for-

anlediger en betragtende end en nydende Stemning.
 Et stort Antal unge Mennesker, under det Motto:
 nil admirari — forkaster næsten alt paa faae Ting
 nær, som De lade paa seere. Jeg har kun seet faae
 unge Talenter komme frem her; denne Nattefrost
 har dræbt dem næsten alle. Man seer med Kulde
 derpaa, smiler let hen, og spotter snart derefter
 o. s. v.

E p i l o g.

(Fremfagt ved Øbelsernes Slutning i et dramatisk Selstøb.)

Naar Benners Samfund filles fra det Sted,
 Som kaldte dem fra Livets spredte Veie,
 Paa Borgerdaadens Kampplads, eller samled'
 Om Venstres Urne dem, om Konstens Alter
 Til fælleds Virksomhed og fælleds Glæder:
 Da høres hjerteligt Farvel ledsage
 Afskedens Time med det sagre Haab
 Igjen at samles i den kjære Kreds
 Med samme Sindelag til samme Stræben. —
 I hulb, samdrægtig Enighed at virke,
 Forædler, styrker Mandens Kraft og Mod
 I Kamp for Sandhed og for Plichtens Seier. —
 Men trang er ofte denne Veie, den leder
 Ud tjornomsnoede Stier langsomt frem
 Til fjerne Maal — da nærmer Mnsen sig;
 Den vinker os hulbsalig i sit Tempel,
 Hun slynger Kunstens friske Laurbærgrene
 Sødt mellem Borgerkronens Egeblade,
 Hun viser Seierstjernens lyse Glimt

Gjennem Uveirffhens mørke Rivter,
 Og fører os paa blomsterstrøede Stier
 Gjennem Phantasiens Tryllerige.
 Saa maa hvad Phantasien skaber huld
 Sit Blomsterteppet over Livet brede,
 Og Qvinden her i Kunstens Hal, som hist
 I Ardens stille Ly, os hjærtligt møder;
 Ved huld Deeltagelse hun hæver Scenen
 — Det ellers matte Gjenstien kun af Livet —
 Til meer end Virkeligheds Straaleglands.

Dog Tanke! stands din Flugt! jeg glemmer fast
 Hvorfor jeg sendtes hid, i Krebsens Midte;
 Jeg skulde byde Eder vort Farvel —
 Men feiled' jeg i det jeg Eder viste
 Hvad Manden fylder Musens hulde Gunst?
 Og Qvindens Gunst, som efter Dagens Møie
 Ham vinker stundom hen i Kunstens Tempel;
 Fremkalder ved sit Yndes Tryllerie
 Begeistring i Mandens Sjæl og byder
 Som tro Præstinde Musens høie Gaver?
 Dog, naar Naturen vaagner af sin Søvn,
 Da sidder Musen ei i Lampens Skjær,
 Bag trange Mure, mellem malte Bægge.
 Naar Flora breder ud sit Blomsterteppet
 Og Fuglen synger paa sin grønne Qvist,
 Da gaaer Qvinden ud paa Mark og Enge

Ud under Skovens Skygge — Kommer da!
 — Hvad er vel uden Musen Kunstens Hal? —
 Vi følge hende i Naturens Tempel;
 Og, styrkede ved hendes Moderbarm,
 Vi samles atter, naar Naturen blegner,
 Naar Løvet falder, og naar Som'ren flygter
 Sejlen fra Nordens kortbesøgte Egne;
 Da søger Musen Ly bag lune Mure;
 Vi finde hende atter i vor Hal;
 Hun tryller atter frem de vante Glæder
 Og værner om vort Bennesamfunds Hælb.

π.

Sophin B*s (V.) Minde.

Prolog.

(Fremfagt i et dramatisk Selskab.)

Naar Kunstens høie Mesterværker
 Medbrydes ved Barbarers Vold;
 Naar Heltebaadens Mindesmærker
 Forglemmes af vanfløgtet Old;
 Naar Seirens stolte Yndling fandt
 Det Maal, hvor Lykken bort sig vender,
 Hvor Lænken snoer sig de Hænder,
 Som for en Verden Kjæder bandt:
 Da standser Lænkeren sit Fjed
 Og Støvets Lod med roligt Blik begrunder;
 Han seer det grandt, det er Forsænglighed,
 Det Jordens Hæld, hvortil vor Stræben stunder.
 Og naar han mellem Grave gaaer
 Hvor Livets travle Uro svinder,
 Hvor trindt om tausé Sørgeminder
 Forklare Dødeliges Kaar;
 Da hæver Lænken dristig sig

Ud over Jordens snævre Skranke
 Af salig Lyst hans Hjerte banker,
 Han føler sig udsødelig! —
 Skal intet, intet da formaae
 Den Vises Bryst med Sorg at tyngge?
 Skal rolig i sin Kraft han staae,
 Naar Lyn paa Lyn sig mod hans Tøse slyngge? —
 Den sande Vise vil vi følge det,
 At Jordens Nød hans Indre saarer.
 Frit rinde paa hans Kind de tunge Taarer,
 Som vidne hændrende om Mennesket. —
 Ja, flyd o Graad! flyd paa den Urne ned,
 Som skjuler Aften af vort Hjertes Kjære!
 En sanddru hellig Dolk du være,
 Naar Veemod intet Ord at finde veed!
 Klag høit, o Menneske! naar Døden streng
 Mod Ungdom, Ynde, Dyd sin Arm udstrækker!
 Naar kolde Storm det Blomster brækker,
 Som venlig duftede i Floras Eng!
 Lyd veemodsfulde Klage! lyd,
 Afbrudt ved dybe Suk fra saaret Hjerte,
 Hvor Mandens, Barnets hele Fryd
 Forvandlet blev til navnløs, trøstløs Smerte!
 Lyd ved den Grav, der grusom tynger
 Et Leer, som nys var Englegodheds Hjem,
 Et Die, hvorfra Uskyld straalte frem,

En Arm, som Mand og Børn ei meer omslynger!
 Hvad bedre har du Ford end Kjærlighed?
 Hvad Renere end Moderømheds Flamme?
 Skal Dødens Haand da selv det Bedste ramme?
 Skal Luen slukkes, sendt fra Himlen ned?
 Hvo løser denne Gaade heel?
 Hvo quæler bange Tvivl i sorgfuld Sjæl?
 Hvo giver Smertens Søn det høie Mod,
 Der selv i flig en Kamp sin Prøve stod?
 D græder heller med end byder Trøst!
 Her gjælder Taaren meer end Wiisdoms Røst.
 Som Himmeldug paa isnet Bryst den falder,
 Den ventlig Liv og Kraft tilbagekalder.
 Saa lyde Klagen da med Bennesind
 Her ved din Urne, huldeste Veninde!
 Dig Kredsens Gavn, Sophie B*****!
 Cypressen viss her til kjærligt Minde.
 Som Baarens Rose Fjøn og blid du stod,
 Som den du alt for tidligt maatte blegne;
 Paa Smertens Leie saae vi dig at segne,
 Og ømme Hjerter ahnede din Lod.
 Ei Kjærlighed, ei Venkæbs Klageffrig
 Fandt Raade hist, hvor Støvets Dage tælles.
 Med bitter Veemod vi nu savne dig
 Og ved din Urne hede Taarer sælles. —

De være Venffabs Offer paa din Grav!
 De være Vidnesbyrd om dine Dyder!
 De fyldestgjøre skal det Hjertes Krav,
 Som os at hædre Vedles Minde byder.

b. b.

S a n g

(i Anledning af det dramatiske-litteraire Selskabs 35te
Stiftelsesdag)

Som Skuespil man har sig forestillet
Vort hele Liv! Det gik naturligt til!
Hvis Skuespil af Livet er et Billed,
Maa Livet være det af Skuespil.

Hvad er et Huus vel andet end Coulisse
Som stakket kun i Tidens Drama staaer?
Mon Taget meer beskjermer Qvindens Tøse,
Naar Bomber falde og naar Luen flaaer?

Mon Solen vel i sine Taagekampe
Bed Middagstid i Vintrens Frost og Gys,
Har mere Glands end en Theaterlampe,
Der brænder dæmpet med sit Tryllelys?

Behøver man ei overalt Soufleurer
 Der hvikke kan et Ord til rette Tid?
 Behøver man ei stedsse Directeurer,
 Der selv paatage sig det værste Slid?

Bør ei til Stats, som til et Selskabs Vre,
 I fælleds Kraft medvirke hver Person?
 Maa ikke hist som her man Rollen lære,
 Før man kan spille den til Perfection?

I Livet, som paa Scenen, Stjerner blinke:
 Skjøndt Glitter tit, det ikke Mængden veed.
 Desværre, hvor kan vel undværes Sminke?
 Og hvor maa snildt ei Teppet falde ned?

I Livets, som i Scenens bedste Dramer
 Det hulde Røn fortjener største Tak.
 Hvad gjør vi vel, naar vi har ingen Damer?
 Vi spille Kort og smøge vor Tobak.

Vi see det klart, at Verden og Theatret
 Har een Natur, som samme Skjæbne spaaer,
 Vel begge tit kan vorde omkalfatret,
 Men begge dog aldeles ei forgaaer.

Vort Selskab seer alt flikkeligt i Tiden,
 Dets Velde gav det en ærværdig Rang
 Enhver af os var den Gang saare liden,
 Den Aften, da der spiltes første Gang.

O gib det staae, som Egens friske Stubbe
 End tretti Aar, et ærligt Bennelag!
 Og gib enhver, som selverhaaret Gubbe,
 Da drikke med saa kraftigt som idag!

II. Dehlenschläger.

P r o l o g.

(Bestemt til at fremføres ved Svellersnes Aabning i et
dramatisk Selskab.)

Jeg nylig saae en Dling at fremtræde
Med sølvgraa Haar og Armøds lugflit Klæde,
(Et vanligt Drapperie paa denne Jord)
Han troede ham al Verden borde høre
Men see: han talede for Døves Øre,
Hvis ret jeg mindes disse haarde Ord:

"O Phoebus! næsten fordums Eyra tier;
Kun sjeldent lyde end dens Harmonier;
Barff hylter Nordenstorm; det er forbi.
Athene, see din Dag mod Aften hælber,
Thi mørk Mystik i Karreham med Bjælber
udffriger Usind for Philosophi.

Kun Svulst og Flauehed holdes nu i Vre,
Man kaster Haan paa Holberg, Moliere;
Hiin mesterligt skrev Skuespil — men danff;
Men denne mesterligt, det maa man sande:
(Dog Reflinghansers Dom ved Magt bør stande)
Skrev, sig til Skjændsel, Skuespil paa franff.

Melpomene i Kjældersproget taler
 Dg Død og Skuf med ælle Farver maler,
 Men lønnes med fjon Tomfrues Graad og Suk.
 Dg Kjøbenhavns den Smaadrenge klapper, skriger,
 Hvergang fra Nielsens Kjælberhals der stiger
 Den lede Satan som en Tulebuk.

Saa riig paa Dudlumdei er Haryens Strange,
 Koulader paa Koulader voldsomt frange,
 Dg Virumklarum vinder Borgerret,
 Paa heber, ff, ss, øer, æer
 De Nordens Mær synge som Lambæer,
 Til drøie Slag paa ustemt Hakkebræt.

En Doctor med sin Apotheker fryder,
 Dg Haanets Griin og Bisalds Haandklap lyder,
 Ved Synet af lemlæstede Soldat.
 Dg paa det intet mangle skal paa Listen
 Besynges Kjærlighed i Daarelisten,
 Korsriddere og Tomfru Deodat.

Don Juan forfører, skjænder unge Piger;
 Bag laaset Dør den kydske Tomfru skriger,
 Kun en Pedant om fligt kan bryde sig;
 Men den maa have Midas Ufselsøre,
 Som ikke røres, frydes ved at høre
 Musiken, — o, den er guddommelig.

See derfor vindes Digterkrands og Gave
 Af Drengen før han tydeligt kan stave,
 Og Ret at haane sund Forstand og Smag.
 Derfor, o Daner! myldrer der hos Eder
 Af Tydskens Vulpier og Schikanedrer,
 Af kritisk Gadefarn og Snudebrug.

Nu skal I efter Smagens nye Love
 I Lyft- og Syngepil saa sagte sove:
 Ei Videt skal forstyrre Eders No.
 Men vaage skal I, ryktes, Eder fryde,
 Naar I see Blod paa Skuepladsen flyde
 Som i en Slagterport paa Vesterbro."

Saa talte han. I maatte vi det vinde,
 At de forjagne Muser maatte finde
 Et Tilflugt under dette Samfulds Dag!
 Den sande, store Digteraand vi ære,
 Og byb Urbødighed vi stedse bære
 For Menneſteforstand, Kritik og Smag.

E. Thaarup.

Fru E. M. B*s (I) Minde.

(Sørgeprolog.)

Skal Venfkab atter Sørgeskrandsen binde
 I favre Rosers Sted,
 Og hede, bittere, tunge Taarer rinde
 Paa Sørgeskrandsen ned?!
 Det skal de, Vdbleste! thi hvo fortjener
 Vor Sorg, vort Savn som du?
 Gaalønge Skilbsrie Glæde her forsamler Venner
 Du kommes skal ihu!
 O, tit det var vor Stolthed og vor Hæder,
 Vor Kreds du havde kjær,
 Og adled' og indvied' vore Glæder
 I det du gav dem Værd.
 Fra Daarskabs Sværm og Flanelivets Brimmel
 Du ei hidhviroled' vild;
 Dit fromme Huusliv var uplettet som den Himmel
 Du nu er vandret til.
 Fra huusligt Hjem, et værdigt Tempel
 For Liv- og Moder-Dynd,
 Du kom og gav dit skønne Kjøn Exempel
 Blandt os at skabe Fryd!

Øhi skal hver Gang vi samles her til Glæde
Erkjendtligt mindes du!

Dg som vi saae dig mellem os tilstede

Du svæve os ihu,

Dg bringe os den høie Pligt i Minde:

Vor Fryd bør være saa,

At selv et Hjerte, reent som dit, Veninde!

For den kan Yndest faae.

R. L. Rahbek.

Bed et Declamatorium.

Døpeltet i Thalias skjønne Hauge
 Har nyligt gjennem Nordens barste Sne
 Theones Blomst en møisom Vei sig banet,
 Trods haarde Bue, over den var lagt.
 Den spæde Spire vel end ei kan vise
 Sin hele Ynde for nysgjerrigt Blik;
 Dog naar med venlig Haand den kjærlig fredes
 Den snart vil lønne anvendt Flid.
 Beskeden higer skjønne Blomst ei efter
 At vinde Mængdens Bisald, uden Priis;
 En mindre Kreds den kun at fryde søger,
 Som seer, erkjender, trylles ved dens Værd,
 Som veed med denne Talisman at finde
 De fulde store Skatte i vort Nord,
 Dem, uden den, kun enkelt Gransker kjendte,
 Hvis ædle Kræfter han kun ene nød.
 Skjøndt mindre pragtfuld end Thalias Blade
 Er denne Blomst dog ikke mindre sød;
 Den vækker Liv og skjænker Tunge, Tale
 Til hvad i Følelsen kun ellers dunkelt løb.

Opelker, freder da den spæde Spire,
 At til et frodigt Træ den voxer frem,
 Af detses Blade friske Krandsse fletter
 At pryde Musens hulde Præster med.
 Og i dets brede Skygge offres ofte
 Af Danmarks Søner skjønne Hædersqvad,
 Og naar vi henrykt lyttende hensmelte,
 Vi takke glad Theone, som dem gav.
 Et Dffer vi Gudinden ogsaa bringe
 I dette Tempel, som Thalia viet er;
 Tak hver, som kom vort Tdrat at bifalbe!
 Tredobbelt Tak, hvem med os deler det!

S ø r g e p r o l o g.

(Bestemt at fremføres i Selskabet "det Skjønnes muntre
Dyrlere.")

Sorgjæves er det Skjæbnen at betvinge,
Med fræk som Sikkerhed den skrider frem.
Et Vink — da synker Livets lette Vinge
Og Dødens kolde Arm brat standser dem.

Stort er det Tab, der saarer nu vort Hjerte,
Der endnu bløder ved sit sidste Saar,
Og mere beedst og farlig bliver Smerte
Af Hugget, som til Stammens Marv hennaær.

Hans Christian A* b* **, Broder! Ven! og Fader!
Du sank i Jordens sømme Moderavn,
Men dine Brødre her du efterlader
Et Minde om dit Værd og om dit Savn!

Til denne Bygning første Steen du lagde,
Der stænkter os sin Fredning og sin Fryd,
Her Musen du tit helligt Dffer bragte,
Her tit du tolked' Venstabs, Sandheds Lyd.

Her fandt du Venſkab og igjen det Kjænked';
 Til Livets ſidſte Suk du opfyldt har
 Den Pagt, ſom dig til dine Brødre lænked',
 Hvis Mønſter og hvis Pryd du var.

Som Fader havde du vort Samfund kjær,
 Thi vøde vi med ſønlig Graad din Baare
 Dit elſkte Navn ſkal ſtedſe mindes her
 Med hellige og længſelsfulde Taare.

Saa hvil da roligt, evig elſkte Ven!
 Din Aand os ofte her omvøve;
 Du varſt en blid, en trofaſt ærlig Svend,
 Vor Tak fra vore Læber vøve.

Ja her i Helligdom for Venſkab, Kunſt,
 Dit Navn med Lyſe Træk ſkal ſtedſe mindes!
 Og aldrig ſlukkes ud af Tidens Dunſt
 Saalænge ſom her Kunſt og Venſkab findes.

Til Thalias unge Døttre. *)

Betræder Templet, paa hvis Alter luer,
 I luttret Mildhed, Kunstens rene Flamme,
 Der svæver mod de rige Stjernebuer
 Om skyldfrie Glædes hulde Palmestamme,
 Som spreder Taagen, som saa gjerne ruet
 Paa Uselhedens evige det Samme;
 Med skarpe Blik, med Sandhedstro i Anden
 Fremdrager kjækt med Flidens Stav i Haanden.

Hist vinker hun, den elskede Gudinde,
 Og skaber Lyst af gavnesfulde Lære,
 Hist luer Straalen om bekrandste Tinde
 Af Marmornischer, som Høialtret bære.
 Hvo sværger? — Dydens hellige Præstinde
 Og Skjaldens hulde Tolkerfke at være?
 Hvo luer i en reen, en hellig Iver,
 Som tro for Kunst, for Dyd og Hæder bliver?

*) Dette Digt og det følgende, findes allerede trykt i Ugebladet "for Gluespilnydere", som udkom i Aarene 1806 og 1807. Da disse Blade imidlertid vist kun ere i faae Hænder, og disse vakre Smaaestykker synes at fortjene at blive mere kjendte, har Udg. her aftrykt dem, hvorimod ingen kan have noget, da Forfatteren er død, og Udg. af det nævnte dramatiske Ugeblad er den samme, som udgiver nærværende Samling.

Hvo lytter ei med Lyst til Kunstens Smiger,
 Og frydes ved Tilbederes Hærskare?
 Hvis er det Bryst, som svorne Pagt ei sviger?
 Hvo værner kraftig sig mod Glimmers Snare?
 Hvis Kand kun i Fuldkommenheden stiger,
 Det skjønne Hjerter evigt at bevare,
 Som ei, naar Bisaldsklap om Scenen bruser,
 Sig i det falske Kunstnerværld beruser?

O kom da hver Naturens hulde Datter
 Med Haand paa Hjerter, uden hylkerst Smykke;
 Hæld hvis I dette Kald tilfulde fatter,
 Med Fryd jeg ønsker Eder da til Lykke;
 Og hun, Thalia, sig skal fryde atter,
 Og Savn skal Moderbarmen da ei trykke,
 End skal hun smile, naar i Uffylde Tempel
 Fremtræder Kunsten under Hædersstempel.

Men agter det: om Scenens Døttre leirer
 Sig Spræderhoben, Frækheds snilde Sønner,
 De juble høit naar Slangekonsten feirer,
 Og spotte med den Svages Medynksbønner.
 — Men Hæld og Hæder dem, hvis Hjerter feirer,
 Som Uslingen med Haan og Kulde lønner!
 Skjøn er den Hæderskrands som Kunstnerinde,
 Men mere skjøn er den som Dannerqvinde.

Seer Krandsen, Dannerfolket hulb indvier
 Thalias Rosing, Heger, Scenens Hulbe,
 Ei smykkes den med falske Smigrerier,
 Men værdig Hæder ydes dem tilfulde,
 O, stræber, unge Døttre! Eder bier
 En lige Krands, som I og vinde skalde,
 Hvis Roser Dyd og Kunst og Flid forener,
 Men fordrer Mod i Livets, som i Kunstens Scener.

Kunstnerbillede.

Zum Ideal führt einer; der andere zum Tode,
Schiller.

Blib over Kunstens rene Himmel breder
Sig Phantasiens Glands i hulde Smile,
Dg Sjælen til dens Flammealter leder,
I Smagens høie Helligdom at hvile.

Sig nærmer bid i Andagt dens Tilbeder,
Dg store Syner for hans Blik fremile.

Med Kraft og Ynde i hans Drøm forene
Talentets og Forædlingens Gudinder
I Straalekrandsen Kunstens Egegrene,
Dg hulde Dyrkers Tinding den omvinder.
Bed Flammen paa de stolte Dfferstene
En Skjønheds Verden i hans Sjæl oprinder.

Dg reen og hellig som den milde Stjerne
Hans Aand i Idealets Riger svæver,
I Kamp at naae Fuldkommenhedens Fjerne,
Et Hælb, som ene hans Bevidsthed hæver.
Bed Mulighedens Kraft han dvæler gjerne
Dg ved hver Kunstnerblomst hans Hjerter bæver.

Dog Anden fjølnes, o! thi Diet blandes
 I Duffets og i Haabets Drømmerige;
 Den Lue, som ved Altarilden tændes,
 Kan uden Næring ei mod Himlen stige.

Den ædle rene Skaberaand misfjændes,
 Kun Drømmen skjænker Lyst i Kunstens Rige.

D m P r ø v e r.

Den afbøde berømte udmærkede Kunstner Tffland fortæller: at en gammel Skuespiller, ved Navn Uhlisch, som levede i Aaret 1739, i sin retfærdige Harmepleyede at sige: "Prøven er saa ærbødig som Skriftemaalet, og Forestillingen saa hellig som Alteret."

Det er bekjendt, at Skuespillerne i forrige Tider for det meste pleyede at holde Prøverne høit i Værd. Om de end ikke gavedem med den Anstængelse og den Glæde, som i Almindelighed kun Tilskueres Nærværelse og Belysningens Magie fuldkomment frembringe, saa bleve de dog holdte med en Nøiagtighed og en Bestemthed, som lægger Grunden til den gjensidige Sikkerhed, der alene kan frembringe den Værd og det Liv, som behøves Tilskueren og gjør ham fortrolig med Sagen.

Hvor pedantisk og forunderligt endog Sørgespillet maatte fremvise sig, efter de daværende Begreber om Statsactioner, saa var der dog i dem, formedelst

denne nøiagtige Behandling, en Samklang i det Hele, som man nu engang havde foresat sig at opnaae i denne Sag.

Rigtigt nok har man taget Munden dygtigt fuld i disse Statsactioner, dog blev Tjeneren ikke Herre, og Herrentalede ikke som om han var paa et Billardhuus; Taleren havde et vist Fald, som skulde klinge fornemt, og man syntes paa en Maade at være inde i Sagen, fordi man blev i Maneren.

De Skuespillere, som have dannet sig efter hine ældre, savne ved de fleste Theatre, foruden det, der ikke kan behage dem i det nuværende Foredrag, især smerteligen saadanne Prøver, som man tilforn holdt, og naar derfor en saadan alene kommer iblandt lutter nye Medspillende, kan han ikke ret komme ud af det.

De forlange ved Prøven at erfare og nøie at vide, hvor enhver Skikkelse om Astenen vil komme til at staae, hvor meget Rum de behøve for deres Tale og Skridt, for derefter at udfinde hvad de kunne gjøre og ikke gjøre.

Naar der nu paa Prøverne staae ved Siden af dem nogle uvenlige Skikkelser, ganske indhyllede i store Kapper og Frakker, saa at kun Overløben er synlig; hvis Pande og Nie ere saa at sige ganske skjulte af Hatten; der ikke rører sig af Stedet, og i

en dyb, rædselsfuld, halvsagte Tone aande deres Replikker ud af sig — saa vide hine, som vente paa Betydning paa Liv for selv at kunne fremstille Liv, aldeles ikke hvad og hvor meget de kunne gjøre.

Om Aftenen ved Forestillingen bliver nu alting ganske anderledes end det var om Morgenens. Nu oplyses den bøde Skikkelse ved Siden af ham. — Den gaaer omkring, tit for meget. Den spadserer forbi den anden, gennemkrydser det Rum, den anden omhyggeligen havde bevaret for sig, og i hvilket han beskedent vilde bevæge sig. Den høre Mumlen paa Prøven forvandles til et frygteligt Brøl. Naboen, som man om Morgenens ikke saa til, bliver der nu taget fat paa, bliver nu rystet og trykket til Siden. Paa hans afbrudte Repliker svares der for sildigt, og hans fuldstændige Repliker blive afbrudte førend han kommer til Ende med dem, eller ogsaa opstaae der Pauser uden Indhold eller Sands.

Ugtværdige Kunstnere have efterhaanden vant sig til enten at gaae frem lige ned til Kamperne, saa at det er umuligt at følge dem derned, eller ogsaa at træde saa langt tilbage, at man har stor Uleilighed med at holde Linie med dem.

En nøiagtig Prøve, eller dog i det ringeste en saadan Prøve, hvor den Grad af Bevægelighed eller Liv, som skal gjælde ved Forestillingen, troligen bliver

angivet, vilde formindske dette Onde, om det end ikke aldeles skulde have det.

Eyfspillet fordrer i en endnu større Grad bestemte noiagtige Prøver. Her følger det ene saa meget af det andet, her beroer det ene saa meget paa det andet, at ethvert Gul strax bliver mærkeligt for Tilskuerne.

Jo fortrinligere en Kunstner er, jo villigere er han til at iagttage Prøverne, og vise sig omhyggelig i at iagttage de Smaating, som have der Hele, naar de behandles med Vethed og Sikkerhed.

De almindelige Skuespillere derimod troe, først at borde afløre Kunstens høie Hemmelighed om Aftenen. De springe skjodesløst bort over alle Vanskeligheder, og man opdager da sildigt med Skrak, at de lidet eller intet vide af Alt det, som de ved Prøven ikke have antydet.

At prøve med de fornødne Requisite til Handlingen, ansee de for Daarskab, som de gjøre vel i at undbrage sig fra, naar de kunne.

Fruentimmernes Huuslighed gaaer ogsaa vidt paa somme Theatre. De strikke paa Prøverne og lade vist aldrig en Masse paa deres Strømpe men vel Digteren falde med al Kunst og Herlighed.

Der gives Theatre, hvor man ikke sjeldent, endog under Forestillingen, seer det qvindelige Personale øve

deres Arbeidsomhed, ved at strikke imellem Coulisferne.

Dette maae være overmaade rørende og opløstende for dem, der imidlertid med Anstrengelse udføre deres Roller paa Scenen.

At see mange Personer gaae frem og tilbage i Baggrunden af Theatret, og afhandle Dagens Nheder, imedens der foran, lige for dem, der prøve, spises Frugt eller anstilles smaae gymnastiske Dvælseser, er en Forargelse, som man oftere træffer end man skulde troe det. Alligevel opløste saadanne Skuespillere, der tillade sig sligt, ved de ubetydeligste Anledninger, en fælt Skrig over miskjendt Kunst og fornærmede Kunstnere.

Naar en Skuespilkyndig kommer og seer en saadan Prove, især naar det angaaer en nye eller betydelig Forestilling, saa veed han paa een Gang, hvor meget Kunsten kan love sig paa det Sted.

En Gjenstand, som trænger til en særdeles Overenskomst og Anordning er den offentlige Spisen og Drikken paa Theatret. Dette foretages tit saa længe, saa kjedsommeligt og formeligt, at det gjør en ubehagelig Virkning. Endog paa de Steder, hvor Fraadseren og Drankeren skal betegnes, gives der dog en Maade til at undgaae den alt for modbydelige Virkelighed. En Mund, som glindser af Fedt, og uafslaa

delig Drikken, kunde let opvække den Mistanke, at man vilde benytte sig af den gode Veilighed til at gjøre sig tilgode uden Bekostning.

Saadanne Bemærkninger gjør enhver Foresat ved ethvert Theater, men en vis Delicatesse afholder ham fra at sige det; derfor er det maaskee ret passende, at det bringes til Orde.

Ligeledes kunne ikkun nøiagtige Prøver forhindre en Misbrug, som er saare almindelig, nemlig den skjodesløse og tildeels flette Behandling, som vises vigtige Papirer paa Theatret. Hvem kunde vel falde paa i Livet, enten i Brede eller i Udbrud af Glæde at tage et Testament — en kongelig Ordre — en Brev — et Gavebrev — eller sligt og gnide det imellem Hænderne, eller knuge det sammen til en Klump, eller lade det ligge paa Gulvet og ligegyldig træde paa det?

Hvorfor holdes ofte Dfferstaale eller Giftbægeret eller slige Kar, som med Overlæg ikke ere rydte, saaledes i Hænderne, at man tydeligen maa blive vaer, at der intet er i dem? Dog seer man ofte sligt.

Den upassende Maade, hvorpaa Stole bydes, Borde bringes bort, Breve rives op, som skulle aabnes, den saare liden Behændighed ved at skjænke og præsentere Kaffe, Thee og hvad dertil hører, Man-

gelen paa Sømmelighed ved at spise paa Theatret, ved at skifte Klæder der, ved alle de Høfligheder, som Etik og Brug har fastsat — Alt dette er en sand Pine at see paa, og kun noie Opmærksomhed ved en omhyggelig Prøve kan fikre derfor.

Alle saadanne Ting borde paa Theatret see med saa megen Lethed og Sikkerhed, at Publicum kunde beraabe sig paa Theatret, som Maalestof for hvad der var sømmeligt og smukt.

Dette er den Synspunkt, fra hvilke disse Ting, som slet ikke ere saa ubetydelige, bør sees.

Brudstykker

af en Theaterdirecteurs vidunderlige Lidelser.

Denne ligesaa sindrige som vittige Fremstilling af Theatret, som ikke noksom kan anbefales enhver, som ønsker at gjøre sig fortrolig med det Indre af Theaterlivets Labyrinth, er forfattet i en Samtale imellem to Theaterdirecteurer, hvoraf den ene, efter hans Paaklædning, kaldes den Brune, den anden, af samme Marsag, den Graae.)

Den Brune.

Tilforn skabte Tilskuernes Sind, Kjærlighed, deres Yndlinge. Denne Kjærlighed er gaaet under i Slappelse og Slaphed, og med den tillige Yndlingerne. Hvad der tilforn kom frem af Hjertets Fylde, er nu et Foster af Dieblikkets Tilskyndelse, og ligesom man tilforn beklappede Kunstnerens Fremstilling, opfattet som et Heelt, saaledes sætte nu kun enkelte Momenter, lige meget om de passe til det Hele eller ikke, Raverne i Bevægelse. Intet i Verden er lettere, end paa denne Maade at opvække Dieblikkets Bisalb; man kunde være i Stand til at udfinde katechetiske

Formler derfor. At skrige høit i Veiret, naar man allerede har løftet Foden i Veiret for at gaae bort — lidt Brøl — at stampe i Gulvet — at flaae sig for Panden — naar der gives Leilighed, flaae noget itu — knuse en Stoel — det er noget for vore nuværende Helte, der dog paa ingen Maade ligner en Dragon i en Kroe, men vel, ved at qvæle sig i tam Bildhed, have Vighed med Drengen, som er løbet ud af Skolen, og nu for første Gang har faaet stive Støvler paa og roget Tobak. Dog jeg kommer for vidt fra Terten.

Den Graae.

Aldeles ikke. De begynder ogsaa at vise nogen Harm, og det gaaer mig, som den misantropistiske husmoristiske Jacques i "som det behager Eder"; jeg harsmer mig gjerne naar andre harsmer sig.

Den Brune.

Jeg vilde kun sige, at denne Lethed, denne mangelige Maade at opvække Bisald, ikke alene hos Skuespillerne frembringe en barnagtig Selvtillid, men tillige en vis Foragt for Publicum, som han troer at herske over, hvilken imidlertid rigeligen bliver ham gjengjældt af Publicum, der saa meget mere gjør sig Umage for at stille selv den ægte Kunstner ved Siden af den usle Gøgler, naar hiin ikke forsmaaer at betjene sig af de usle Kunstgreb, som denne bruger, —

Al! Har ikke selv en for ikke længe siden afbød Skuespiller, som Verden, i det ringeste i mange Henseender, maatte erkjende for en sand stor Kunstner, ofte ligget under for denne Daarskab. Han opoffrede desto værre ofte sit Spils Sandhed og Holdning for Diefliktets Iarmende Bifald.

Den Graae.

Men hvilket sladt Gemyt, hvilken fræk ukunstlerisk Tankemaade hører der ikke til at holde saadanne Bifaldsudbrud, som et Intet føder, for noget?

Den Brune.

Eigner ikke et saadant Udbrud det pludselige Nysen efter en Priis stærk Tobak?

Den Graae.

Ha — ha — ha — jo i Sandhed! — og at Nysen smitter, vide vi alle. — — At imidlertid Skuespillerne tragte efter Publicums Bifald, mere end nogen anden Kunstner, som fremstiller et Værk, som ikke forsvinder med Tonen og Gebærden, synes mig ganske at ligge i Sagens Natur.

Den Brune.

Ganske vist; men den ægte Kunstner vil vide at skjælné det sande Bifald fra det falske, kun agte hiint, og lade hiint have Indflydelse paa sit Spil. Eigesom i komiske Roller en hjertelig latter, som bryder frem af indvortes Drivt, vel bedst vil kunne bevise Skue-

spilleren, at han spiller eller har spilt godt, saa torde i SørgeSpillet vel kun Publicums sande tragiske Spænding vidne om Spillet's Sandhed. Hvorledes maatte en Kunstner blive tilmode, naar hans rædselfulde Fortælling af den frygtelige Drøm som Grands Moor i Røverne, blev larmende beklappet? — Maatte han ikke holde sig overbeviist om, at han i Stedet for at spille sandt, havde frembaaret en eller anden falsk Glitterstads? — Derimod vil den dybe Dødsstillehed, og, naar han har endt, de tunge, dybe Vandedrag, ja vel hist og her en dæmpet Lyd, et sagte "Å!" som flyver ud af det beklemt Bryst, ja alt dette vil bevise, at det er lykkes ham, at opvække Tilskuernes Gemyt saa dybt, som kun Spillet's meest fuldendte Sandhed er i Stand til. Jeg har hørt en meget fortræffelig Kunstner tale om disse Phænomener. Han paastod, at han, uagtet det var ham umuligt, naar han saae hen over de blændende Lamper i Proscenium, tydeligen at see et Ansigt i Publicum, og uagtet han heller aldrig rettede et bestemt Blik til Publicum, han dog ved Scener af den Art ligesom i Vandens saae Tilskuernes af Frygt, Skræk og Rædsel stivnede Ansyn, og at han da, i det han fremstillede det Forfærdelige, selv følede det iskoldt rinde gennem hans Arer. Men ved denne Gysen opvaagnede en høiere Mand i ham, dannet som Rollens Person, og denne,

ikke han selv — spillede derpaa videre, skjøndt dog iagttaget og tæmmet af det Jeg, hvis Bevidsthed aldrig forlod ham.

Den Graae.

Deres Skuespiller har virkelig udtalt den sande, skabende Kunstnernatur. Kun Begeistring, beherftet og ledet af den over sig svævende Forstand, skaber det klassiske Kunstværk; Rollen blev skabt af den begejstrede Person, af den skjulte Poet, medens Bevidstheden af det eget Jeg var Forstanden, som lokkede den skjulte Poet frem, og skænkede denne Kraft til legemligen rundet at fremtræde i Livet med Kjød og Been. — Men hvor faae ere i Stand til denne Dobbelthed. — Ja, ja! — en genialst Kunstner danner ofte en Person, som Digteren aldrig havde tænkt paa.

Den Brune.

Na — De bringer mig der paa noget, som er noget ganske andet, end det, hvorom jeg talde. Alle mine Lemmer rystes som i Feberkulde, naar jeg tænker derpaa. — Hvor aldeles flaut og elendigt maa det Skuespil ikke være, hvori der, imod Digterens Hensigt, en Person kan indflikkes eller forvandles, uden at det Hele rives i Stykker? — Men desto værre gaves der og gives der saa mange Stykker, hvori Personerne ligne rene Blade, som Fremstilleren først skal udfylde. Mange saakaldte Digtere føie med Forsæt i

saa Henseende den forfængelige Skuespiller og ligner
 den Theatercomponist, som opbøgger et svagt Stillads
 for den overmodige Sangers Spring, og saaledes
 synker ned fra Befalingsmand til en elendig Haant-
 langer. Det er mig allerede modbydeligt, naar jeg
 hører, at denne eller hiin Rolle, at dette eller hiint
 Partie er skrevet for denne eller hiin Skuespiller eller
 Sanger. Skal den sande Dig er da nogensinde hænge
 ved Individualiteter! Skulle de Skikkelser, som
 oprinde for ham i kraftig Sandhed, ikke tilhøre Ver-
 den? — Destoværre ere Skuespillerne forvante ved
 denne Usæd; og fordi Himlen sjældent har givet dem
 ægte poetisk Sands og rigtig Kritik, saa flaar de Alt
 over een Læst, og forme paa egen Haand en Person i
 et virkeligt poetisk Stykke, efter deres eget Dykke.
 Hvad der nu kommer ud af, kan man tænke sig.
 Jeg erindrer mig, at engang en ung Skuespiller, som
 var traadt i mit Selskab, vilde spille Correggio. Jeg
 forestillede ham, at dette var et Boveestykke, og det
 især fordi hans Forgjænger havde været fortræffelig.
 "Jeg har seet ham" kaldt han mig i Talen med en
 ligegyldig, næsten foragtelig Tone, og vedblev derpaa
 med et selvbehageligt Smil: "Jeg tager nu hele
 Rollen ganske anderledes. Jeg skaber først Cha-
 racteren! — Jeg blev ganske beklemmt om Hjertet ved
 disse Ord, og spurgte ganske forfnyttet "hvorledes og

Hvad han da vilde sige?" — "Jeg giver", sagde han med høj Selvfølelse, "jeg giver Correggio som begejstret Maler, der aldeles lever i den guddommelige Kunsts Regioner!" — Derpaa meente jeg, at det forstod sig af sig selv, at det maatte være saaledes, da kun paa denne Maade Conflicten med det usle, trængende udvortes Verdensliv ret tragisk kunde træde frem, og at hans Forgjænger havde opfattet Rollen netop i samme Mand. Han smilede igjen ret haanligt og ærgert; han gav at forstaae, at kun en genialst Kunstner, som han, var i Stand til at stille denne herlige Character, uden at Digteren selv i det fjerneste havde tænkt derpaa, frem i Livet ved eet Krafts og Hovedtræk. Hvorledes vil de da bære dem ad dermed? spurgde jeg, temmelig utaalmodigt. Med et let Blik, sagde han meget artig: "Jeg spiller Correggio heelt igjennem stofdøv!"

Den Graae.

Herligt! herligt! — Selv i middelmaadige Stykker troer jeg, at det dog er en mislig Sag at springe bort over Digterens Intention og at komme frem med sit Eget, som han ikke har tænkt paa. Man hører tit om denne eller hiin store Skuespiller, at han spiller en liden, tilsyneladende ubetydelig Rolle, som aldeles ikke griber ind i Stykket, saa fortræffeligt, at han udstyrer den med saamegen Originalitet, at han for-

dunkler Alt omkring sig. Det kan jo nu være ret løierligt at see paa; men at al Holdning og hele Stykket gaaer Fanden i Vold derved, det er ikke underkastet nogen Tvivl.

Den Brune.

Det er kun alt for sandt, og Driveffjeden til denne upassende Maneer, er dog ikke andet end grændseløs Forsængelighed og Uttraa efter at gjøre sig gjældende paa Digterens og de Medspillendes Bekostning.

Den Graae.

Men hvoraf kan det komme, at denne barnagtige Forsængelighed kun har hjemme hos Skuespillere?

Den Brune.

Sandt er det, at de fleste af denne Stand (der gives Undtagelser) ere forsængelige, usoielige, egenfindige, lunefulde, overspændte; men ligesom vi alle maae bære Arvesyndens Forbandelse, saaledes synes der ogsaa at hvile en Forbandelse om ikke over Kunstneren selv, saa dog paa det Haandværk, som blander sig dermed, og hvilken ikke kan undgaaes.

Den Graae.

Saa ligger der maaskee i Kunstens Eiendommeligheder skjult Fare, som ikke bliver ahnet og endnu mindre bekjæmpet af svage Sjæle?

Den Brune.

Saaledes er det! — Gives der vel nogen Kunst, som saa aldeles synes at være grundet paa Kunstnerens Personlighed, som Skuespilkunsten? Dens Udøvelse er betinget ved at sætte Personen til Skue, hvilket allerede Ordet Skuespil — Skuespiller giver tilkjende. Men nu maa man lægge vel Mærke til, at denne Tilskuesættens af sin egen individuelle Person netop er Skuespillernes groveste Feil. I den sande fremstillende Kunstner maa der boe en særegen aandig Kraft til at forestille sig den af Digteren givne Person, besjælet og levende farvet, det vil sige, med alle indvortes Motiver, som betinge den udvortes Fremstilling i Tale, Gang og Gebærder. — Men med denne aandige Kraft er det endnu ikke nok. Med den maa være forenet den af Himlen saa sjeldent forundte Gave, ved hvis Hjælp Kunstneren saa fuldkomment hersker over sin udvortes Fremstilling, at enhver, endog den ringeste Bevægelse betinges ved den indvortes Villie. Tale, Gang, Holdning, Gebærder tilhøre ikke længere den individuelle Skuespiller, men den Person, der ved Digterens Skaberkraft er oprundet sand og levende hos ham, og der nu straalende saa blindende frem af ham, at hans eget Jeg derved forsvinder som en farveløs, ubetydelig Ting. Ganste at fornægte eller snarere

glemme sit eget Jeg, er derfor den fremstillende Kunsts første Fordring.

Den Graae.

Åh! — hvor mange ere vel besjælede af en saadan Kraft?

Den Brune.

Det har maaskee været et herligt Land, hvis Rigdomme Syndfloden bortskyllede, men i Sandsletten blinker endnu mangt et Guldkorn og lader os ahne et legemligt Eldorado. — Der gives jo Grader i Kandens Evne, og sandeligen, allerede den indvortes Erkjendelse af, at hine Egenskaber udfordres hos den fremstillende Kunstner, Stræben derefter, og den gode Villie kunne virke til det Bedre, om endog Kunstneren kun besidder hiin Kandskraft i en ringere Grad. Men de fleste Skuespillere søge desto værre at passe og indrette den opgivne Rolle til deres Individualitet, ligesom Skræbderen at passe Garderobeklæderne til deres Krop. Det er ikke Digterens Person, men deres egen, de have for Dinene, og beslutte ikke anderledes end en, som siger: naar det eller det hænder mig, saa vil jeg, efter min Character og mine Tilbøieligheder, bære mig saaledes og saaledes ad. Uden at blive sig det tydeligen bevidst, blive de selv saaledes den stereotypiske Character, der bestandig med en anden Kappe paa, driller og narrer Folk. Digteren forsvinder aldeles,

da han, i Stedet for at Skuespilleren skulde tjene ham til Organ, selv maa høre sig i denne Tilstand.

*

*

*

Den Brune.

Hvad kalder De Mangfoldighed hos en Skuespiller?

Den Graae.

Et besynderligt Spørgsmaal? ih nu! jeg kalder den Skuespiller mangfoldig, som med lige Kraft og Sandhed fremstiller komiske og tragiske Roller.

Den Brune.

Paa denne Mangfoldighed troer jeg slet ikke, med mindre det Komiske tages i en høiere Betydning. — Tillad at jeg forklarer mig nærmere. Dersom de ved Ordet Mangfoldighed vil betegne den Kraft hos Skuespilleren, hvorved han, i det han opgiver sin egen Personlighed, hver Gang træder frem i Rollens eiendommelige Character, og, som Proteus, altid synes en anden, saa er jeg enig med dem i, ikke alene at denne Egenkab vidner om Skuespillerens Genialitet, men ogsaa i, at der, Himlen være takket, ere saadanne Skuespillere til. Men det, at de nævnede det Komiske i Modsætning til det Tragiske, lader mig troe, at De ved Ordet mangfoldig kun mener det, som Mæng-

den i Almindelighed forstaaer derved. Man gaaber paa den Kunstner — studser over ham, og udskriger som stor — som uopnaaelig den, der ligesom en behændig Tassenspiller, skjænker rød og hvid Wiin — Liqueur og Melk af samme Flaske; den der idag agerer Macbeth og imorgen Skrædder Wegweg, idag den værdige Fader og imorgen Frands Moor. "Det er et mangfoldigt Genie", raaber den ærlige Jan Hagel, og hengiver sig godvillig til denne Mystification, troer vel ogsaa, at denne Satanskarl af Gøgler virkeligen kan commandere over Flasken, og, uagtet Bærten har fyldt den med sine Varer, alligevel kan høre ethvert andet flydende Princip frem efter Godtbesindende.

Den Græne.

De har der ogsaa valgt Roller, som danne de meest skjærende Contraster, og dog har jeg seet Skuespillere excellere netop i disse Contraster.

Den Brune.

Nei — nei — nei! — Det er ikke muligt. Det ene eller det andet maa være usandt. Den Skuespiller, i hvis Bryst det underfulde Mystorium af de Digtninger hviler, der ere søde af den menneskelige Naturs dybeste Dybde, har ikke Die for den Spas, som, fremavlet af tankeløs Vilkaarlighed, svæver om i Lufsten uden Hjem. I Kampen for at drage det ved den udvortes Verden betingede Pubfige ind i det In-

dre, eller rettere at danne det ud af det Indre, bortdunster Bøglebilledet selv i Dunst og Taage. Jeg mener, at hiin Skuespiller ikke vil være i Stand til at fremstille noget, som ikke er grundet i det indvortes Liv, og gaaer frem derfra, ligesom hiint den sande Digtets Gebeet for evigt bliver tillukket for den Skuespiller, som ikke har den dybere Anskuelse af den menneskelige Natur, og som holder en lunefuldt Dukkedreiers underlige fortrukne Marionetter for virkelig levende Mennesker. Men ogsaa for denne Skuespiller gives der en Virtuositet, der, i hvor besynderligt det end klinger, netop ligger i den tro, hensigtsløseste Fremstilling af hine Marionetter, og som vilde blive umulig ved en dybere Anskuelse af det sande. Begge disse Skuespillere maae blive usande i det Modsatte, i det hiin bestræber sig for at fremstille Bøglebilledet som sandt, og denne derimod, til at fremstille de levende Skikkelser, af den ydre Verden laaner de Midler, som kun ere at finde i hans eget Indre. Det gaaer vel endnu videre. Den Kunstner, som er hjemme i det dybere Liv giver uvilkaarligen det Lave et Anstrøg af noget Høiere, ligesom den anden kun indklæder Lavhed i Bevandet af den for ham utilgængelige Høiemelighed. Men saaledes træde begge Skikkelser frem i sælsom, underlig Tvetydighed. Der som Raphael havde malet et Bondebryllup, vilde vi

have seet Apostler i Bondekoster; ligesom i en Jesu Begravelse af Tennier ganske vist muntre rød næsede Bønder fra Kroen, iførte Dalarer, havde maattet bære vor Frelser til Graven.

*

*

*

Den Brune.

De synes at være en stor Affky for Theaterkritiken?

Den Graae.

Ja, enhver Kritik, som angriber mit Theater og mine Skuespillere, giver mig et Dolkestød i Hjertet. Jeg kan nu engang ikke taale, at man angriber mig, miskjender mine utrættelige Bestræbelser, badler mig for det, som jeg gjør efter modent Overlæg. Himlen være lovet, jeg har endeligen bragt det saa vidt, at de, der kritisere mit Theater, ere mine Venner.

Den Brune.

Hvad er det, De siger? dersom jeg forstaaer dem ret, saa er det Dem selv, der, igjennem Vennernes Organ, raisonnerer over deres eget Theater?

Den Graae.

Jeg kan ikke nægte, at jeg gjør mig Umage for at afværge alle skjæve Domme over min Indretning derved, at jeg selv, som er indviet i de dybere Thea-

terhemmeligheder, taler til Publicum gjennem mine
Venner.

Den Brune.

Beed de vel, at de netop derved ødelægger det
Princip, der ene kan bringe Bevægelse og Liv i The-
atervæsenet. — Dog lad mig her tale af egen Erfa-
ring. Jeg var netop af samme Tanker som De, da
jeg første Gang greb et Theaters Roer. Enhver
Daddel over min Indretning, i hvor retfærdig den
endog var, smertede mig dybt. Jeg hørte ikke op, før-
rend jeg havde lokket Byens Theatercensur ved ven-
lige Ord og ved Friбилletter saaledes, at han aldeles
hengav sig til mig. Nu blev der rost, og rost hvad
der ikke var at rose, og ved enhver Opførelse af et
nyt Stykke havde den vise, med dyb Kundskab begaa-
vede Direction, som offrede al Kraft og Drivtighed
for den høieste Kunstnydelse, paa nye beviist sin utræt-
telige Bestræbelse efter at bringe Theatret til den
høieste Fuldkommenhed. — Mit Theater var neppe
engang middelmaadigt. — Der nedregneede nu i andre
Blade vittige Udfald imod mig og min Indretning,
uden at nogen dog gjorde sig den Umage, at gaae
egentligt ind i det Væsentlige og gjøre mig opmærksom
paa mine Bommertes, i hvor haandgribelige de end
vare. Nu gik jeg i min Forblindelse saavidt, at jeg
fik Stedets Censur i min Interesse, saa at intet

maatte trykkes imod min Indretning. Nu var da
 Staven brudt over mig! De Forstandige vendte Ryg-
 gen til mig med Foragt. Mine Skuespillere udhvilede
 sig paa deres Laurbærkrands, som saa rigeligen strøes
 des for dem, og forfaldt til Overmod og Efterladenhed.
 Mere og mere forsvandt den dramatiske Interesse. — Jeg indsaae min Bildfarelse og reiste derfra.
 Kort efter blev jeg Directeur ved et mere betydeligt
 Theater. Omtrent to Maanedere derefter fremkom i
 offentlige Blade en Bedømmelse over hvad mit Selskab
 havde præsteret. Jeg studsede over den skarpe
 gennemgribende Characteristik af mine Skuespillere
 og over den dybe Kundskab, hvormed Forfatteren vurderede
 enhver og anviste ham sit Sted. Uden Skaanfæl blev
 enhver nok saa liden Feil anmærket, ligesom frem blev
 enhver Forsømmelse foreholdt mig, blev det mig sagt,
 at der fattedes mig Kundskab især til at indrette
 Repertoiret o. s. v. Jeg sølede mig smerteligen
 saaret, men da jeg var blevet klogere ved det,
 som tilforn var handet mig, overvandt jeg denne Følelse
 med al min Sjælekraft, og maatte, da jeg var blevet
 koldere, give den skarpe Bedømmer Ret, selv i de
 mindste Smaating. Hver Uge udkom nu en Critik
 over Forestillingerne. Fortjenesten erholdt sin for-
 tjente Roes, men i korte, eftertrykkelige, til Hjertet trængende
 Ord, aldrig i emphatiske Declamationer; det

Slette derimod blev tugt med bidende Spot, saa snart det ikke bestod i blot Mangel af Talent, men i Pseudokunstnerens Overmod. Kritikeren skrev saa aandrigt, traf altid den rette Plet, viste saa nøie Kjendskab til det inderste af Theatervæsenet, var derfor saa træffende vittig, at det ikke kunde seile, han jo maatte interessere Publicum. Mangt et Blad maatte oplægges paa nye, naar der foregik noget Vigtigt paa Theatret. Det kastede da Gnister i Publicum, som overalt lystigt brændte og sprubede. Men med hine Kritiker steg ogsaa den sande Interesse for mit Theater i samme Grad som det blev mere og mere fuldkomment, forbi jeg og mine Skuespillere bleve holdte bestandigen i Ande. Enhver Skuespiller, selv den fornuftigste, skjænder og raser, naar han paa ringeste Maade badles, om han ogsaa nok saa meget fortjener det, men kun en overmodig Daare finder sig, naar han bliver foldere, ikke grebet af Samtheden, som overalt seirer. Saaledes maatte de bedre blandt mine Skuespillere hoiagte den uskaansomme Kritiker; og imod frække Egoister gav denne Hædersmand mig gode Vaaben. Frygt for at sættes til Skue ved den moralske Skampæl virker mere end alle Forestillinger — Bønner — Formaninger. — Dog alt dette skete for fem og tyve Aar siden. — Med saadanne grundige, værdige Theaterkritiker er det forbi fra den Tid af, da en

Syndflod af ephemeriske Tidsskrifter, hvori Theatret er en Artikel, har oversvømmet os. Nu forholder Sagen sig anderledes. Theaterdirecteuren har intet at befrygte, men heller intet at vente af Theaterkritiker. Efter min Overbeviisning kan der i vore Tider ikke findes en Theaterbestyrelse noget mere ønskeligt, end at der danner sig en brav og dygtig Opposition imod den. Naaskee er det derved muligt at vække Publicum op af den somnambule Tilstand, hvori det kun vil see Fantasmagorier, og oplive det for det sandt Dramatiske. Kun i dette finder dog tilsidst ethvert Theater, naar det har anstrænget sig over Kræfter i alle mulige Skuekunster, sit sande Hælb. Ikkun af munter Kamp kommer det Gode frem; den indlullende Melodie af det evige, ubevægelige Detsamme lammer enhver Kraft og lader aldrig komme til nogen Spænding. Hvorledes maa en Theaterbestyrelse blive til Mode, naar Publicum, uden at bryde sig om det egentlige Dramatiske, ligegyldigt tager imod Godt og Glet?— naar det eminenteste Genies mesterligste Spil ikke vækker Enthusiasme, men kun bemærkes med Bisald, ligesom den talentløse Begynders stymperagtige Forsøg?— Ja sandeligen! kun den kraftigen udtalte Opposition kan sætte Grændse for denne Lethargie, og det er næsten nødvendigt, at Directeurerne selv paa een eller anden Maade vækker og frembringer denne Opposition.

Columbine som D u e.

Et Marionetspil

af

Neurospastophilus.

Personerne:

Casander (Pantalone) Viinhandler.

Pierot, Meelhandler.

Casandrina (Columbine) Casanders Datter.

Arlecchino, Casandrinas Elsker.

Theatret forestiller en Gade, ved hvis øvre Ende ligger en Kirke. Paa det ene Hjørne af denne Gade op imod Kirken, boer Casander, paa det andet, Pierot. I Midten af Gaden, til venstre, sees et Skildt, hvorpaa forestilles en Sag, med Underkrift: Strædermester Wolff.

Scenen er paa Gaden. Morgenstund.

 Pierot, (alene)

Jeg seer da grant, at det er Skjæbnens Willie,
 At en fortviolet Elffov skal fortære
 Mig arme Mand paa mine gamle Dage.
 Hvad nytter det mig nu, at jeg er riig,
 Er Eier af det røde Huus med Port paa,
 Der vender ud til lille Kirkestræde?
 Hvad nytter det, mit Loft er fuldt af Korn,
 At jeg er Byens første Rugbrødsbager?
 Zmedens Maddiker gaae i mit Meel,
 Gaaer Amor i den arme Meelmands Hjerte.
 Selv i Boutiquen staaer jeg jo som Nar;
 Thi, mens jeg veier Melet ud til Folk,
 Da stjæler sig et Suk fra mine Læber,
 Og Melet farer op i Folkes Dine.

Naar jeg vil selv tillave Rugbrødsbeigen,
 Da kommer alle De, som kjøbte af den,
 Og klage, at mit Brød er alt for sødt;
 Men ach! De vide ei, det er min Længsel,
 Der sødt udtaler sig i mine Rugbrød.
 For mig er ingen Hjælp; thi Casandrina
 Forsmaaer den gamle hvide Pebersvend!
 Saa vil jeg da i denne aarle Morgen
 — Thi Bægteren, jeg seer, har nylig sluffet
 Den store Lygte ved min Meelboutik —
 Udøse al min Sorg i milde Toner.

Ved Sommertide paa Marken staae
 De vippende Straae,
 Der neie saa venligt og bukke sig,
 Naar Vestenvindene tumble sig:
 Beklager Herr Meelmand Pierot!

Naar Høsten gulner det grønne Blad,
 I munter Rad
 De Karle komme med Lee og med Sang
 Og meie Kornet paa grønne Bang:
 Beklager Herr Meelmand Pierot!

I Møllen om Vintertide gaar
 De Dværne smaae:

Da Knuses grusomt i Vinteren hvid
 Det Korn, som blomstred ved Sommertid:
 Beklager Herr Meelmand Pierot!

Liig Kornet jeg havde en Ungdomsbaar,
 Nu graaner mit Haar:
 I Amors Dværne jeg stodes ned,
 Der males jeg moden til Gravens Fred:
 Beklager Herr Meelmand Pierot!

Snart Liigvognen ruller for Døren frem:
 Fra Huus og Hjem
 Til Kirkegaarden jeg føres som død:
 Af Elskov fik jeg mit Hjertestød:
 Beklager Herr Meelmand Pierot!

Da vil jeg sagtens spøge lidt om Ratten,
 Og Bagteren vil mangengang med Gysen
 See mig, som før, spadsere paa mit Fortoug.

(sukker)

Saa det er grumme tungt at være Elsker.

Casander. (falder ned til sin Viins
 tapperdreng.)

Luf Døren op, min Dreng! det dages alt,
 Og før vi vente det har vi vel Gjæster.
 Sei Kjældergulvet godt, skyl Glassene,

Men gjør dog ingen Stoi, at ei du vækker
 Min arme Casandrina! Ja, hun trænger
 Bevaltig til en Sovn; maaskee den hjælper
 Langt meer end alle Lægers Medicin. —

P i e r o t. (endnu, som før, nedssun-
 ken i Grublen.)

Det er dog ellers godt, at Kirkegaarden
 Er her saa tæt ved Herr Casanders Huus;
 Thi det maa være koldt, at gaae og spøge
 Ved Midnatstid, midt i December Maaned —
 Dog — store Himmel! hvilken kold Betragtning
 Midt i min Elskovs Ild! nu mærker jeg,
 At det er Morgenluftens kolde Pust,
 Der virker fjendtligt ind paa mine Nerver. —

C a s a n d e r. (saaer Die paa Pierot
 og nærmer sig).

Jeg ønsker Jer en venlig Morgen, Gjenbo!
 Og at dens første glade Purpurstraale
 Maae smile ventlig ind i Eders Hjerte.

P i e r o t. (tragisk.)

I underjordisk Nat kan ingen Straale
 Fremtrylle Lys; thi der, hvor Døden slumrer,
 Er Livets Lampe slukt. I Pierots Hjerte
 Er mørkt, ja mørkt som naar jeg lukker
 Meelkasserne med deres svære Dækfler.

Den Soel, som skal ophvise Pierots Nat
Kan ene have sig fra Eders Kjælder.

Cassander.

Er det dog ikke tungt! Gud veed det skæpper
Mig ind i Hjertet, naar jeg seer Jer lide.

Thi, naar jeg ret betænker Alt, da er jeg
I Grunden den, der har forvoldt det Hele.

Var ei min salig Kone bleven svanger
(Og dertil var desværre jeg en Aarsag.)

Da havde hun ei født —

Pierot.

Min Cassandrina?

O! had dog ei det skjønne Dieblik,
Da denne Lysets Engel kom til Jorden!

Selv om hun træder mig som Dorn i Støvet,
Skal hendes Priis dog lyde fra min Læbe.

O! gib det kun saa sandt var tankeligt,
At jeg blev omkæbt til en Butterdeig —

Maaskee hun spiste mig — Gud hvilken Lykke!

Cassander.

Ei! hvilket Sværmerie! en Butterdeig,
Der dog kun er en blot chaotisk Masse,

Og I en brav velorganiseret Meelmand!
Men ærligt talt, har I da ikke Sands

For Andet i min Kjælder, end min Datter?
I talte jo om Solen før, som kunde

Sig høve op fra den og trøste Jer.
 Nu vel, kom ned, skjænt Glasset fuldt, min Ven!
 Og I skal see, at Druens røde Straale
 Kan ogsaa smile venligt ind i Hjertet.

Pierot (veemodig)

Ta vel, skjænt Glasset fuldt, men slaa ei Proppen
 For dybt i Flasken, da den snart skal bruges:
 Naar om det lange Bord Viigfølget sidder,
 Der har til Graven baaret salig Pierot.
 For mig er Intet sødt; om I saa gav mig
 Det bedste Glas Tokajer — Taaren faldt
 Dog ned deri, og gjorde Ralken bitter.

Cassander.

Ei! trøst Jer dog! Man kan jo ikke vide
 Om hun ei glemme kan sin gamle Elsker,
 Den unge Svend hos Skræddermester Wolff.

Pierot.

Hvad siger I? O hvilket herligt Indfald!
 Der gier I mig en Sabespiritus,
 Et ægte Blyvand for mit knuste Hjerte.
 Hun glemme ham — den unge Skrædersvend,
 Og elske mig. —

Skjæbne n (taler igiennem Skræder-
 mester Wolffs Vindue.)

Nei — det forbyder Skjæbne!

Pierot (gyser.)
 Ha! hvad var det! Det foer mig ned ad Ryggen,
 Som af en iiskold Haand! (græder) Det var vel
 Døden

Der over Graven gif og traadte ned
 Den lille Haabets Blomst, der vilde spire
 Ved Siden af dens Muld.

Cassander.
 Betænk desuden,
 At han maaskee er død; hvem veed Ter Lykke.
 Det er alt fire Aar ved Nytaarstide,
 At Mester Wolff fik sidst et Brev fra ham.
 I veed jo han drog bort. —

Pierot.
 Men af! han tog
 Deeværrer Cassandrinas Hjerte med sig. —

Cassander.
 I husker jo, han var Italiener,
 Og drog igjen tilbage til sit Vælfeland —
 En munter Tyr forresten —

Pierot.
 Ja desværre!

Cassander.
 Som sang bestandig — immer muntre Viser,
 Slog paa Cithrinken uden for min Kjælder
 I mangen Sommernat — en opvakt Anægt

Forresten i det Hele — Ja jeg tilstaaer
 Seg leed ham ganske vel. —

Pierot.

Det er det samme,
 Naar blot ei Cassandrina leed ham ogsaa.

Cassander.

Men — Alt betænkt — saa ønsker jeg dog heller
 Til Svigersøn en bosat Borgermand.
 Der kommer Intet ud af denne Flaggren.
 En lustig Skræddersvend er ganske net
 Som Sommerflugt at see, men dog er Dren
 Langt meer solid og nyttig her i Livet.
 For mig, som Fader, er han altsaa død,
 Er han det ogsaa for min Cassandrina,
 Saa — top — der er min Haand.

Pierot (bukker.)

Jeg beer mangfoldig,
 I er saa god — men jeg er alt for bange,
 At vi gjør Regning uden Bort.

Cassander.

Forsøg det!
 Man kan jo dog ei vide Sagens Udfald.
 Dog maae I mærke Jer, at hun har faaet
 En Grille ved sin Sygdom, som er flem —

Pierot.

En Grille, siger I? Det er dog ikke

En Skrædersvend paany?

Cassander.

Desværre — Nei,

Hun holder sig formeget til den Gamle. —

Den Grille, som hun nu er falden i,

Er egentlig den gamle, som er forslat,

Dg reiser sig fra hendes første Eftov.

Hun troer — dog I vil lee —

Pierot (tragisk)

Ja! gjennem Daarer.

Cassander.

At hun, som nylig var et Menneſte,

En riig Wiinhandlers Datter, er forvandlet

Bed Skjæbnens Billie, til — en Durteldue.

Pierot.

En Durteldue! D jeg arme Meelmand!

Cassander.

Naar mine Gæster komme hen og spørge:

Hvorledes lever De? — De er dog vel?

Da nikker hun og kurrer som en Due.

Naar Rogen taler om Italien,

Om Pomerantsler, Bisfop og Citroner,

Da synger hun forunderlige Viser

Om Velfland, om italienske Piger,

Dg Troløshed mod Duen, der paa Grenen
Maa sidde eensom i den danske Bøg.

Pierot.

Men Lægerne, hvad sige de?

— Cassander.

De græde;
De stride Taarer styrte paa Recepten,
Dg flette Blakket ud.

Pierot.

— Nei det er rædsomt!

(tragisk)

Hør Du min Bøn, Du hellige Casorti!
Som har forvandlet mangt et Menneſte
Til Frøe, til Hjort, til Dog, ja selv til Uſen,
Eſkjænk mig din Kraft, og gjør mig til en Due.
Dog — af hvad nytter det, han er jo borte,
Han er jo reist langt bort fra Veſterbroe,
Maaſkee til Sverrig eller til Kamschatka.

(græder stærkt)

Er der da ingen Læge? — Nei desværre
For Elſkov er der ingen Medicin —
Er jeg ei daarlig selv, og kan min Læge
Professor H^{**} hjælpe mig?

Cassander.

Hvem veed det?
Maaſkee er S den Læge, som kan hjælpe.

Gaa hjem og læg Der Meelmands Uniform,
 Tag saa civile Klæder paa, maaskee
 En ret fornustig Tale kan helbrede.

Skjæbnen (Roggerleer ud af Stæd-
 der Wolffs Vindue.)

Pierot.

Hvad var nu det igjen? Har I ei hørt Det?

Cassander.

Hvad skal jeg have hørt? Her er jo stille!

Pierot.

Det klang grangiveligt for mine Dren,
 Som om en Flok af faade Gadedrenge
 Løb efter mig og peeb.

Cassander.

Ei! hvilken Grille,

Der er jo Ingen uden vi paa Gaden.

Pierot.

Nu vel, saa gaaer jeg da hen til Boutiken,
 Ifører mig min Søndagsdragt og henter
 Til hendes Hjælp Forstandens Balsombøsse.

(løber)

Cassander. (seer efter ham)

See hvor han tumler der i Elskovs Ruus

Som om det var en livfuld Ungerhvend!

Dog er det godt; thi Manden er solid:

Hans Huus alene er nok assureret

For atten tusind Daler rede Sølv.
 I Grunden kan min Datter, naar hun bruger
 Blot mindste Gran af ægte, sund Forstand,
 Ved denne Meelmand mele sig sin Kage.
 Han er jo gammel, døer vel snart — hvad skeer?
 Jeg paa det ene Hjørne har min Kjælder,
 Han paa det andet; Skildtet tages ned;
 Meelsækken flettes ud; der males Bacchus
 Evers paa sin Tonde — hvilken herlig Udsigt!
 Saa banne vore Huse Dardaneller:
 Og hvad ei Scylla fluger, vil Charybdis. —
 Thi selv om Søndag, naar man gaaer til Kirken,
 Vil Ingen kunde gaae forbi vor Druer.
 Med disse skønne Tanke i mit Hjerte
 Vil jeg gaae hen til ****s *****
 Og kjøbe mig en Pibe Drey-Madera.

(gaaer.)

Cassandrina (med til Viintapper-
drenge i Kjælderens)

Bryd Dig om ingen Ting! lad mig kun flyve!
 Det er jo ikke første Gang jeg svinger
 Mig paa min Vinge mod de lyse Skyer.
 Han er dog ret eenfoldig, denne Dreng,
 Han troer at see en broget Rad af Huse
 Og Bygninger, Fort en borneret Gade,
 Og mærker ei det er en Bogelund,

Hvis Toppe farves af den aarle Morgen.
 Hvis kun min Fader fra sin Lurteldue,
 Jeg flyver bort en hundred Mil mod Syden.
 Er denne Tour forbi, saa kommer jeg
 Tilbage til min gamle Faders Rede,
 Hvis ei jeg underveis har seet min Mage.

(gaar ned ad Gaden og staaer derpaa stille)

Hvor det er sødt at sidde her paa Grenen
 Og vugge sig i denne grønne Stue,
 Hvor Vestenvinden puster gennem Vinduet —

(eftertænkksom)

Det er dog sælsomt, at jeg immer synes
 Som om jeg engang var et Menneſke,
 Der sad som Sneglen i et Kjalderhul.
 Dog det er nu forbi, nu flyver jeg
 Imellem Fugle smaae, fra Green til Green
 Med Kurren og med Sang — kun Gæt jeg mangler,
 Som andre Fugle har, en kjærlig Mage,
 Der vilde elske mig og mine Unger.

I denne Rund jeg manget Aar som Due
 Har kurret paa min Green om Kjærlighed,
 Naar ned til Jorden fra sin Himmelhue
 Den unge Vaar sank ned. —
 Naar Engle kastede i Floras Skjød,
 Til Jordens Pryd, en Foraarsrose rød,

Da, mellem alle Fugles Velkomstsang,
Fra løvfuld Green min fromme Kurren Klang.

Engang der løb fra næste Green en Stemme
— Det var en Due fra et fremmed Land —

”Din Baar er kort, her har ei Flora hjemme,

”Flyv med til Velflands Blomsterstrand.

”Snart Høsten blotte vil dit Bøgetræ,

”Min grønne Laurus skænker altid Læe.”

Saa kurred’ Duen med de smukke Fjer,

Jeg vilde med — men Bøgen var mig kjær.

”Nu vel, saa bliv! jeg flyver nu tilbage,

”For Høstens Storme rase i dit Løv.

”Gys Du i Sneen paa de kolde Dage,

”Min Winter dækker kun med Blomsterstøv.”

Da kurred’ den Farvel, og høit i Skye,

Jeg saae den over Bjerg og Dal at flye:

Med hurtig Fart den skjød mod Himlens Blaae,

Dg det var sidste Gang jeg Duen saae.

Naar nu den mørke Wintertid er omme,

Dg Flora kommer fra hans Fødested,

Da længes jeg i Træet mod hans Komme,

Dg kurrer paa min Green om Kjærlighed.

Men Foraarsdagen kommer og forgaaer —
 I Længsel svinde hen de lange Aar;
 Snart smiler Aftenstraalen purpurrød
 Paa Bøgens Top, hvor Duen hænger død.

Pierot (kommer ind med en sort
 Kappe om sig.)

Nu har jeg børstet mig, saa hele Armen
 Er ganske om; men denne Meelmands Dragt
 Beholder altid noget af det Hvide.
 Jeg valgte derfor ei min Søndagsdragt,
 Skjøndt den er ganske god og klæder mig;
 Belynderligt de Plydses Aar og Vesten
 Med Arabeskerne. Desuden fik jeg
 Et Indfald, som jeg troer kan gjøre Indtryk.
 Jeg kommer her forklædt i sort Talar,
 Ret som en Spaamand for at friste hende,
 For at bebude, det er Himlens Billie,
 At hun skal lade fare denne Kurren,
 Og denne Længsel efter Skræddersvenden.
 Samt at Natur, Forstand — kort Folkeretten
 Befale hende flux at elske mig.
 Vil det nu lykkes, vel saa kaster jeg
 Den sorte Dragt, og staaer som Meelmand Pierot.
 Hvis ei, saa gaaer jeg i min Sørgeskappe,
 Til Assistance Kirkegaarden ud,

Bestiller mig hos Graveren en Grav,
 Og sætter mig imens, han graver den,
 Ved Siden paa en Bank. Før den er færdig
 Er jeg vel død af Sorg, foruden Liigvogn
 Begraver han mig strax, og allegorisk
 Han planter der en knækket Liliestængel.
 Og nu afsted! forsøg din Lykke, Pierot!
 Men — ei! hvad seer jeg der? der staaer hun jo
 Og vifter op og ned med sine Arme!
 Mod gale Folk maa man nok være høflig! —
 Nu vel (heit) I vover Jer for tidligt ud,
 Min smukke Tomfrue! Lusten er dog kold,
 Besynderlig den skarpe Morgenluft.

Cassandrina.

Naar mørker Nat er svunden,
 Da, fra det lyse Blaa,
 Sebudes Morgenstunden
 Af alle Fugle smaa.

Pierot.

Har man nu Mage seet, hun svarer mig
 I ordentlige Vers! Af hvilken Udfigt!

(heit)

Sa deri har I Ret, Dydjirede!

Seg troer det hedder saa i Kingos Psalter.

Cassandrina.

Da lyder Alles Stemme,
Da toner Mark og Skov;
Ei mindste Fugl kan glemme
At synge Herrens Lov.

Pierot (sagte).

Seg faaer at snakke hende efter Munden.

(heit)

Ja deri har I ogsaa Ret: jeg har jo
Selv hørt det mangengang i Dyrehaugen,
Naar efter gammel Skik engang om Aaret
Jeg fører paa en Rildevogn derud;
Jeg mener blot, at Eders svage Helbred —
En altfor tidlig Gade-Promenade —

Cassandrina.

Her mellem Fugle glæde
Jeg har mit bedste Hjem;
Ehi bag de tætte Blade
Ei Stormen trænger frem.
Naar her jeg gynger stille,
Da for min Tanke staae
De Aar da jeg var lille,
Og jeg i Buggen laae.

Pierot (sagte).

Det er besynderligt med disse Gale,
De tale mangengang dog ret fornøstigt.

Selv mens hun troer, hun endnu er en Due,
 Kan hun dog huske da hun var et Barn.
 Dog de fordømte Vers — de klinge jo
 Net som en Kaad, letfindig Versform —
 Nei! der er ingen Udsigt, før hun taler
 Igjen i ordentlige femfods Tamber.

Cassandra.

Hvi stirrer du mod Støvet?

Hav Diet op fra Jord,

Dg see, hvor under Lovet

De glade Fugle boer!

Pierot.

Sa vist, de more sig, det er naturligt:

De har i Grunden Intet at bestille.

Men, naar Man først har sat sig ned som Borger,

Er altsaa bleven Hjul i Statsmaskinen:

Saa kan Man gjøre bedre Ting end synge.

Dg naar nu dertil kommer, at Man elsker,

Bil gifte sig og tugtigviis forplantes —

Cassandra.

Ei Fugle længe lede

De har jo Huus og Hjem;

Thi i den elskte Rede

Trætøppen skjuler dem.

De finde snart en Mage,
 Snart pippe Unger smaa,
 Der næste Foraarsdage
 Kan svæve mod det Blaa.

Pierot.

Jh Du min Gud, det er jo umoralisk;
 Jeg har dog altid havt saa gode Lanter
 Om Fuglene. — Dog nei! Det kan ei nytte!
 Hun giver mig jo Svar, som om jeg snakked'
 Op til en Spurveunge i et Træ.
 Hvad Nytte har jeg nu af denne Dragt
 Og af mit Indfald at agere Spaamand,
 For under Maske at behude hende,
 At ene jeg kan gjøre hendes Lykke?

(Heif)

Nu ikke længer Spas, min smukke Tomsen,
 Snak ikke mere som en Papegoie;
 Men som Cassanders velopdragne Datter,
 I er jo mandbar, jeg er konebar,
 Har aldrig været gift, men ønsker dog,
 Imens jeg lever, at forplante mig
 I smaa fornuftige Meelhandlere.
 Vil I nu vær halvt, saa top her er jeg,

Cassandrina.

Fredsommelige Due!
 Fra Træet maa du flye;
 Mod Farerne, som true,
 Kan det ei skænke Lye;
 Bag Busken staaer en Skytte,
 Han lægger an paa Dig;
 Kun Vingen kan beskytte,
 Kun Flugt kan redde Dig!

(løber ned i Viinkjælderen.)

Pierot.

(synker bedøbet om paa sin Bag, falder hen i phantastisk Grublen, og udbryder:)

Da Riget var kommet til Assistance-Kirkegaarden, modtoges det af en Deputation af Meelmændene, hvis Elbermand i en kort, men kraftig og hjertersørende Tale yttrede sine Følelser ved Herr Pierots Død. Riget blev derpaa baaret til Graven af otte hvide Melkerkarle, alle klædte i Sort, og efterat der var givet en kort Udfigt over Meelhandelens Litteratur i de o sidste Decennier, blev der en Skjøn af Herr N. T. forfattet Gravsang affjungen.

(Ved de sidste Ord synker han efterhaanden hen i en Bedøvelse, der synes at bebude hans jordiske Oplesning.)

Arlecchino.

Her staaer jeg da igjen i denne Gade,
 Lidt ældre vel, dog altid lige lystig.

Ei kunde jeg selv i mit Vælfæland glemme
 Det elskte Hjørnehuus ved Kirkestræde,
 Min Cassandrina og mit Ungdomsliv.
 Jeg gad dog vist om Nogen kjender mig
 I denne Dragt, der, som mit eget Liv,
 Er noget broget og vidunderlig.
 Men, ei! hvad seer jeg der, den gamle Pierot!
 Bessjænkert? død? — Jeg maa dog hjælpe ham.
 Stat op, min gamle Ven! — hør — I! stat op!

Pierot. (som ser)

Hvo skulde drømt om det — Slet ingen Meelmænd,
 Undtagen jeg, i hele Himmerige.

Arlecchino.

Den Nuus maa være god, der alt saa tidligt
 Kan bringe ham i Himmerig — dog muligt,
 Det er en Estervee fra igaarastes.

(heit)

Luf Diet op, og see Ter rundt omkring!
 Kan I ei kjende lille Kirkestræde?

Pierot.

Belvise Doctor, Tak! Ret som en Djævel
 I har mig reddet ud af Himmerig;
 Nei — som en Engel frelst mig ud af Helved'.

Arlecchino.

Tre smukke Titler: Engel, Djævel, Doctor!
 Nu vel saa vælger jeg — af to Extremes

Er Doctor vel, som Medium, det Bedste.

(heit)

Ja vist! her seer I Verdens første Doctor,
Som I vel ogsaa mærker af min Dragt,
Der selv i Snittet er Original.

Jeg kom just gennem Gaden paa min Reise,
Da saae jeg, hvor I laae med brustne Dine.

Ser Mand var alt — ja lad mig see engang —
Ni Billioner, otte Millioner,

Tre hundrede og fem og tyve Tusind,

Sex hundrede og fire og tyve Mile —

Det vil da sige tydske Mile — horte:

Da vinked' jeg med denne lille Kjap

Og Verden eied atter Meelmand Pierot.

Pierot.

Jeg veed ei selv, jeg bliver saa beklemmt,

Min Mand var horte — altsaa havde jeg

Da virkelig en Mand — og Billioner —

Det er dog store Tal — og — Millioner —

Tillader de, jeg støtter mig en Smule;

Der gives Dieblikke her i Livet,

Da Man kan blive ganske hovedsvimmel.

(sagte)

Dog tys — i denne Svimmel fanger jeg

En Tanke, en Idee — maaskee han kunde

Hjælpbrede mig min rare Cassandrine.

(Heit)

Nu gif det over lidt, nu troer jeg dog,
 At jeg kan atter staae paa mine Been. —
 Men da jeg seer, I er en dygtig Doctor,
 Var I maaskee saa god, for Complimenter
 Og prompt Betaling, at paatage Ier
 En lille Cuur.

Arlecchino.

En lille? Nei den største.

Pierot.

Som Fremmed kjenner I vel ei saa noie
 Det Topographiske i denne Bye.
 Saa viid da, at Viinhandleren paa Hjørnet —

Arlecchino.

Cassander, mener I.

Pierot.

Nei Cassandrina

Er egentlig den Pige, som jeg mener.

Arlecchino.

Hvad siger I? Og denne Piges Sygdom?

Pierot.

Det være nu hvoraf det være vil,
 Af Luften eller af en daarlig Mave,
 Noe hun er bleven —

Arlecchino.

Hvad?

Pierot.

Vanvittig — gal —
 Hun troer — ja det er dog forfækkeligt —
 Hun er en Due, som har ingen Mage.

Arlecchino.

Ei! ei! hvad siger J! og denne Grille —

Pierot (veemodig).

En gammel Kjærlighed — den rustet aldrig —
 En Skræddersvend! undskyld, høistærede!

(græder)

Laan blot et Dieblik mig deres Barm,
 At jeg kan græde ud ved deres Hjerte.
 Det smerter mig; thi at jeg elskte hende.

Arlecchino. (sagte)

Fryd dig, min elskte Due!

Forløsningen er nær:

Snart skal Du Fuglen flue,

Der er dit Hjerte kjær:

Fra Velskand paa sin Vinge

Han alt har hævet sig,

Dg iler, for at bringe

Sin Myrthegreen til Dig.

Pierot (sagte).

Han grunder, seer jeg, ja det er ei let,
 At bringe gale Folk igjen paa Gleds;
 Dog synes mig, at Alting smiler paa ham.

Arlecchino.

Nu vel, jeg haaber selv at jeg kan hjælpe.

Skjæbnen (raaber ud af Skrædder-
mester Wolffs Vindue.)

Kom, Cassandrina! frem, her er din Mage!

Nu ender Skjæbnen dine Sørgedage.

Dog, som et Mindenavn for Dig og Dine,

Skal Du herefter kaldes Columbine;

Thi jeg har seet din rene Elfsøslue,

At Du var tro og hjærlig som en Due.

Pierrot.

Jeg troer at Blodet synker mig for Dret;

Thi altid ringer det og suser for dem.

Nu syntes mig grangiveligt, som Nogen

Skreeg efter mig: "gaa hjem og læg Dig Pierrot!"

Cassandrina (kommer frem, stiller sig foran Arlecchino, der gjer de magnetiske Træk fra hendes Fod til Jæse, hvorpaa hun nieer med Anstand, som Cendrillon, da hun har faaet Rosen, og udbrøder:)

Der flyver nu imod den høie Himmel

Den hvide Due, der bestandigt fulgte,

Dg slagred om mig med sit Vingeflag,

Nu søger jeg ei længer om en Mage,

Jeg har jo fundet, hvad jeg søgte, her.

Ta selv i denne underlige Dragt,

Din Doctormine, dine sære Fagter

Gjenkjender jeg min elskte Ungdoms-Ven,
Min overgivne, muntre Arlecchino.

Pierot. (forfærdet)

Thi du min Gud! hvad er der nu igjen?

Arlecchino. (smiler)

Det kaldes Kunsten at magnetisere;
Thi Amor er en stor Magnetiseur.

Pierot.

Men er I virkelig den gamle —

Arlecchino.

Elsker?

Ja jeg, desværre, maa bekjende for Ter,
At jeg er Duen, som hun ledte efter.
Laf Columbine! for din Kjærlighed,
Hvorned Du seired' over Tid og Grafsand.
Laf Columbine! elskte Columbine!

Cassandrina.

Vil Du til Laf forandre mig mit Navn?

Arlecchino.

Seg veed ei selv hvoraf det kommer sig
At ubevidst, som ved et sælsomt Indfald,
Seg Cassandrina gjer til Columbine,

Cassandrina.

Lad mig beholde det, det minder mig
Om Duens Længseltid, da Du var borte;
Det byder mig at svare til mit Navn,
Dg være tro og hjærlig som en Due.

Pierot.

En smuk Discours for mig at høre paa.
Det var da det, at Du var Doctor i?
Troer Du da ei, at her er Tamperret?
At Man kan mælde slikt til Assistenten?
Ih du min Gud, Man kan dog blive hidfig.
Der gives Dieblikke her i Livet —
Dog hie — Gewalt — hei Bægter, Politie!
En rædsom Daab i lille Kirkestræde, —
Bortførelser — Seraillet —

Cassander. (iler frem)

Hvilken Raaben!

Hvad er der da?

Pierot.

Jeg quæles! Eders Datter
Er ingen Due meer — nu taler hun
Som Mennecke, nei, som en Djavelunge.
Der staaer han jo — den lumpne Arlecchino.

Skjæbnen (raaber som ser ud af
Skredderm. Wolffs Vindue.)

Ei nogen Dødelig den store Skjæbne fatter
Bliv derfor ikke vred, Casander! paa din Datter.
'De vorde skal et Par", saa lyder Skjæbnens Bud,
Dg ingen Dødelig skal flette Dommen ud!

Pierot.

Et skammeligt Spectakel er der immer
Paa Wolffes Bærksted — Altid er der fuldt,
Endog til Gaden, i hans Vinduer,
Af Skredderdrenge, som gjør Nar af Folk.

Casander. (forener deres Hænder)

Saa kom da, Børn, tag mod hverandres Hænder,
I har dog længe havt hinandens Hjerter.

Pierot.

Hvad! raser I?

Casander.

Jeg kan ei selv forstaae mig,
Jeg maa, jeg skal, jeg kan ei gjøre Andet.
Men siig mig, Børn! hvad vil I leve af?

Arlecchino.

Frygt ei for det, jeg har Engagement
For mig og Columbine hos Casorti,

Jeg bliver der, hvad jeg har altid været,
Den muntre elskovsfulde Arlecchino.

Columbine.

Og jeg den troe og ømme Columbine.

Arlecchino.

Har I nu lyst —

Cassander.

Hvordan? hvad mener Du?

Arlecchino.

Sæt Ebers Huus og Vine til Auction
— At sige gjem en Pibe god Madera
Dertil lidt Rhinsviin, Medoc og Burgunder —
Drag saa med os, saa leve vi tilsammen,
Foruden Riv, i Pantomimisk Sammen.
Og I, min hvide Mand! gjør ligerviis,
Saa er I dog i Nærhed af den Elste,
Jeg vil ei være synderlig jaloux.

Cassander og Pierot. (paa engang.)

Isald vi ikke vidste positivt,
At det var Skjæbnens absolute Willie —
Kort at det græske Fatum har en Rolle
Saavel som vi i Stykket, gif vi neppe

Fra Huus og Hjem samt borgerlig Haandtering
 For at fortjene Penge ved at gjøgle.
 Dog, naar en værdig og fornuftig Skjæbne
 Beordrer det, bør Ingen være stribdig.

1ste Couplet.

Cassander,

Mit Fag er ikke broget
 Kun Gæt jeg spille kan:
 Dog det er altid Noget,
 Det er den gamle Mand.
 Mod Harlequin som Fader
 Jeg passer paa mit Barn,
 Og dog tilsidst tillader
 Hun ægter ham, det Skarn.

2det Couplet.

Arlecchino.

Det nytter ei at stride
 Imod vor Kjærlighed.
 Paa Arlecchinos Side
 Cupido, kjæmper med.

Med Gudens Piiil i Belte
 Han bjærv mod Faren staaer,
 Som en af Amors Helte
 Og Columbine faaer.

3die Couplet.

Columbine.

En Fugl med smukke Fjere
 Jeg eengang faared mig:
 Nu, den er ikke mere,
 Jeg elsker den i Dig.
 Bevar din Elskovsluc,
 Som jeg bevarer min:
 Da aldrig døer din Due,
 Da er jeg evig Din.

4de Couplet.

Pierot.

Men, siger mig, for Fanden!
 Skal jeg da spille med?
 Jeg har jo tabt Forstanden
 Af bare Kjærlighed!

(Alle tie)

Nu vel — jeg debuterer —

(sagte)

En Udvei dog jeg veed:

(hoit til Publicum)

Seg beer I excuserer

En Gal af Kjærlighed.

D e s e r t e u r e n .

Lystspil i I Act af Rosebue.

P e r s o n e r n e :

Seremias, Herre af Holzbock.

Froken Lydia, hans Myndling.

Lieutenant v. Allen.

Barthel, hans Ribeknekt.

Notarius.

Handlingen foregaaer i en af fjendtlige Trupper besat
Stad.

Første Scene.

(Gade. Paa venstre Haand Hr. Holzbøks Huus, paa høire Notariusens; det er Nat.)

Lieutenant Allen (kommer ind).

Allen. Gud ske Lov, at den fordomte Maane endeligen en Gang bliver hjemme; hele otte Dage har den finnet saa lys, at man ikke kunde tabe det mindste paa Gaden, uden at man strax hørte raabe bag sig: "pst pst, der har de tabt Noget!" og Morgenen derpaa vidste hele Byen det. Jeg kan ikke begribe, hvor Maanen er kommet til en saadan Reputacion hos de Forelffede? Det er dog kun en uforffammet Lurer, der figer ind i alle Vinduer, ja i alle Senge, naar man ikke trækker Gardinerne ret tæt sammen; den staaer i Forbund med knurvorne Tanter og aarvaagne Formyndere; de arme Forelffede driller den skadefro, og naar dens Skin ikke forraader dem, saa tvinger

den dog Hundene til at gjøe ad dem, til hele Nabo-
 laget løber sammen. Var det da ikke nok, at min
 Lydia forbandede Formynder arvede salig Argus hun-
 drede Dine; maatte endog Fru Luna tage Gløret af,
 for i en heel Uge at berøve mig min elskede Piges
 Stemme? vistnok kun hendes Stemme, men den er
 saa sød! I Sandhed, dersom denne Holzbof ikke var
 saa gjerrig, kunde man let falde paa at troe, at han
 betalede Maanen en aarlig Pension for at passe paa
 hans Gadehør; men i Aften er det mørkt, i Aften vil
 Lydia komme i sit Vindue, og jeg skal da sige hende,
 at jeg brænder, at jeg luer for hende, at jeg maae
 enten bortføre hende eller døe. Endnu rører intet sig.
 Hoste tør man ikke, klappe i Hænderne, og sloite hel-
 ler ikke. Den gamle Ræv hører alting; der er blot
 een Ting, vi have lagt Mærke til, at han ikke kan
 fordrage. Det er naar Sergeantén gaaer omkring og
 raaber Soldaternes Navne op, for at erfare om de
 ogsaa alle ere i deres Qvarterer; saa lader den fjære
 Holzbof sig aldrig see i Vinduet, men Lydia vil nok
 kjende min Stemme. Naa, det bliver sildigt, vi vil
 forsøge vor Lykke. (han gaaer langs med Husene, som ligg^e
 ligeover for Holzbofs Bolig, raaber op, og svarer sig selv
 med forandret Stemme.) Hans Kellermann! her! —
 Steffen Brandsuchs — Her! — Henrik Meelsæf —
 Her! — Peter Lønde — Her!

Lydia (aabner Vinduet).

Allen. (seer det) Uha! jeg hører Vinduet knærke!
er det dig Elskede?

Anden Scene.

Allen og Lydia (i Vinduet.)

Lydia. Det er mig.

Allen. Ak, dersom du kunde see mig! Kjærlighed og Længsel have gjort mig til et Skelet!

Lydia. Saa lad dig begrave; thi vi tale i Dag for sidste Gang sammen.

Allen. Hvad?

Lydia. Seg maa over Hals og Hoved ægte min Formynder.

Allen. Død og Helvede! jeg stikker Ild i Huset.

Lydia. Gjør det, for hellere vil jeg brænde op, end min hele Livstid krybe i hans Arme.

Allen. Men saa forklar mig dog.

Lydia. Kort og godt, han smedder i dette Dieblik tilligemed Notarius paa en Wyttestabscontract; den maa jeg underskrive, og i Morgen er jeg Fru v. Holzbock.

Allen. Fru v. Satan! jeg slaer ham ihjel.

Lydia. Det vilde være dig lettere at slaae Jerusalems Skomager ihjel end min Formynder; thi hiin er at finde i alle Gader, men denne bliver smukt hjemme.

Allen. Saa lad ham blive der hos Hunde og Ratte; kom ned, jeg hortserer dig.

Lydia. Sandelig, for at undflye denne Elen-dighed, vilde jeg gjerne betroe dig mit Rygte og min Uskyld, men hvortil nytter min gode Willie ved lukte Dørre?

Allen. Jeg brækker dem op.

Lydia. Der ere to Skaader for.

Allen. Hvad om jeg bankede paa?

Lydia. Man lukker ikke op.

Allen. Jeg raaber Brand.

Lydia. Saa kommer han i Vinduet.

Allen. Men Lydia, du indseer dog, at jeg heller tænder Ild paa Byen i alle fire Hjørner end tillader, at denne Holzbof udstrækker sine tørre Arme efter dig.

Lydia. Ak! dersom der ikke kommer os en Fæe til Hjælp, saa ere vi forlorne.

Tredie Scene.

Barthel (med en Stige og en Palle) Forrige.

Barthel. Courage! En Fæe er der ikke ved Haanden, men en Herremester vil forbarme sig over Kjærlighedsnøden. (sætter Stigen op til en Muur).

Allen. Er det dig Barthel! hvor har du været? jeg har søgt din Slyngel overalt.

Barthel. Overalt! Saa havde de ogsaa været paa Bertshuset, og der havde de fundet mig.

Allen. Tænkte jeg det ikke nok?

Barthel. I deres Forretninger Hr. Lieutenant.

Allen. I mine Forretninger paa Bertshuset? allerkjæreste! formodentligen har du søgt efter mine Forretninger paa Bunden af en Biinflaske.

Barthel. Netop! der laae de ogsaa.

Allen. Pak dig bort! jeg har nu ingen Tid til at prygle dig.

Barthel. Saa hør dog min Rapport. Den naadige Frosken skal ægte sin gamle Formynder; er det ikke saaledes?

Allen. Hvorfra veed du det?

Barthel. O! jeg veed endnu mere. Imorgen er der Bryllupsgilde. Den gamle Herre har en

Kof, en brav Karl, i at drikke binder han an med hele deres Grenadeercompagnie.

Allen. Hvad gaae dine Drikkebrødre mig an?

Barthel. Men mig er han dog ikke voren, thi idag har jeg drukket ham under Bordet, og jeg er, som de seer, dog endnu saa temmelig ædru.

Allen. Gaa Fanden i Bold, og forstyr mig ikke længere.

Barthel. So gjerne; jeg vil da gaae Fanden i Bold, men bedre var det om Fanden kom til os, vi kunde bruge ham. Jeg tænkte, jeg vilde gjøre dem en stor Glæde, naar jeg krammede min Pafke ud.

Allen. Hvad har du i Paffken?

Barthel. (løser den op) Pro primo: en hvib Drøie, saa reen som en Procuratorsamvittighed, pro secundo: et Rjøkkenforklæde, saa net som den nyeste Politif; pro tertio: en Bomulds Hue, engelsk Contrebande; pro quarto: en lang Kofkekniv; o vi have ogsaa Baaben.

Allen. Hvad skal alt det Kram til?

Barthel. Det er lutter ærligt Bytte, som jeg har erobret fra min Drikkekammerat; nu ligger han i bare Skjorte under Bordet og sover.

Allen. Har du plyndret ham?

Barthel. Naal og hvorfor skulde jeg ikke plyndre ham? Derved bliver man jo berømt. Jeg

tænkte som saa: din Herre er forelsket, ganske for-
 kræffelig forelsket; han har svoret paa at bortføre
 Frøkenen; men hvordan kommer han ind i Huset?
 han veed intet Middel; han vil altid med Hovedet
 igjennem Bæggen, og Bæggen er haard.

Allen. Videre, videre.

Barthel. Utsaa maa du bruge dit Genie.
 Denne Kof, som ligger der bestjænket ved dine Fød-
 der, har den gamle Brudgom sendt ud for at kjøbe
 Lækkerbidstener til Gilbet i Morgen; Pengene have vi
 drukket op; Karlen sover i det mindste i 24 Timer;
 hvad om du bragte din Herre hans Klæder, han kry-
 ber i Trøien, binder Forklædet om, trækker Huen ned
 over Sinene, gaaer hen ved Døren, banker paa,
 bliver lukket ind, og saa videre.

Allen. O! du herlige Barthel! jeg trykker dig
 taknemmelig til mit Hjerte.

Barthel. Er jeg endnu en Slynge? Skal jeg
 endnu gaae Fanden i Vold?

Allen. Du er min Skytsengel i en Ridednegts
 Skikkelse. Lydia, hvad mener du derom?

Lydia. Jeg er bange for, at min Formynder
 vil kjende Dem.

Barthel. Ih, i Mørke ere alle Katte gråae.

Lydia. Men han vil tale med Dem; deres
 Stemme —

Allen. Jeg vil lade, som om jeg var bestjænk-
ket, og blot lalle.

Lydia. Og hvad vil det omsider nytte? han
lutter dem ind, slaaer Døren i Laas igjen, og vi
komme dog ikke ud.

Allen. O, naar jeg først er i samme Huus,
under samme Tag, som du, Elskede! (til Barthel) Hur-
tigt giv hid (til Lydia) pas imidlertid lidt paa, hvad
din Satan foretager sig.

Lydia. (forbinder)

Allen. (klæder sig om)

Barthel. Deres Sabel vil jeg tage i Forva-
ring. Uniform og Hat ville vi binde i det ledige
Tørklæde; tag det op med, og overtal Frøkenen til
at forklæde sig som Soldat; hvem veed, hvad der kan
ske?

Allen. Naar den Cerberus kun lader mig kom-
me ind.

Barthel. Gjør han det ikke, saa bruge vi
Stormstiger; seer de der, i Rødsfald har jeg bragt
en Stige med; en Skorsteensfeier, som er min gode
Ven, har laant mig den. Bliver Døren i Laas, saa
marschere vi igjennem Vinduet.

Allen. Ja vi, om vi brække Halsen, det siger
ikke noget, men Frøkenen er ikke vant til at gaae ned
ad Stiger, som ad Trapper.

Barthel. Kommer Tid, Kommer Raad. Altsaa, ifald det kommer derpaa an, vil Frøkenen ogsaa sætte de pene Fodder paa den sorte Stige.

Lydia. (Ved Vinduet) Pst, Pst, vær paa deres Post. Notariusen vil hjem for at skrive Contracten reen, min Formynder lyser ham ned, de ere allerede paa Trappen.

Allen. Desto bedre! Saasnart han aabner Døren, lister jeg mig ind bag ham. (Gaaer med Barthel tilbage i Baggrunden.)

Fjerde Scene.

Hr. v. Holzbof. (med Lys) Notarius. Forrige.

Holzbof. (Saasnart Notarius er kommet ud, lukker han strax Døren i Vaas og stikker Nøglen i Lommen.)

Allen. (som allerede har nærmet sig, for at passe paa, gaaer, forbittret over det seilslagne Haab, igjen sagte tilside)

Notar. De gjør meget vel, dyrebareste Hr. Gjenbo, i omhyggeligen at lukke deres Gadedør; det er slemme Tider, der ligge fremmede Dropper i Byen.

Holzbof. Just derved.

Notar. Man faaer Klammerie, man veed ikke selv hvorledes.

Holzbof. Og Gæster, man veed ikke selv hvorfra.

Notar. Og Prygl, man veed ikke selv hvorfor. Sætter man sig til Modværg, saa blæse de eens Livslys ud, som en Tiggerlampe.

Holzbof. Vi ville vogte os Hr. Gjenboe! vi vilke i Stilhed drikke vor Biin og Kysse vore Piger. Na kom dog snart igjen, jeg kan neppe vente til alting er i Rigtighed.

Notar. Inden en halv Time skal min hurtige Pen buxere dem i deres Dnsfers Havn.

Holzbof. Saa bliver alting underkrevet og beseglet inden vi gaae til Sengs, men imorgen, lykkelige Dag, imorgen høitideligholde vi ganske incognito et lille Bryllupsgilde.

Notar. Jeg skal ikke undlade at medbringe en Mave, hvis Virksomhed vil sætte dem i Forundring.

Holzbof. Naar min liderlige Kof kun ingen Skam gjør mig. Han er en Kunstner, følgerig drikker han gjerne, og jeg er meget bange for, at han allerede igjen ligger et Sted under Bordet; i Formiddags sendte jeg ham paa Torvet for at kjøbe ind, og han er endnu ikke kommet tilbage.

Notar. Det vilde være ubodelig Skade; thi en Fest uden Spise og Drikke er i det ringeste ingen National-Fest. Vi maae altid spise og drikke, om man døber eller jorder,

Allen. (Han har Huen dybt ned over Øinene og læs der beskænket, han kommer songende fra Baggrunden og snubler over Notarius, som han næsten river overende.)
Excuseer! min Herre!

Notar. Sagte, sagte! min Ven!

Holzbof. Ah ha! der er jo min Broder Eiders
lig.

Allen. (sættende) Ja Broerlille! her er jeg.

Holzbof. Og rigtigt igjen fuld.

Allen. Rigtigt! (raber hen mod ham)

Holzbof. Jeg tænkte det nok. Nu har han vist ladet mine Penge blive i Kroen, og imorgen kunne mine Gæster sulte.

Allen. Det har intet at betyde.

Holzbof. Naa Karl! har du kjøbt noget?

Allen. Javist (veger paa sin Pafke) Sukker, Sauscer, Pølser, Confect, Hjortetaf og et Faarehoved, (ved de sidste Ord slaaer han Holzbof paa Gluideren)

Holzbof. Brug Respect Knegt!

Allen. De bruger Respect? ja, det kan nok være.

Notar. Et Faarehoved! til et Bryllup!

Allen. Og hvorfor ikke; ved Bryllupper finder man tit Faarehoveder.

Holzbof. Lad os see; luk din Pafke op.

Allen. (Iader som han vilde aabne den) Det lader sig ikke gjøre — jeg har snøret den for stærkt sammen, — men det veed vi nok Raad for — jeg vil fjære Knuden itu. (raber hen mod Holzbof med Kolles Kniven.)

Holzbof. (retirerer) Bliv mig borte fra Livet med din Kniv.

Allen. (gaaer løs paa Notarius.) Vil de ogsaa see?

Notar. (retirerer) For Guds Skyld Hr. Gjenboe, skaf mig den Karl af Halsen.

Allen. Jeg skal vise dem alting. (Gager begge omkring paa Theatret.)

Holzbof. Baldrian — min kjære Baldrian — set er godt — i Aften vil vi ikke see mere — imorgen, imorgen — gaa nu ind og læg dig. Kom, kom nu min kjære Baldrian (tuller Doreu op, Iader af Angst Neglen sidde i, og gaaer langt bort detsfra) Saa, der, gaa nu ind og læg dig til Sengs.

Allen. Sa ja, naar De saa befaler, (raber hen til Doren, trækker usformærkt Neglen ud, og vender endnu engang tilbage). Men Hjortetakkene maa jeg dog i det mindste vise dem. (han driver det forrige Spil)

Notar. Det er en Satanskarl.

Holzbock. Idag, ikke, min Søn, idag ikke; du har arbejdet meget, du maa ogsaa hvile dig; gaa du kun ind og læg dig paa dit grønne Dre.

Allen. (i det han, ved at tumle omkring, er kommet nær Barthel, vinker han ad ham, og stiller Neglen til ham.) Maa saa sov da vel. (gaaer ind, og slaaer Døren til efter sig.)

Notar. Gud ske Lov, at han endeligen er borte; jeg ryfter over mit hele Legeme.

Holzbock. Hei, Lydia, Lydia!

Lydia. (i Vinduet) Hvad befaler min kjære Hr. Formynder?

Holzbock. Baldrian er atter fuld; giv ham derfor intet Pys, han kunde være i Stand til at tænde Ild i hele Huset.

Lydia. Vær de kun rolig, han skal faae Lov at blive i Mørke. (forsvinder)

Barthel. (siuler sig)

Femte Scene.

Holzbock. Notarius.

Notar. Ei, Hr. Gjenboe, saadan en Karl beholdt jeg ikke en Time i mit Huus.

Holzbock. Han har dog ogsaa fortræffelige Egenstaber, naar han er ædru, bruger jeg ham som

Spion; han fortæller hvert Skridt af alle de unge Herrers, som daglig lure her.

Notar. Hvad kan det hjælpe? har Frøkenen lyst til at bedrage dem, saa nytter ingen Spioneren.

Holzbock. Det var som Satan; mig narrer man ikke.

Notar. Men imellem os, Hr. Gienboe, da De dog engang for en tredive Aar siden har gjort Cour til min gamle Søster, havde De saa ikke gjort bedre i at ægte hende?

Holzbock. (noget forlegen) Sandtnok! Deres Tomfru Søster er en respectable Person.

Notar. Hos hende trængte De ikke til Bagt. Hendes Dyd —

Holzbock. Ja, hendes Skjønhed er da heller ikke længere synderlig tillokkende.

Notar. Ak, hun er endnu ret fjønt corpulent, og naar jeg undtager Fortænderne, har hun endnu ikke tabt sig i noget.

Holzbock. Ja, det er sandt, hun har conserveret sig til Beundring.

Notar. Hvad, om de endnu i Tide forandrede Deres Tanker.

Holzbock. Nei, nei, vi ville dog lade det blive derved.

Notar. Jeg mener kun for Deres egen Roligheds Skyld.

Holzbock. Ah Hr. Gjenboe, De veed ikke hvor sød min fordømte Urolighed er; men gaae nu, og bring Contracten i det Kene; jeg vil imidlertid hente en lille Flaske Tokajer op af Kjælderen.

Notar. Tokajer! Gud velsigne dog det herlige Ungarn. (gnaer ind i sit Huus)

Sjette Scene.

v. Holzbock. (alene)

Det er rigtigt nok sandt, min Myndling er noget for ung for mig, men hvad kan jeg derfor? jeg har ikke gjort den dumme Indretning, at man hver Dag bliver ældre. Graae Haar? hm, jeg er jo ikke Sams son, hvis Styrke sad alene i Haarene. Rynker? hm! hvad skade de? i Rynker kan Kjærlighed boe dybere end paa et glat Ansigt. Over denne Materie vil jeg hurtig holde min lille Brud en Forelæsning førend min Gjenboe kommer tilbage. Hun venter vist allerede med Længsel paa mig beroppe. (vil gaae ind, men finder Deren i Laas, og søger efter Nøglen i sinomme) Hvor Fanden har jeg da gjort af Nøglen, her er ingen — der er ingen — overalt ingen — hm, hm, den er vist faldet ind i Forstuen, da jeg saa gesvindt

maatte lukke den fulde Knegt ind; saa har han lukket Døren i, og nu staaer jeg ret kjøligt udenfor i Støpsrof — Aftenluften er ogsaa fordømt kold, Brudgommen kunde let forkjøle sig; hm, Lydia, Lydia!

Syvende Scene.

Holzbock. Lydia. (i Vinduet; bag hende seer man Allens Hoved)

Lydia. Hvad befaler min kjære Hr. Formynder?

Holzbock. Kom hurtigt ned; Gadedøren er lukket; Nøglen maa ligge indenfor i Forstuen. Luk mig op.

Lydia. Strax, Hr. Formynder.

Holzbock. Hvad er det, der staaer bag ved dig?

Lydia. Det er mit Skabillenhoved.

Holzbock. Det seer jo ud som et Spøgelse; bring det heller ind i dit Kammer.

Lydia. Meget gjerne, kjære Hr. Formynder. (forsvinder)

Holzbock. Hr. Formynder og beständigen Hr. Formynder, hun kan endnu slet ikke vænne sig til at kalde mig sin kjære Holzbockebreng; det er paa en Maade ret fatalt, at indskyde Pigerne saa megen Respect. (mod Derren) Nu mit Varn, har du fundet Nøglen?

E y d i a. (indensfor) Nei, Hr. Formyndere, her ligger intet.

H o l z b o c k. For Fanden! hvordan er det?

E y d i a. Dersom den er borte, saa lad for Guds Skyld Kaasen strax forandre, ellers kan jeg aldrig være rolig noget Stiblik.

H o l z b o c k. Det gode Barn. Tavist min søde lille Brud, det skal ogsaa skee; men for det første, hvortledes skal jeg komme ind? jeg fryser ganske djevelft her paa Gaden.

E y d i a. De saaer dog nok at vente til imorgen tidlig.

H o l z b o c k. Fanden heller! saa var jeg dødt inden imorgen Aften, og du veed selv, imorgen maa jeg aldeles ikke døe.

E y d i a. Saa maa De campere hos vor Gjenboe.

H o l z b o c k. Og lade dig blive ganske alene hjemme? nei min Due, det gaaer ikke an, dertil er jeg alt for øm; Skik kun hurtigt Bud til en Smed.

E y d i a. Alle Folkene sove allerede.

H o l z b o c k. Saa væk dem.

E y d i a. Jeg kan jo ikke komme til dem, De spærrer dem jo ind hver Aften.

H o l z b o c k. Det er ogsaa sandt. En roesværdig Forsigtighed —

Lydia. Og om de endogsaa ikke vare indespærrede, hvordan skulde de saa vel komme ud af Huset?

Holzbock. Deri har du ogsaa Ret. Det er en forbandet Historie.

Lydia. Søg engang efter Røglen paa Gaden.

Holzbock. (lyser omkring) Jeg har allerede søgt overalt; men finder intetsteds noget. (saaer Die paa Stigen) Ah ha, see der er jo en Stige, hvorfra man den kommer; den er forbandet sort; formodentligen har en Skorsteensfeier ladet den blive staaende; lige meget, den kan maaskee hjælpe mig ud af min Nød; Hør Barn, gaa op igjen; jeg har fundet en Stige, den vil jeg sætte op mod dit Bindue, og hvis Rokken ikke er alt for drucken, saa lad ham komme ned, og strax hente en Smed.

Lydia. Ak, den stakkels Karl brækker Halsen.

Holzbock. Na, man brækker ikke Halsen saa let; om han ogsaa falder, og støder sig et Par Pulser i Hovedet, hvad skader saa det?

Lydia. Stigen vakler.

Holzbock. Jeg skal nok holde fast paa den.

Lydia. Naa da, paa Deres Ansvar. (gaaer op igjen.)

Holzbock. Det er et dumt Eventyr; jeg vilde saamen hellere selv gaae til Smeden, men jeg veed jo ikke, hvor saadanne Folk boer; desuden er jeg i

Sloprok; Patrouillen kunde være capabel at trække mig paa Hovedvagten.

Lydia. (i Vinduet) Nu, kjære Hr. Formynder! Koffen vil vove paa det.

Holzbock. Men lad ham først lægge sin Kniv fra sig han kunde let gjøre sig Skade med den. (prober at sætte Stigen mod Huset, efter at han først har sat Lyset paa Jorden) Den er dog vel lang nok? jo.

Lydia. Der er han. Na kjære Hr. Formynder; hold dog ret fast paa Stigen.

Holzbock. Vær kun ikke bange.

Ottende Scene.

Allen. (som stiger ud af Vinduet) Forrige.

Holzbock. (som af alle Kræfter holder paa Stigen) Vær forsigtig Baldrian — tag ikke fejl af noget Trin — sagte, sagte — trød mig ikke paa Hovedet — saa — saa — nu kun et lille Spring endnu — see saa; der er du jo lykkelig og i god Behold; løb nu hurtig hen til en Smed, og lad ham strax komme.

Allen. Paa Diebliffet (aaari)

Holzbock. Karlen lader til at være blevet temmelig ædru: hvorledes har han ført sig op?

Lydia. Ret godt.

Holzb. Jeg haaber dog, at han har tagt-
taget den skyldige Respekt mod dig?

Lydia. Ihnu, megen Respekt har han just ikke
viist mig.

Holzb. Ikke, og hvad da?

Lydia. Han lader til at holde meget af mig.

Holzb. Det skal han lade være; det passer sig
ikke for en Kof.

Lydia. Men kjære Hr. Formynder, man veed
jo endnu ikke hvad der bliver af ham; i disse Tider
har man underlige Exempler

Holzb. Af den Drukkenbolt bliver der aldrig
noget; har du seet hvad han kjøbt ind?

Lydia. Ja.

Holzb. Naa, hvordan er det? kan man pro-
ducere det ved et Bryllup?

Lydia. Det har ganske mit Bifald.

Holzb. Hæ, hæ, hæ! det er naturligt; enhver
Tilberedelse til din Bryllupsdag har dit hele Bifald,
ikke sandt mit Barn?

Lydia. Det kan jeg ikke nægte?

Holzb. Man kan ikke oppebie Tiden til man
fra det hæslige Formynderskab træder over i den ven-
lige Egtestand.

Lydia. Ne; de har gjættet det.

Holzb. Elsker du da din tilkommende Mand?

Lydia. Af ganske Hjerte.

Holz b. Det herlige Varn! for skøs jeg som en Klippet Pudel, men nu er jeg blevet ganske varm. Sid jeg dog bare var oppe.

Lydia. Oppe i Himlen; giv Gud!

Niende Scene.

Barthel. (som Smed) Forrige.

Barthel. Er det her, man har sendt Bud efter en Smed?

Holz b. Ja, min Ven, det er er mig; formodentlig kjender han Herren af Holzbock? Luf han nu blot hurtigt mia Gadebør op; Røglen er ved en Handelse blevet borte.

Barthel. Hvor er Deres Huus?

Holz b. Der, der; jeg vil lyse ham.

Barthel. For en Ulykke; hvad tænker De om mig? troer de ikke, at jeg kan lukke en Dør op i Mørke?

Holz b. Jeg tvivler aldeles ikke paa hans Due-lighed, men det gaaer dog bedre.

Barthel. Nei, Herre, det gaaer ikke bedre, det maa jeg forstaae; jeg har i mit Liv hjulpet man-gen Elsker til hans Elskede, og aabnet mange gjer-

rige Formynderes Pengelister for raske Fyre, men altid i Mørke Herre, altid i Mørke.

Holz b. Det er en smuk Berømmelse.

Barthel. Ja, jeg er berømt i Satans Navn; spørg kun i hele Byen efter Smeden Rax; ham kjennder enhver Gattyp.

Holz b. Der er jeg ganske ufornodentligen kommet i et kjønt Bekjendtskab.

Barthel. De vil dog vel ikke i vore Tider spille den Samvittighedsfulde? alle Mennesker ere nu saa at sige Smede, om de end just ikke alle arbeide med mine Instrumenter. I Stedet for dem bruger den ene Guld og Sølv, den anden sin Tunge, den tredie Bomber og Bajonetter; det kommer alt sammen ud paa eet. Naar kun Samvittigheden bliver i Laas, saa kan man lukke op alt hvad man vil.

Holz b. (affædes) Jeg bliver ganske bange for den Karl, (heie) det er lidt kjølgt, min kjære Mester, det er vel derfor bedst at skrive til Værket.

Barthel. Hjertelig gjerne; men med sit Lys maa Herren blive mig borte; jeg seer, at Herren er en Kjender, derfor maa jeg vise Dem et Mesterstykke.

Holz b. Det vil nok ikke være saa let; det er en fransk Laas.

Barthel. Men jeg har gode Naver! de ere rare nu tildags; vil Herren nu engang vende sig

om; (Holzb. gjør det, og Barthel betjener sig uformærkt af Neglen.) Een, to, tre; Døren er aaben; hvad siger de nu om min Duelighed?

Holzb. I Sandhed, han er en stor Kunstner, (affides) man burde hænge ham jo før jo heller (hoit) Hvormeget er jeg ham skyldig, min Ejere Mester?

Barthel. En Rigsdaler.

Holzb. (farer tilbage) Hvad! en Daler!?

Barthel. Er det for lidt, saa giv mig to.

Holzb. Gud bevare os! det er meget for meget.

Barthel. Hør, Herre, med Smeden Krax maa De ikke tinge længe; dersom de siger eet Ord endnu, saa gjør jeg det ikke ringere end to Rigsdaler.

Holzb. Men saa betænk dog —

Barthel. Hvad er der at betænke. Herren har ladet mig hente, just da jeg forrettede min Aftenbøn, De har forstyrret mig i min Andagt.

Holzb. Naa, den har vel ikke været saa grumme varm.

Barthel. Hvad? vil de angribe min Fromhed; jeg bad just, at Fanden maatte hente enhver Gnier og enhver forlicbt gammel Gjael, følgerig har jeg unægteligen bedet meget andægtigt.

Holzb. Jeg troer endogsaa han giver Stikpiller.

Barthel. For Satan! jeg ikke from? endnu i Gaar har jeg i den hellige Pancratii Kirke repareret en Laas for halv Betaling.

Holz b. Nu min kjære Mester, bliv ikke saa ivrig. Jeg vil være honet, jeg vil give ham to Mark.

Barthel. Ingen een Skilling under to Rigsdaler.

Holz b. Min Gud, derfor kan jeg jo kjøbe en heel nye Laas.

Barthel. (gaaer Verren i) Saa kjøb da en nye Laas, og lad mig være i Fred. (gaaer)

Tiende Scene.

Holzbock (alene.)

Heida Mester Krax! bliv dog lidt; jeg vil da bestale ham de to Rigsdaler; lad mig bare ikke staae her i den kolde Ratteluft. Mester Krax! arlige Mester Krax! den Gavtyv hører mig ikke! — det er da ret en forbandet Streg. Der har jeg nu et Huus, ret et beqvemt Huus, men jeg kan ikke komme ind i det; beroppe sidder min Brud, ret en smuk Brud, men jeg kan ikke komme op til hende; Notarius kommer strax med Contracten, ret en formelig Contract, men ingen kan underskrive den; den fordømte Kof lader sig heller ikke see igjen. Hvad vil der blive af? imorgen

faaer jeg Pobjagra og skal gifte mig — O du arme
 Jeremias von Holzbock. Ratten bliver bestandig koldere
 og koldere; Paryken begynder at fryse paa Hovedet af mig;
 der er flod intet andet Middel tilbage; jeg faaer vel at
 forsøge at komme op ad denne Stige ind i mit Huus. Lydia,
 Lydia,

Ellevte Scene.

Holzbock. Lydia (i Vinduet.)

Lydia. Hvad befaler min kjære Hr. Formynder?

Holzbock. Hørte du, hvorledes den forbandede
 Smed bar sig ad med mig?

Lydia. Ak! jeg har for lutter Længsel intet
 hørt.

Holzbock. Hæ hæ hæ! naa bliv da Barn, bliv
 da; siden du da elsker mig saa forfærdeligen, saa vil
 jeg heller ikke skaane mit Liv; jeg vil op til dig, om
 jeg endog skalde brække Halsen førend jeg trøb ind af
 Vinduet til dig.

Lydia. Ak tal ikke saa forbovent, naar De bræk-
 ker Halsen, saa brækker ogsaa mit Hjerte.

Holzbock. Standhaftig, elskte Brud; see jeg ruf-
 ster mig allerede; men hvor skal jeg gjøre af den Sølv-
 Lyststage; den kan dog ikke blive paa Gaden — og

jeg bruger alle mine Hænder — jeg vilde hellere laane endnu et halvt Dufin af en ostindisk Afgud. Jeg maa prøve paa, om jeg kan putte den i Lommen. (han pudser Lysset ud, og stikker Stagen i Lommen, men den er for stor og stikker langt frem) Det gaaer nok an. Nu Lydia, tag nu med dine søde Haandslinger fat paa den sorte Stige; hold fast paa den lige som du spænder fast om mit Hjerte. O Hjelv ikke! din Holzbock vil kjæfuldføre det. (han begynder med Noie at klattre op.)

Lydia. For Guds Skyld, Stigen vakler.

Holzbo. Lad vakle Barn! lad vakle! det første Trin er allerede bestaget. (affides) For Stigen er jeg slet ikke bange, men mine Knæ ryste forkrækkeligt.

L o l v t e S c e n e.

Allen. (i uniform) To Soldater. (med Gehæhr og en Blændlygte.) Forrige.

Allen. Holla! hvad foregaaer her? et natligt Indbrud! en Gavtyv, som i Mørke kryber ind af Vinduet, Patrol! arrester Tyven. (Soldaterne gribe den Gamle.)

Holzbo. De tager Feil min Herre! de tager Feil —

Allen. Hvad? Tyven vil endnu raisonnere? (trækker Lysstagen op af hans Lomme) See der, han har stjaalet en Sølv Lysstage. Holder fast paa ham.

Holz b. Jeg beder underdanigst. Eufestagen hører mig til og Huset hører mig ogsaa til.

Allen. Det kan de bilde en Nar ind. Jeg har endnu aldrig hørt, at man putter sine egne Eufestager i Lommen, og kryber ind af Vinduet i sit eget Huus.

Holz b. Et ganske besynderligt Tilfælde —

Allen. Er der maaskee ingen Dør paa deres eget Huus.

Holz b. Jo nok en Dør; men Nøglen er kommen bort.

Allen. Eventyr. Hvormed kan de bevise det?

Holz b. Lydia, Lydia, vær du mit Vidne — Lydia, hører du dog ikke?

Allen. Hvad er det for een, denne Lydia? Herre, skriv ikke Gjæk med mig.

Holz b. Ih min Gud nei, Lydia er min Brud.

Allen. De skulde have en Brud? atter en forbandet Løgn; De er jo en gammel udelevet Mand; hvorfra skulde de komme til en Brud?

Holz b. Jeg beder underdanigst, jeg er endnu i mine bedste Nar. Lydia, Lydia, saa hjælp mig dog ud af denne forbandede Røre; hun hører mig ikke; al, hun er vist af Skæck faldet i Besvimelse.

Allen. Lutter elendige Udflugter. Afsted paa Bagten.

Holz b. Hr. Lieutenant eller Hr. Capitain, eller hvad de ellers er, tag Dem i Aagt; jeg er det salige romerske Riges Friherre Jeremias v. Holzbock; hele Byen kjender mig.

Allen. Saa? er De Friherre v. Holzbock.

Holz b. Ja ja, det er mig (affides) Nu vil han snart sange af en anden Tone.

Allen. Saa er jo Dem, om hvem det igaar er blevet mig rapporteret, at han skjuler en Deserteur i sit Huus.

Holz b. Jeg? en Deserteur?

Allen. Ja, og det allerede i nogle Uger.

Holz b. I mit Huus, hæ hæ hæ; De maa vide min Herre, at enhver Flue i mit Huus er født og opdraget deri; ingen Fremmed kommer ind, endnu mindre saadan en Uniform.

Allen. Det er tomme Udflugter. De er blevet forraadt; vi maa visitere Huset. Hid med Nøglen.

Holz b. Ih for Fanden, dersom jeg havde haft en Nøgle, saa var jeg jo ikke steget op ad Stigen.

Allen. De vil ikke lukke op? det vil vi snart fæsse Raad for; saadan en elendig Gadedør kan man dog vel sparke op? (imedens han hemmeligen lukker op med Nøglen, sparker han til den med Foden.) Saa nu er der lukket op.

Holz b. (affides) Det er en Satans Karl; han er endnu hurtigere end Smeden Krax.

Allen. Nu vil jeg selv undersøge?

Holz b. Jeg skal have den Ære at ledsage Dem.

Allen. Tilbage! jeg skal nok finde min Deserteur uden Deres Hjælp. (til Soldaterne) Lad ham ikke løbe bort, sæt ham Bajonetten for Brystet. (gaaer ind)

Holz b. Hvad? jeg maa ikke komme ind i mit eget Huus? en ung Officier gaaer alene ind til min Brud? Mine Herrer, jeg beder dem tjenstligst om at slippe mig, jeg siger dem, der kan skee en Ulykke; thi deroppe ligger en stakkels Pige i Afmagt; man kan jo slet ikke vide, om deres Herr Officier opfører sig med den sammelige Beskedenhed. (han vil rive sig løs Soldaterne trus med deres Bajonetter.) Ja ja, jeg har al Respect for deres Bajonetter, men betænk dog bare, at jeg er tilmobe, som om jeg allerede havde fem hundrede Bajonetter i Livet. Slip mig dog; jeg døer af Angest.

Trettende Scene.

De Forrige. Allen og Lydia (i uniform, med Hatten dybt ned i Ansigtet)

Allen. Her har jeg Deserteuren; jeg fandt ham hos en smul Pige.

H o l z b. (forbauset) Hva — Hva — Hvad er det?

A l l e n. Det gjør mig ondt, min Hr. v. Holzbock; men De kjender vore strenge Militairlove. Imorgen bliver de skudt.

H o l z b. Jeg skudt — ?

A l l e n. Dette Menneſke har allerede i mange Uger været skjult i Deres Huus.

H o l z b. Det er ikke muligt.

A l l e n. Hvorfor vil de endnu benægte det? det unge Fruentimmer har bekjendt Alting.

H o l z b. Hvilket Fruentimmer.

A l l e n. En vis Frøken Lydia, som giver sig ud for Deres Myndling.

H o l z b. Og hos hende har de fundet Deserteuren?

A l l e n. Just hos hende; hun har tilstaaet, at hun elsker ham.

H o l z b. Deserteuren?

A l l e n. Det er af Kjarlighed til hende, at han er deserteret. Ikke sandt Karl?

Lydia (nikker.)

H o l z b. Jeg bliver gal.

A l l e n. Hun har skjult ham i sit eget Kammer.

H o l z b. Jeg — jeg — jeg — er rasende.

Allen. Dag og Nat har han været hos hende.
Ikke sandt Karl?

Lydia. (nikker)

Holz b. Jeg quæler mig selv.

Allen. Deri vilde De ikke gjøre ilde; saa bliver de fri for at skydes.

Holz b. Min uforfammede Brud har bedraget mig, og derfor skal jeg skydes?

Allen. En klog Mand paa Deres Alder maa ikke lade sig bedrage.

Holz b. Den Slange har smidket saa sødt for mig —

Allen. Eigemeget. Vi holde os til Dem. Imorgen Klokken 10 Krigsret, og Klokken 11 — Læg an! — Fyr!

Holz b. Forbarm Dem.

Allen. Marsch til Bagten.

Holz b. Jeg kan ikke marschere; jeg har Pødbagra.

Allen. Det er ikke sandt; hvem der kan gifte sig kan ogsaa marschere.

Holz b. Jeg beder meget om Forladelse; det er ingen nødvendig Følge. —

Allen. Uden videre Raisonnement, marsch!

Holz b. O Jeremias, Jeremias! vil da ingen komme dig til Hjælp.

Fjortende Scene.

Forrige. Barthel (i en Officers Oberkjole med Hat og Stok.)

Barthel. Hvad er her for et Jammerstrigen?

Allen. (sæder fortrækket) Min Fader!

Holz b. (med nnt Haab) Deres Hr. Fader?

Barthel. Uha! see see, er det dig, min lidelige Hr. Søn, hvad bestiller du her?

Holz b. Dersom Hr. Generalen allernaadigst vilde tillade. —

Barthel. For megen Vre, min Herre! jeg er kun Oberst. Hvem er De, og hvad er til Deres Tjeneste.

Holz b. Jeg er, saa at sige, Friherre Jeremias von Holzbock, en her bosat, velhavende Mand.

Barthel. Dog vel ikke den samme, som forrige Sommer leverede Fjenden det flette Meel?

Holz b. (tvivlsnaadig om, hvorledes han skal forstaae det) Nei — jo — den samme.

Barthel. O saa kjende vi jo allerede hinanden. Vor Armee skylder Dem stor Forbindtlighed; hvem veed, om det var lykkes os, at erholde Seieren, dersom de ikke i Forveien havde skaffet Halvparten af vore Fjender i Hospitalet.

Holz b. Jeg har, uden at rose mig selv, altid hemmeligen været en tro Tilhænger af deres seierrige Baaben; desto smerteligere er det mig, at jeg nu er kommet i saadan forunderlig Misforstaaelse med deres høifrespectable Bajonetter.

Barthel. Hvorledes det? hvad vil De sige med det?

Holz b. Deres tappre Hr. Søn har arresteret mig arme Mand.

Barthel. Min Søn? Guds Død! jeg vil dog ikke haabe, at han har understaaet sig at forgribe sig paa saadan en Hædersmand?

Holz b. Jeg skal marschere til Bagten, og imorgen skydes ihjel.

Barthel. For tusinde Bomber og Granater! Min Søn Lieutenant, hvad understaaer du dig?

Allen. Tillad, naadige Hr. Papa, at foredrage Dem Sagen —

Barthel. Hvad foredrage? veed du ikke, at man i Fjendens Land altid maa beskytte dem, som Fjenden vilde lade hænge.

Holz b. (til Allen) Der hører De nu.

Barthel. Død og Helvede! veed du ikke, at denne Hædersmand er en af de bedste Spioner i hele Landet?

Holz b. Hvad siger De nu.

Barthel. For tusind Morterer og Canonader!
 Slip ham strax og beed om Forladelse.

Solz b. Uha!

Allen. Hjertelig gjerne, naar min naadige
 Papa først vil tillade mig at rapportere.

Barthel. Naa, saa rapporteer da i Djævlens
 Navn.

Allen. Allerede for flere Uger siden kom jeg
 paa Spor efter, at der var skjult en Deserteur af
 vort Regiment i dette Huus; idag vilde jeg vifitere;
 da jeg kommer, finder jeg denne Herre, just som han
 var i Færd med i Mørke paa en Stige at krybe ind
 af Linduet.

Barthel. I Mørke? paa en Stige? hm,
 hm.

Allen. En Soldatskylstige, som han formodent-
 ligen har stjålet, skal frem af Commen.

Barthel. Stjålet? hm, hm.

Solz b. Jeg beder underdanigst —

Barthel. Nu tier man.

Allen. Jeg griber ham; jeg fordrer, at han
 skal lukke Huset op for mig; han vægrer sig.

Barthel. Han vægrer sig, hm, hm.

Allen. Jeg sprænger Døren, gennemsøger
 Huset, og finder rigtigt vor Deserteur i Armene paa en
 smuk Pige.

Barthel. Ih, saa skal Satan tage ham. Ja, min Hr. v. Holzbock, naar det forholder sig saaledes, saa kan jeg ikke redde Dem; imorgen bliver De stude.

Holzbo. Men du min Gud! jeg vidste jo ikke af noget —

Barthel. Eigemeget! De skal skydes.

Holzbo. Jeg er jo oven i Kjobet paa det grusomste blevet narret af min ugubelige Myndling.

Barthel. Eigemeget! De skal skydes. (til Lydia) Og du Person! du vil ikke tjene! bliv kun du; dig skal man smedde i Lænker, som du skal bære til dit Livs Ende.

Allen. Det er ellers et ganske godt Menneſke. Jeg beklager ham, og skal søge, saa meget som muligt, at lette hans Lænker.

Femte Scene.

Notarius. Forrige.

Holzbo. Ak, Hr. Gjenboe! kom dog og hjælp mig! man vil her skyde mig ihjel.

Notar. Skyde Dem ihjel? ei! det er ikke godt! hvem betaler mig saa mit Arbeide.

Holzbo. Man han fundet en Deserteur i mit Huus.

Notar. En Deserteur? ei! det er ikke godt.

Holz b. I min Myndlings Arme har den Satan ligget.

Notar. I Frøkenens Arme? ei! det er ikke godt.

Holz b. For Fanden! det veed jeg nok! men saa beviis De dog min Ufkyldighed.

Notar. Ja, ja, den vil jeg bevidne, loco juramenti; thi pro primo —

Barthel. Hold han sin Mund!

Notar. (forstrækket) Silentium!

Holz b. For Himlens Skyld, lad mig dog ikke blive i Stikken, det gjælder jo mit Liv, mit arme Liv.

Notar. (trækker paa Kludrene) I dag rød, imorgen død.

Holz b. (næsten grædende) Er det al den Trost, De kan give mig?

Notar. Var De ubekymret Hr. Gjenboe. Det er rigtigt nok en vanskelig Casus; men det siger intet. Strax efter Deres Død skal jeg tydeligt bevise Deres Ufkyldighed.

Holz b. Deraf bliver jeg jo ikke igjen levende; o! Herre Zemine, Herre Zemine.

Barthel. Hold Munden Herre! Hans Dom er affagt; vi vil ikke tale længere om saadanne Bagateller; jeg har her vigtigere Ting at afgjøre. Upro-

pos Hr. Son, hvoraf kommer det, at jeg ikke i hele fjorten Dage har seet ham; han er en lidertlig Fugl; dersom hans brave Nideknegt, Barthel, ikke var, saa havde Fanden taget ham forlænge siden.

Allen. Om Forlæbelse, naadige Papa! Barthel er en fordrucken! Slynge!

Barthel. Si! ikke eet Ord mere imod den ærlige Karl. Manquer ikke Respecten, eller jeg sender dig i Arrest; det vil overhoved vel være det bedste for dig; thi jeg hører, at du render efter Fruentimmer.

Allen. Jeg kan ikke nægte min Fader, at Kjerlighed —

Barthel. Der har vi det! den Knegt understaer sig at tale om Kjerlighed. Jeg har endog saa hørt, at du ved Nattetider trækker om paa Gaderne med forklædte Fruentimmer.

Allen. Det er kun skeet en eeneste Gang, og min Elskedes Formynder var tilstede derved.

Barthel. Ligegodt. Jeg vil ikke lide det; for fort og godt at bevare dig for saadanne Udsvævelser, har jeg besluttet jo før jo heller at gifte dig bort.

Allen. Vær ikke vred, min Fader! jeg adlyder.

Barthel. Satan skulde ogsaa tage dig, dersom du understod dig at sige mig imod; dersom jeg nu bare i en Hast vidste en Pige for dig, af god Fød-

fel, og rig nok; thi du er en fattig Djævel, du kan jo ikke engang betale din Ridesnegt ordentligt.

Allen. De seer mig bered til at modtage en Hustru af Deres Haand.

Barthel. Din Skyldighed; gid jeg bare var bedre bekendt her, at jeg kunde gjøre et fornuftigt Valg. Holla, Hr. v. Holzbock! De kunde før Deres Endeligt endnu stifte et godt Værk.

Holzbo. For mit Endeligt, af Herre Gud! nu vilde jeg først begynde at leve.

Barthel. Jeg er fremmed her, men De er en gammel Indvaaner her i Staden, og maa vel kjende de smukke unge Piger. Foreslaae De mig en, og jeg lover Dem imorgen at commandere mine bedste Grenaderer til Executionen.

Holzbo. (grædefærdig) Meget forbundet.

Barthel. Forlad Dem derpaa! pas! pas! da skal ikke et Lem røre sig.

Holzbo. De er alt for naadig.

Barthel. Nu betænker De Dem?

Notar. (sagte) Hvad, om De bragte Deres Myndling i Forslag? derved kunde De maaskee komme lykkeligen ud af det.

Holzbo. Er De gal? jeg vil jo selv ægte hende.

Notar. De skal jo skydes, Hr. Gjenboer; staa dog disse Gistegriller ud af Tankerne.

Holz b. Men jeg vil ikke flydes, og allermindst paa min Bryllupsdag.

Notar. Sæt endog, at man frikjender Dem, vil De saa ægte en Pige, som fjorten Dage har havt en ung Deserteur skjult i sit Sovestue. Det er en betænkkelig Omstændighed.

Holz b. De har Ret. O Lybia! fordomte Lybia! hvem havde ogsaa tænkt det.

Notar. Rigtignok er Contracten nu engang færdig, men De kan jo henvende Deres Omhu til min gamle Søster, i Stedet for den Troløse.

Holz b. Gid Fanden havde Deres gamle Søster.

Notar. Ja, det har jeg ogsaa allerede længe ønsket.

Barthel. Nu! faaer det snart Ende? Fortusinde Djævle, naar De ikke har noget at sige, saa marscheer affted til Bagten.

Holz b. Jeg beder kun endnu om et Diebligs Laalmodighed. Jeg kunde rigtignok foreslaae Hr. Obersten en Pige, som er ung, smuk, rig, og god Fødsel —

Barthel. Kom da frem med det.

Holz b. Dog maatte jeg i Forveien have den naadige Forsikkring, at jeg kom paa fri Fod igjen, saasnart Sagen var bragt i Rigtighed.

Barthel. Meget forlangt.

Allen. Jeg tænker dog, Hr. Fader —

Barthel. Ei! Jeg kan ikke love noget; først maa jeg vide, om det ogsaa er Umagen værd. Hvem er det, De mener.

Holz b. Frøken Lydia, min Myndling.

Barthel. Deres Myndling, dog vil ikke hende, der havde skjult Deserteuren?

Holz b. Jo hende.

Barthel. Herre! er De fra Korstanden, at foreslaae mig og min Søn en saadan Forbindelse.

Allen. Dersom De ønskede det, min Fader, saa skulde jeg ikke have noget at indvende derimod.

Barthel. Ei! — Ja Du er strax færdig; Du gifter dig med hele Verden; men en Fader maa see sig for. Altsaa min Hr. v. Holzbof, hvor tør De understaae Dem —

Holz b. Jeg beder tusinde Gange om Forladelse; jeg tænkte, at da Pigen dog eier 100 000 Rd. —

Barthel. 100,000 Rdlr.; ja det er en anden Sag, hvorfor sagde De ikke det strax? et Fruentimmer, der eier 100,000 Rd., er altid dydigt, om hun saa havde skjult et heelt Regiment hos sig. De giver altsaa frivillig deres Samtykke?

Holz b. (tier; Soldaterne vise ham deres Bajonetter) Ja vist, frivillig.

Barthel. Herren der er Vidne.

Notar. Som en Notarius publicus juratus.

Barthel. Na min Søn, saa giver jeg dig herved mit faderlige Samtykke, dog under den Betingelse, at sætte en anstændig Pension ud for din brave Barthel.

Allen. Det finder sig nok, Kjære Fader.

Barthel. Nei det skal ikke nok finde sig; det maa afgjøres paa Stedet; ellers bliver der ikke noget af den hele Sag.

Allen. Nu ja da, paa mit Ord.

Barthel. Velan, i Betragtning af det tilkommende Svogerskab, ville vi da lukke et Die, og ikke tale noget om Deserteuren. Nu er det kun Spørgsmaalet, om den smukke Brud intet har derimod.

Lydia. (træder frem) Hun samtykker af ganske Hjerte.

Holz b. Jeg forstenes —

Notar. Ei ei! hvilken Metamorphose!

Barthel. Naar det gaaer løs paa Forbandedinger, saa trækker jeg min Frakke af (han gjør det) og er igjen den ærlige Ridednekt, som jeg før var.

Holz b. Jeg er forraadt, jeg er solgt.

Lydia. Kjære Hr. Formynder! jeg kunde umuligt ægte Dem.

Holz b. Og hvorfor ikke, du Satansunge?

Lydia. Herre Gud! Ratten vilde blive for kort,
derfor jeg skulde sige Dem alle mine Grunde.

Notar. Hr. Gjenboe, min gamle Søster —

Holz b. Gaa ad Helvede til.

Barthel. Smeden Krax har den Vre at over-
levere Dem denne Nøgle; han lader Dem tillige sige,
at kun den, som har Nøglen til Hjertet i sin Magt,
kan være skjodesløs med Nøglen til Døren.

Holz b. (vil tale; Arrigheden qvæler hans Stemme;
han ryfter sit eget Hoved med sine Hænder og løber hen mod
sit Hus, ved Døren betænker han sig endnu en Gang, ven-
der om, river Løstagen ud af Haanden paa den Soldat,
som holdt den, styrter ind, og slaaer Døren i Laas.)

Barthel. Victoria! men pas nu paa naadige
Herre, at Deserteuren ikke løber bort igjen.

Allen (omfavner Lydia) Seg vil sætte Kjarlig-
hed til Skildvagt.

Lydia. Saa længe den ikke forlader sin Post,
saalænge deserterer ingen Pige.

Bemærkninger

over

det hamburgske Theater.

Hamburg den 24 Juni 1819.

Til E* H* E* H*

Forinden jeg forlader denne Bye, som ved saa mange Ting er blevet mig saa interessant, føler jeg mig forpligtet til at opfylde mit Løfte til Dig, og meddele Dig nogle Bemærkninger over Theatret her, hvilket Du veed, jeg altid med Glæde har mindebes og omtalt fra mine forrige Ophold her. Du har Ret, naar Du mener, at Theatret endnu øver sit gamle Herredømme over mig, og at jeg derfor vel har gjort et saa vidt muligt nøie Bekjendtskab med det; ogsaa vil jeg gjerne meddele Dig en kort Udsigt over dette som over de flere, jeg muligen i Sommer kommer til at see; men Du maa ikke vente, at jeg skal løse de Tvivl, du siger at have om det Hamburger Theater, ved at have hørt de meest forskjellige og modstridende Beret-

ninger om dets Værd af forskjellige af vore Bekjendtere og Landsmænd, der i denne Tid ere dannede herhid paa Galdonias Rng. Dertil vilde høre mere Tid og Plads end jeg kan opoffre, og vilde tilsidst dog ikke blive andet end en Undersøgelse om Skuespillets Bæsen, og den Synspunct, hvorfra man skal betraate det. Du veed, at jeg i den Henseende er af en Mening, som er langt fra at stemme med den herskende, og som heller ikke altid falder sammen med din Mening; Resultatet vilde derfor endog forekomme Dig tvivlsomt, og vi vare ikke rykkede et Skridt nærmere. Jeg vil derfor blot fortælle og beskrive Dig hvad jeg har hørt og seet, og overlader Dig selv deraf at uddrage hvad Du kan og vil; skulde imidlertid min egen individuelle Anskuelse undertiden stikke for meget frem, da maa Du bære over dermed som en naturlig og næsten uundgaaelig Feil. Jeg vil først føre Dig hen til Skuespilhuset og lade Dig betragte Stedet, hvor Kunsten øves. Uden Veitedning fandt Du det neppe; thi det ligger skjult bag en Deel andre Huse, og kun to smalle, mørke Stræder eller Gange føre fra Gånsemarkt ned til det. Under den franske Bestyrelse bleve de Bygninger, som skjulte Theatret nedrevne, saa at det laae frit med en Plads foran sig, men saasnart den frie Rigsstad atter hævede sig, efter at være lettet for det franske Kog, bleve strax

Bygninger opklifrede paa nye foran det, formodent-
 ligen af samme Aarsag, hvorfor den store Concertsal
 staaer forfalden og med knækkede Stuer, ubrugt og
 urepareret, og hvorfor et af de mærkeligste Menneſke-
 værker, Elbroen, ødelægges: fordi det var opfundet
 og fuldført af Franſke. Skueſpilhuſet ſelv er en
 Brædebygning, hvis Facade langt fra er ſaa ſmuk
 ſom Veſterbroes Theater; indvortes er der ſørgt
 mere for dets Prydſe. Det er det ikke uligt vort
 Kjøbenhavnſke Theater, men noget mindre; det har
 tre Rader Loger, men er ſaa hældigt at være frit
 for de hæslige Parterreloger. Parquet kjender man
 Gud ſke Lov heller intet til; men alle Pladſer paa
 Gulvet ere Parterre. Paa Siderne af Proſceni-
 et ſtaaer Buſter af Iffland og Schröder; og det synes,
 ſom denne ſidſte endnu beſtandigen med alvorligt Me-
 ſterblik ſeer ned paa den Scene, hvis Stifter han
 var, hvis bedſte Kunſtnere han har dannet, og over
 hvilken hans Aand endnu synes at hvile. Paa Siderne
 i Baggrunden af Amphitheatret ſtaaer Goethes og
 Schillers Buſter. Fordækket foreſtiller en mureriſk Als-
 legorie, og havde nær bragt Schröder i Fortred, da
 man vilde paaſtaaer, at en Figur, ſom foreſtiller La-
 ſten, ſkulde ligne Napoleon meget, hvorfor de franſke
 Authoriteter fandt ſig beſoiebe til at foranſtalte Un-
 derſøgelſer, og paalægge Schröder, hvem der intet

Kunde bevise, at lade Ansigtet forandre. Decoratio-
 nerne ere for største Deel maadelige, og de gode ere
 saa gamle, at man med Sanselighed kan opdage de-
 res fordums Betydning. Garderoben indeholder gode
 Sager, men kan dog naturligviis paa ingen Maade
 sammenlignes med den ved det danske Theater. Disse
 faae Ord om de udvortes Hjælpsmidler. Theatret,
 som er en aldeles privat Entreprise, bestyres for Ti-
 den af D^r. Herzfeld og Schmidt, to Mænd, der ere
 dannede i Schröders Skole, og som vist have stor
 Deel i at Hamburgs Skueplads overalt i Tydskland
 nævnes blandt de fortrinligste. Smag og Kunstfer-
 renhed lede deres Handlinger, og den Agtelse og Ven-
 skab, de nyde hos hele deres Personale, sætter dem i
 Stand til at vedligeholde en Orden, en Noiagtighed
 og et Sammenhold i Forestillingerne, som man kun sjæl-
 dent andet Steds vil finde Mage til. Du fjender
 mine Begreber om Skuespilkunst, og erindrer Dig
 vist, hvorofte jeg har beklaget mig over, paa vor
 Skueplads næsten aldrig at finde den Sammenkjæd-
 ning imellem de enkelte Roller, som først gjør Skue-
 spillet til et Heelt. Her kan man finde det; og der-
 som man vil beregne et Theaters Værd efter hvorledes
 et Skuespil kan fremstilles som et heelt poetisk Ma-
 rie, hvor enhver Gjenstand har sit rette Lys og Skyg-
 ge, hvor det ene falder sammen med det andet, og

enhver enkelt Figur bidrager til at have det Hele, saa troer jeg vist, at Hamburgs Theater tør kappes med ethvert andet. Derfor lykkes ogsaa de borgerlige Skuespil, Dramer og Lyttspil, her bedst, fordi Ensemblet — skjøndt altid en ufravigelig Fordring — dog her mindst kan undværes. Den høiere Tragedie udmærker dette Theater sig ikke saa meget i; det falder svært at stige op paa den høie Gothurne, naar man først er ret hjemme i det daglige Liv. Imidlertid fattes Hamburg dog ikke endog fortrinlige tragiske Kunstnere i dette Fag. Kühne staaer nok øverst blandt disse, og skjøndt jeg meget beklager, at han har været fraværende under mit Ophold her, mindes jeg dog med Glæde og Agtelse hans Talent, hvorpaa jeg ifjor saae afgjørende Prover. Kühne synes skabt for Tragedien; hans høie, djærve Skabning hæver ham frem blandt sine Omgivelser, og hans dybe, men derhos dog sonore Stemme trænger ind i Sjælen; han har dertil et for Theatret dannet, betydende Ansigt og den Sikkerhed og Kraft, som Studium og Dannelse kun kunne give den tænkende Kunstner. Uddeles ham modsat af Urbortes er Jacobi, der spiller de første Gæstere i Tragedien og Skuespillet, men desuagtet hænder han fuldeligen sin Plads. For den tragiske Helt torde han maaskee være noget for liden, men man glemmer let dette, naar man seer ham træde

frem med sit talende Ansigt, udtryksfulde Dine og ædle Anstand. Hvad der især staaer ham bi er hans sjældne, udmærkede Organ; dette har han ganske i sin Magt, og forstaaer at bringe det fra den største Rørlighed til det høieste Udbrud af Styrke og Kraft, og det altid med lige Tydelighed og Skjønhed. Jeg troer rigtigt nok, at dette forleder man undertiden til at anvende denne sin Kunst paa urette Sted; thi jeg har ikke sjældent bemærket, at han uden synderlig Anledning lod Stemme synke hen i Blødhed, for derefter, ogsaa uden betydeligen mere Anledning, at lade den stige med al den Kraft, som ikke passede der.

I Forestillingen af "Ahnfruen" lagde jeg ofte Mærke hertil; men kunde imidlertid dog ikke undlade at erkjende hans fortræffelige Fremstilling i denne Rolle, som egentligen intet Menneske kan spille, fordi alt menneskeligt er bortfjærnet fra hele Stykket. Endnu bedre synes mig om ham i det borgerlige Skuepil, hvor han fuldkomment tilfredsstillende mig, med Undertagelse af hans nævnte utidige Skrigen og ikke altid nok styrede Hefstighed. Som "Anton" i "Jægerne", "Eoder, i "den letsindige Løgner", "Fændrikken", "Baronen" i "Stille Vand har den dybe Grund" og mange flere saadanne Roller var han fortræffelig; og jeg er vis paa, at der ikke mange Steder findes en første Gæst saa passende til sine Roller som han. Til

Tragedien henhører endnu især Hergfeld og Schwarz. Den første spiller ikke meget mere; han udmærker sig især ved en ædel Holdning og Anstand, men hans tykke og derhos læspende Organ og en Mangel paa Hjerteslægt har altid ladet mig blive kold ved hans Spil i Tragedien; derimod er han en særdeles brav Skuespiller i det høiere Lysspil; som "Wallen" i "det stille Vand" behagede han mig dog mindre; han viste der noget, som jeg frygter for, han let kunde forfalde til, nemlig at vilde gjøre noget mere eller noget andet end Forfatteren havde havt til Hensigt. Derimod var han fortræffelig som "Rast" i "de Skinsfyge", ligesom han ogsaa morede mig meget som "Reslav" i "Moderens Portrait", ved hvilke Roller ogsaa hans Theateroutine kommer ham overmaade meget til Hjælp. Hvad indvortes Gehalt angaaer sætter jeg Schwarz over Hergfeld; men dog kan jeg, med al Kjærlighed for ham, ikke nægte, at en Bemærkning, som jeg før henkastede, blandt alle passer meest paa ham, den nemlig, at det er vanskeligt, naar man egentligen og næsten altid spiller i det borgerlige Skuespil, da at kunne have sig til den egentlige Tragedies Høide. Saa aldeles fortræffelig jeg fandt ham i Skuespillet, saa lidet kunde jeg billige hans Foredrag i Tragedien i det Hele; slut imidlertid for Guds Skyld ikke deraf, at han slæbede sig om som en

Spekterer eller Forpagter i de tragiske Roller; det er langt fra ikke Tilfældet; ligesaa lidet som han viste Mangel paa Adel og Værdighed, ligesaa meget viste han sig overalt som den tænkende Kunstner; kun den høiere Ild, som Tragedien fordrer, det idealt aandige, som bør oplive dens poetiske Fremstilling, kort sagt: Cøthurnen, savnede jeg. Men hvor henriver Schwarz ikke i de borgerlige Skuespil; saaledes som hans "Murwall" i "Brevet fra Cadix" og "Baronen" i "Fændrikken" bevagede mig, mindes jeg ikke i mange Aar at være blevet det. Du veed, at desto værre en stor Deel af den dramatiske Nydelse er tabt for mig og Dig og mange, som levende have interesseret sig for Skuepladsen, jevnlig have besøgt den, og have gjort sig bekendte med Theatrets Indre og Kunstens Forbringer. I Stedet for den egentlige dramatiske Nydelse træder som oftest hos os den kritiske, der vistnok kan være ret behagelig, men dog staaer saa langt tilbage for hiin, som enhver Glæde, Hovedet tilbereder, maa staae tilbage for dem, der udvalde af Hjertet. Det er i mange Aar ikke hædet mig at komme ind i Illusionen og rives hen i Klugt og Tanke med Skuespillets Personer; men i disse Forestillinger nød jeg denne Glæde, og fornemmeligen Schwarz var den, der med usynlige Bånd fængslede min Phantasi til Digtet. Blandt de Roller af denne Natur, som jeg

faae ham fremstille, tilstaaer jeg dog, at hans Overs-
 forster i "Jægerne" mindst tilfredsstillede mig. Wars-
 bergers aldeles eiendommelige Lune, Jægeren, den
 naturlige Mand, hvis Hjerter og rette Følelse ere hans
 eneste Veiledere, fandt jeg hos ham langt mindre af,
 end hvad Nyge har vist os i Kjøbenhavn; men det er
 sandt, Nyge har bedre Individualitet for Rollen end
 Schwarz, hvem det Barfæ ikke vil klæde ret. Du
 begriber let, at der af det temmeligen store Personale
 mange flere spille med i Tragedien, endog Hovedrol-
 ler, saasom især Schmidt, Lebrun, Schæffer, Sloy
 o. s. v., men disse vil jeg senere nævne for Dig i des-
 res egentlige Hjem, Lystspillet. Paa Spindesiden tør
 jeg som egentlig Tragiker kun nævne een, men hun
 opveier mange; det er Fru Unzer, en Franke af
 Schröder, en Datter af den bekjendte tydske Skuespil-
 ler Flek, hvis Kone endnu lever og erkjendes som en
 meget brav Skuespillerinde i Berlin. Dersom Natu-
 ren havde været lidt mindre karrig med at udstyre
 Fru Unzers Udvortes, vilde hun staae som et fuldendt
 Model for den tragiske Kunstnerinde; men desforre
 tør hun ingen Fordring gjøre paa at kaldes smuk,
 især hvad hendes Ansigt angaaer, og Du veed, at det
 egentligen kun er i Ansigtet og dets Træk, Forhold
 og Udtryk at jeg søger den rent menneskelige Skjøn-
 hed. Fru Us. Ansigt er ligesom noget fladtrykt, Dinene

ligge dybt og ere for smaae, og Mundens Aabning er større end Reglerne tillade det, og vise Tænder, som hverken i Farve eller Forhold ere smukke; men, uagtet alt dette og den Fordom, som de bestukne Sandser opvække imod hende, forstaaer hun dog at indtage og overvinde denne Forudsølelse ved sin sande Kunst. Et Talent, som heller ikke er saa almindeligt, kjøndt det iblandt tydske Skuespillere findes meget hyppigere end iblandt vore Landsmænd, er en rigtig og smuk Diction af versificerede Roller, og denne har Fru U. aldeles i sin Magt, hvorpaa jeg har hørt interessante Beviser i "Phædra", "Ahnfruen", "Trimureren" o. fl. St. Lad mig ikke glemme ogsaa ved denne Leilighed at nævne hendes Donna Diana, hvori hun viste saare megen Kunst, aldeles træffende fremstillede den forfængelige indbildske Qvinde, og ved sin Kunst beredede Tilskuerne en Nydelse, hvortil dog hendes Medspillende, især Jacobi som Don Casar og Lebrun som Perin, fuldeligen tjænkede deres Deel. Jeg havde stor Lyst til at gaae noget nærmere i Detail over Fru Us som adskillige andres Kunstværk, og Udførelse af enkelte betydelige Roller; men jeg er indskrænket af Rummet, det er mig tilladt at opfylde, og jeg forbeholder mig derfor ved en anden Leilighed, hvor jeg maaskee vover offentligen at fremlægge mine Erfaringer og Bemærkninger over dramatisk Kunst, nær-

mere at udvikle faadant, lad dig derfor her nøie med et flygtigt Omrids. Blandt det egentlige Skuespils meest fortjente Fremstillere her, nævner jeg Dig foruden de ovennævnte: Schmidt, Lebrun, Gynther, Schrader, Weiß og Fru Reinhold, Mad. Marschall, Jomfr. C. og J. Steiger. Schmidt spiller især Characterroller og det fortræffeligt; hans Poletidirecteur i "den Ietsindige Løgner", og mange af det Slags Roller ere hoist brave. Undertiden er hans skrattende, metalløse Organ ham hinderligt, og aldeles borde det udelukke ham fra Tragedien, hvori han dog ogsaa tager Deel. Iøvrigt er Schmidt en tænkende og arbeidsom Kunstner, og en fortjenstfuld Directeur. Ogsaa som Skuespildigter er han bekjendt, og blandt hans ikke faae Arbeider ere mange optagne med Bifald paa de fleste tydske Theatre. Lebrun er en herlig Karl, og en Perle for det finere Lysspil, hvor han spiller med fransk Lethed og tydsk Sikkerhed. Hans Ansigtsdannelse maa man først vænne sig noget til; thi hans noget for store Næse betager det en Deel af sin Gøne til at udtrykke; derimod veed han at tale fortræffeligen med sine Dine, og det hjælper da. Han er liden af Vext, har kullorte Haar og Skjæg, men derhos dog noget meget ungdommeligt, hjerteligt og tiltrækkende i sit Udvortes, og hvad han formaaer at gjøre som Skuespiller, derpaa gav han et

for mig afgjørende Beviis ved sin Verin i Donna Diana, hvor han fremstillede et saa skjønt, heelt og gjennemtænkt harmonisk Kunstværk, som kun den, der forener Varme for sin Kunst med Studium og Dannelselse kan frembringe, og som man kun med heldige Gaver kan meddele. Skjøndt en mindre vanskelig Opgave, er hans letfindige Vagner et fuldendt Heelt; kort sagt, jeg antager Lebrun for en sand Skat for det Hamburgske Theater, og jeg troer, at saavel Directionen som Publicum er af samme Mening. Han træder ogsaa frem i Syngestykker; men det gjorde han bedre i at lade være, thi hans Sang er saare ubetydelig. Som Forfatter kjender Du ham vist af en Deel Fortællinger, Smaabigte og Skuespil. Ved mit personlige Bekjendtskab med ham har jeg seet meget, han har under Arbeide, og glædet mig over enkelte Ting, han har meddeelt mig. — En genialt Komiker er under mit Ophold her kommet tilbage til Hamburg, det er en Synther, som af Naturen er begavet med megen komisk Kraft, og endog ikke uden Hæd har vist sig i de finere komiske Roller, som f. Ex. i Figaro; dog tilstaaer jeg, at han til disse Roller forekom mig at fattes Indsigt og fin Følelse til behørigen at finde og rigtigheden at fremsætte de mindre aabenbare Fiinheder. Meget bedre behagede han mig derfor i Farcen, f. Ex. i "das neue Sonntagskind" som Gaardskarl (Haus-

meister; hvorledes skulde man vel rigtigt oversætte dette Ord?) og som "Adam" i "der Dorfbarbier". Til hans Fortjenester maa jeg ikke glemme at regne en meget smuk og reen Basstemme. Schrader forekommer mig som en interessant Ruin, hvor man med Beundring seer de enkelte tilbagestaaende Dele og berfra med Studsen i Indbildningen fremmaner det for længe siden nedstyrtede store Hele. Han er blot Komiker, men spiller ikke mere comiss; det vil sige, han udfører næsten hver Dag comisse Roller, men det er altid Schrader, som med en naturlig comiss Tørhed figer Rollerne frem, og derfor med Rette er kaldt for en sand Stereotype. Derfor seer man ham med meest Behag i tørcomisse (ved det Kjøbenhavnske Theater troer jeg man kalder dem mugne) Roller. Til Farcen har han ingen comiss Styrke mere, og at man endog undertiden giver ham dumme Knøse at spille, er ikke alene Synd mod Publicum, men ogsaa mod Manden, som tidligere skal have været en udmærket Kunstner, men nu rigtigt nok synes blot at spille for Banens Skyld. — Erindrer Du en Strid vi engang havde sammen, om hvilken man helst vilde see paa Theatret, enten en Skuespiller, som havde store Anlæg, men ingen Dannelselse, hverken som Menneffe eller Kunstner, og derfor havde Mangel paa kritisk Sands, eller en Skuespiller, som intet særdeles Anlæg røbede for

Skuespilkunsten, men med Lyst forenede Dannelsse, og kritisk Smag? Jeg mindes vel, at jeg næsten sloges af Marken ved alle de Grunde, Du og I andre fremførte imod mig, som forsvarede den sidste. Jeg er imidlertid endnu af samme Mening, og Weiss har givet denne min Overbeviisning ny Styrke. Jeg antager ham for temmelig talentløs fra Mandens Side, og næsten endnu mere fra Legemets; og dog har jeg med Fornoielse seet ham give adskillige Roller; jeg tilstaaer, at det altid maa være raisonnerende Roller; men ogsaa af dem gives der en stor Deel, og de forðarves heelt ofte, fordi de gives til de Skuespillere, som blot er rene Nødhelpere; netop i saadanne Roller, hvortil endog en stor Deel af de hjerteløse Kjætringeroller kommer, kan en flittig og forstandig Mand gjøre Nytte som Skuespiller, og virke til det Heles Gavn, uden egentligt Genie for Scenen; men hvad gjør den anden? han aftringer os undertiden et Diebligs Bifald, som vi siden angre, fordi vi see det ude af Forbindelse med det Hele; han ærgrer os ved fuldkomment Misgreb af hele Roller, og forbittrer os ikke sjeldent ved at skeie ud over alle Grændser. — Fru Reins hold er en vakker, liden, men smukt proportioneret, vever, nydelig Figur, som fra Theatret seer overmaade ungdommelig ud. Hun viser sig hæbdigt i Bælfagtige, fiintcoquette Piger, og Soubretter, men spiller ellers,

ogsaa ret bravt Elskerinder i Almindelighed; endog i Tragedien har jeg seet hende træde op med Hald. Mad. Marschall er en brav Skuespillerinde, og fremstiller Mødre og ældre Roller med Natur og Sandhed. For det Hamburgske Theater, som ellers begynder at lide Mangel paa unge qvindelige Subjecter, maae de to Jomfruer Steiger have dobbelt Værd. De ere meget unge; 3 jeg formoder imellem 19 og 17 Aar og røbe begge Talent. Den ældste Caroline, har en høj Figur, men en ikke aldeles reen Talestemme, hvorimod jeg skulde være tilbøielig til at troe, at hun i Tiden vil blive betydeligere end den yngre Søster, Johanna, som for Wieblikket maa takke sin Ungdom og sit sorte Haar, som ret nydeligt lokker sig om de fulde Kinder, og sine smilende Dine, som søge Bifald, mere for den Lykke, hun gjør, end sit egentlige Talent. Saaledes har jeg blandt andet seet hende som Gurli, hvori hun blev kaldt frem; men jeg tilstaaer, ikke at have fundet andet, end en kjon Pige, som havde lært Gurlis Rolle udenad. Det vilde imidlertid paa den anden Side være lige saa uretfærdigt at nægte hende Talent; hun er virkeligen endnu for ung til at kunne lægge for Dagen, hvad de, der hylde hendes Ungdom, saa gjerne vilde finde hos hende. Ved Dyræen behøver jeg ikke at gjøre Dig bekendt med Gerstæcker, som der staaer som første Tenorist; Du

mindes vist med Behag hans Ophold i Kjøbenhavn, hvor vi neppe før ham have havt nogen Skuespiller, som med hans Stemme og Sangerfortrin forenede den Grad af Fremstillelse, Anstand og Ynde, som han. Han nævnes ogsaa i Tydskland, som en af dets fortrinligste Tenorsangere. Wildt, Gerstæcker og Baader sagde en Rejsende mig, skulde være de bedste Tenorsker for Tiden, paa alle Tydsklands tallose smaae og store Theatre. Til Tenorpartier af anden Klasse bruges Hr. Schmale; han har en ret taalelig Stemme; men er kun maadelig Skuespiller, skjøndt han jevnlig træder op ogsaa i Skuespillet som anden Elsker. Reithmeyer har en underlig huul Basstemme, som dog undertiden er ret behagelig; de Roller, som følge med Stemmen, ere næsten altid over hans Kræfter. Gynthers Bas har jeg nævnt oven for. Schrader lader ogsaa som han sang, men ingen vil troe det. Schæffer er en meget musikkyndig Mand og bruger selv sin Tiden Stemme ret beskedent og net! isvrigt spiller han allehaande Roller i Opera, Tragedie, Comedie og overalt; han viser altid umiskjendelig Flid og hans Flid lykkes ham ogsaa imellem; imidlertid maa jeg tilstaae, at jeg tidt har været kjed af ham, fordi han dog aldrig ganske fyldestgjorde mig, og jeg altid støbte paa ham. "Seebach" i "Jægerne" har jeg seet ham spille sig meget godt ved; men da han spillede

den gamle Røver i "Ahnfruen" paa samme Maade som Seebach, saa gjøs det lidt i mig, og dersom jeg ikke havde vidst, at der maaskee neppe var fem Hamborgere tilstede iblandt de tredive Tilskuere, for hvem dette Stykke blev givet, saa vilde jeg have beundret Hanseaternes Daalmodighed. Det er mig hjært, at jeg her kan saae Leilighed til at nævne Gloy for Dig, som jeg før har forbigaaet; det er en ung Skuespiller, som giver gode Forhaabninger, og som jeg især i nogle chargerte comiske Roller har seet med megen Forsnielse; han synger en ret god Bas. Det quindelige syngende Personale er noget tyndt. Fr. Braun, siger man, vil forlade Theatret; hun synger ikke ilde; men har ikke villet behage mig som Skuespillerinde, skjøndt hun dog vistnok kan gjøre anderledes Paastand paa dette Navn end Fr. Pohlmann og Fr. Gehhaar, der ogsaa synge Sopran. Den første af disse har jeg kun seet een eneste Gang i Figaros Bryllup, som her gives med Mozarts deilige Musik, men til Stykkets fuldkomne Udelæggelse, men denne ene Gang var nok til at vise mig, at hun aldrig borde sætte Fod paa et Theater; hun er ret kjon, men der var ikke skabt Takke om Rollefremstilling — hun var Grevinden —; saadanne Sangerinder høre hjemme i Concertsalen, men ikke paa Theatret, og gid de ville forsøie dem derhen og tage alle de Syngestykker med, som blot ere

til for Musikkens Skyld eller kun holdes i Live ved denne. Somfr. Gehhaar er ikke stort bedre. Jeg har virkeligen seet nogle Fremstillinger af Donna Elvira i Don Juan, som have været haarde at fordsøe, men det har dog altid været noget, om ogsaa noget galt; men Mage til den, Sfr. G. fremstille har jeg ikke seet; thi det var intet; man mærkede ikke en Forandring i Mine, Gebærde eller Udtryk under hele Stykket; og en Deel Koulader og Stads i Syngenumerne, holdt mig ikke skadesløs for hvad jeg savnede. Deri ere vi dog enige, at intet er dummere, end at undskyldes flet Spil med god Sang, og ingen Fornuftig vil vel falde paa at nægte, at jo Syngestykket fordrer Fremstilling, ligesaa godt som Skuespillet; hvor mon ellers Forskjellen er imellem Syngespil og Concert? Kulde den alene ligge i Sminken og Paafladningen? Mad. Fischer synger anden Stemme og spiller Soubretter, unge Piger o. d. fl. Hendes Sang er taalelig; Soubretterne spiller hun ret godt; men i Stedet for unge Piger gjorde hun bedre i at spille gamle Coquetter. Jeg tør ikke forbigaae at nævne dig Mad. Elmenreich, der deels er mærkelig for hendes Stemmes Skyld, der er en fuldstændig Tenorstemme, noget som sjeldent findes hos Fruentimmer, deels er en ret god Skuespillerinde i en vis Slags ældre Coquetter, og Mødre, som henføre her-

til. Jeg troer, at jeg nu har nævnet Dig det mærkværdigste ved Theatret her. Der er imidlertid endnu foruden dem en stor Mængde, saasom Mædel, der spiller Elskere, Bønderdrengene o. dfl.; Lichtenheld, der giver Biroller; Erdmann og Hollmann, og Bræmer og Petersen og Mentschel og mange andre, som spille maadeligt og ikke engang kunne bringe Stole eller Borde eller Breve rigtigt ind; men disse ere ikke værd at opholde sig ved. Det skalde glæde mig meget, om Du, naar Du ad Kare kommer hid, vil finde mine Bemærkninger i det Væsentlige rigtige, og om Du vil finde den Fornøielse her, som jeg har nydt i Hamburgs Theater, og som bestoværre under dette mit Ophold er afbrudt mig alt for ofte af de maadelige svenske Dansere, som ogsaa sprang hos os i Kjøbenhavn i Foraaret, og blandt hvilke den genialste comiske Ledet, og Gabrie med sine forunderligen bevægelige Fodder ere de eneste mærkelige, ligesom og af en Hr. Angelis, berømt Comiker, som dog aldrig hos mig kunde opvække andet end Kjedsomhed og i det høieste Harmen. I et af mine næste Breve skal jeg meddele Dig mere om det Generelle af Hamburgs Theater; ligesom jeg ogsaa skal forfatte at føre Dig omkring med mig paa de Theatre, jeg endnu faaer at see. Jeg spaaer mig selv megen Glæde af at kunne fortælle Dig hvad jeg haaber at finde mærkeligt; vi ville

da anstille Sammenligninger med vort Kjøbenhavnſke
Theatervæsen, ikke for deraf at udfinde Dabbel eller
Roos; men for om muligt at komme efter, hvori det
ligger, at det gaaer ſaa meget Krebsgang; maaſkee
vi kunne komme efter et gavnligt Reſultat! men, om
vi ogſaa fandt det? — Nu, med det forſte mere.

Din

Det Kongelige kjøbenhavnske Theater.

Det Kongelige kjøbenhavnske Theater, eller, som det almindeligen kaldes, det danske Theater, — som om dette var enten en Modsætning af et tydsck, eller et alle andre i Danmark i Nutid og Fremtid ubelukkende Theater — henhører egentligen til den Kongelige Hofetat, uagtet det fornemmeligen bestaaer ved det kjøbenhavnske Publicums Bidrag. Theatrets Bestyrelse er overdraget en af H. M. udnævnt Direction, hvem der er forundt umiddelbart Referat til H. M. For Tiden bestaaer denne Direction af en Chef: Hr. Kammerherre F. v. Holstein, Commandeur af Dannebrogen og Dannebrogsm., Oberst, og Chef for H. M. Livjægercorps, samt af to Directeurer: Hr. Professor K. E. Rahbek, Ridder af Dannebrogen og Hr. Etatsraad H. G. Wilsen, Notarius publicus i Kjøbenhavn. Til at besørge Theaterdirectionens Regnskabsvæsen og Expeditioner er ind-

rettet et Secretariat, hvor Hr. Justitsraad F. C. Prinz Lau er Bogholder og Overkasserer, og Hr. Secretair Prinz Lau, Secretair. Theatrets egentlige fremstillende Personale bestaaer af følgende, som nævnes i alphabetisk Orden:

Skuespillere og Sangere.

Hr. Bauer (ansat som Skuespiller i 1817, spiller Elskere, især de naive Anse, og synger Tenor). Hr. Bournouville (Elev, Børneroller). Hr. Cetti (ansat 1812, Bassist; unge Elsker i Skuespillet og Syngespillet). Hr. Clausen (ansat 1795, Intriguants og Cavalierer). Hr. Due (ansat 1788. Oldinger, comiske Gamle). Hr. Enholm (ansat 1805. Muntre Ynglinge og Elskere, gamle comiske Mænd; synger ogsaa Tenorpartier). Hr. Eilertsen (Elev, Biroller, synger i Chor). Hr. Frydenbal (ansat 1786. Cavalierer, Ansstanderoller, Characterroller, comiske Gamle, synger Bas). Hr. Haack (ansat 1810. Characterroller, Caricaturer, Fortrolige i Skuespillet og Syngespillet). Hr. Haa (ansat 1812. Hefstige Mænd; gamle Tjenere, synger i Chor). Hr. Heinsvig (ansat 1797. Petit-maitre, Tøder, visse Characterroller). Hr. Holm (Elev. Basspartier i Syngespillet; Bønder). Hr. Jacobsen (ansat 1818. Tjenere og Biroller). Hr. Jorshøi (ansat 1810; Hjælperoller, synger i Choret).

Hr. Kruse (ansat 1796. Værdige Oldbinger; comiske Gamle, dumme Tjenere; Baspartier). Hr. Ledøe (Glev, Biroller). Hr. Liebe (ansat 1811. Første Elsker i Lysspillet og Tragedien). Hr. Lindgreen (ansat 1790. Holbergske Tjenere; gamle Characterroller, værdige Fædre i Skuespillet). Hr. Lund (ansat 1810. Tjenere, Hjælperoller; synger i Chor). Hr. Dverfou (Glev, Smaaroller). Hr. Poulsen (Glev, dumme og comiske Tjenere). Hr. Rind (ansat 1803; naive Bønder, dumme Knøse, franske Tjenere; chargeerte Gamle i Skuespillet og Syngespillet). Hr. Rongsted (ansat 1796. Gamle Tjenere; gamle Militaire; Agerkarte). D. Rongsted (Glev, halvorne Knøse). Hr. Rosenfeldt (ansat 1815. Tenorist, Comiske Roller, manquesrede Petitmaitres i Lyss- og Syngestykker). Hr. Ruge (ansat 1813. Helte, Fædre, Tyranner i Tragedien; Characterroller, Jøder og comiske Gamle i Skuespillet; synger Baspartier). Hr. Simonsen (ansat 1815. Fortrolige; Hjælperoller; synger i Chor). Hr. Stage (ansat 1813. Cavalierer, Anstandsroller, muntre Elskere; Caricaturer, synger enkelte Baspartier). Hr. Strambøe (Glev, Biroller). Hr. Winslow, sen. (ansat 1817. Anden Elsker). Hr. Winslow, jun. (ansat 1817. Petitmaitrer, Intriguants, i Lyss- og Syngespillet). Hr. Zink (ansat 1812; første Tenorpartier i Syngestykker).

Skuespillerinder og Sangerinder.

Ifr. *Abildgaard* (Elev; Soubretter, naive Piger, synger i Choret). Mad. *Andersen* (ansat 1810. Elskerinder i Tragedie og Comedie). Ifr. *Astrup* (ansat 1773. Anstandsroller, Heltinder). Mad. *Clausen* (ansat 1778. Gamle Coquetter, arrige Qvinder). Mad. *Dahlen* (ansat 1784. Mødre, Fortrolige i Skuespillet og Syngespillet). Ifr. *Flamang* (Elev, Smaaroller; synger i Choret). Mad. *Foersom* (ansat 1798. Dmme Hustruer, enkelte Soubretter). Mad. *Frydendal* (ansat 1777. Nogle Mødre og Discantpartier i Syngestykker). Ifr. *Guldberg* (ansat 1798. Biroller; synger i Choret). Ifr. *Hedeberg* (ansat 1811; gamle Koner; Soubretter; synger i Choret). Mad. *Heger* (ansat 1794. Første Heltinder og Elskerinder i Skuespillet). Ifr. *Jørgensen* (ansat 1815. Anstandsroller, satte Elskerinder; synger Altpartier). Ifr. *Knob* (Elev, Biroller, synger i Chor). Mad. *Liebe* (ansat 1803. Snedige Soubretter; gamle Caricaturer; Altpartier i Syngestykker). Ifr. *Løfler* (ansat 1819. Første Sopranpartier i Syngestykker). Ifr. *Missen* (ansat 1819. Elskerinder og Heltinder). Mad. *Donnel* (ansat 1814; Elskerinder i Skuespillet). Ifr. *Diding* (Elev; Smaapartier i Syngestykker). Mad. *Petersen* (ansat 1803.

Søbefjærtinger, Spaagvinder og Biroller). Mad. Poulsen (ansat 1813. Soubretter, naive Elskerinder i Skuespil og Syngespil). Mad. Rind (ansat 1813. Første Syngepartier i Syngestykkerne; Elskerinder i Skuespillet). Mad. Kongsted (ansat 1804. Mødre, Huusholderker i Skuespillet). Mad. Rosing (ansat 1773. Edle Mødre og Anstandsroller i Skuespillet). Fr. Sannes (Elev; gamle Koner, synger i Choret). Fr. Schall (Elev, Altpartier). Fru Schwarz (ansat 1812. Soubretter). Mad. Spindler (ansat 1799. Skalkagtige Elskerinder; muntre Piger; enkelte onde Mødre). Mad. Zink (ansat 1810. Naive Elskerinder; Soubretter; Discantpartier i Syngestykkerne). Fr. Brza (ansat 1817; første Sopranpartier i Syngestykkerne).

Solodansere.

Hr. Bournonville (ansat 1793). Hr. Dahlen (ans. 1793). Hr. Funck (ans. 1812). Hr. Petersen (ans. 1812.) Hr. Poulsen (ans. 1789).

Solodanserinder.

Fr. Didrichsen (ans. 1808). Mad. Jansen (ans. 1806). Fr. Olsen (ans. 1808). Mad. Ring (ans. 1808). Mad. Schall (ans. 1789). Fr. E. Weile (ans. 1819).

Endnu henhører til det fremstillende Theaterpersonale et fast Chor, en Deel Figuranter, og faste Statister.

Blandt Theatrets øvrige Embedsmænd, nævnes som de vigtigste: to Instructeurer, (D^r. Frydendal og Lindgreen), en Musikdirecteur: Hr. Professor Schall, Ridder af Dannebrogen; Dandsedirecteur: Hr. Bournonville; Syngelærere: D^hrr. Siboni, Sink og Krossing; Regisseur: Hr. Clausen; Deconomieinspecteur Hr. Doctor Ryge; Theaterlæge: Hr. Doctor Rahlf; Theateroversætter: Hr. N. E. Bruun; Theatermaler: Hr. Wallich; Souffleur i Skuespillet: Hr. Capitain Schwarz; Souffleur i Syngespillet: Hr. Eisen. Maskinmester: Hr. Nielsen; Garderobemester: Hr. Isben; Kasserer: Hr. Gall; Overcontrolleur: Hr. Andersen.

Theatrets Forestillinger aabnedes i denne Saison, den 6te September. I de forløbne fire Maaneder ere ikkun otte nye Skuespil givne, af hvilke endog fem første ere fremkomne ved Beneficer. Disse ere: *Munterhedens Triumph* eller *Leenaar du Kan*, efter Reynolds engelske Original, oversat ved Hr. N. E. Bruun. Det opførtes første Gang den 6te Septbr. og har behaget Publicum. De *sex Rosenbrude*, Syngestykke i 3 Acter af Theaulon, oversat til Herolds Musik af Hr. N. E. Bruun. Det opførtes første Gang

den 10 Septbr.; men har intet almindeligt Bisafs fundet], hvortil heller ikke hverken Bearbejdelse eller Musik gav Anledning. Klosteret, dramatisk Digt i 5 Acter af Prof. Kruse. Heller ikke dette synes at have vundet Yndest, i det mindste har det ingen Gang, ikke engang ved dets første Opførelse den 2den Octbr. været spillet for fuldt Huus. Educationssraaden, Comedie i 1 Act af Kogebue, oversat af Hr. N. T. Bruun, og Brevet fra Cadix, Drama i 3 Acter af Kogebue, oversat af Hr. Secretair Prinzlau, gaves første Gang den 9de Octbr.; det første har behaget; hvilket ei synes at have været Tilfældet med det andet. Den lille Rødhætte, lyrisk Tryllespil i 3 Acter af Theaulon, oversat til Boyeldieus Musik af Hr. N. T. Bruun. Med dette Stykke fejredes Hds. Majestæts Dronningens Fødselsfest i Skuespilhuset den 29de Octbr. Om dette Stykkes Værd eller Uværd har der yttret sig tvistende Meninger iblandt det Skuespilbesøgende Publicum; ved dets gjentagne Opførelse er det udbæbet af en stor Deel af Publicum; en anden Deel har taget det i Forsvar, især paa Grund af den smukke Musik. Det synes imidlertid nu at være henlagt, og herfor maa enhver Ven af Ro og Orden i Skuespilhuset være Theatrets Bestyrelse Takkyldig, til hvad Mening han end forresten betjender sig. Hvilken af dem er Bruden,

Efterspil i 5 Akter efter Fru v. Weisenthurns Manuscript, oversat af Professor Kruse. Gaavel ved dette Stykkes første Opførelse den 20 Novbr., som ved de senere gjentagne Forestillinger af det, har det vundet Iydeligt Bifald. Det unge Menneske paa 60 Aar, Efterspil i 1 Akt efter det Franste, oversat af Hr. D. Nathandavid, blev givet den 4de Decbr., og har ikke senere oplevet flere Forestillinger end denne første, efter hvilken der blev pebet.

Af Beneficer have følgende fundet Sted i den forløbne Deel af Saisonen. Den 2den Octbr. Klosteret, for Theatrets Enkekasse. Den 9de Octbr. Educationsraaden og Brevet fra Cadix, for Theatrets Enkekasse. Den 16de Octbr. Palnatøke og Arrestanten, for to af Capellet's Medlemmer. Den 20de Octbr. Apothekeren og Doctoren, for Capellet's Enkekasse. Den 20 Novbr. Hvilken af dem er Bruden? for Theatrets Enkekasse. Den 27de Novbr. De pubseerlige Arvinger, Cendrillon og Skyttsaanden, en Epilog, til Fordeel for afdøde Skuespiller Knudsens Enke. Den 4de Decbr. Figaros Giftermaal og det unge Menneske paa 60 Aar, til Fordeel for Hr. Instruct. Frydendal. Den 11te Decbr. Den unge Sigenerinde og Califen i Bagdad, for to af Capellet's Medlemmer.

I den øvrige Deel af Saisonen ere følgende Beneficer bestemte. I Januar: Don Juan og Michele Angelo, nyt Syngeestykke, for Mad. Dahlen. Søstergildet, og Røven i Gaasefestien, nye Comedie, for Hr. Colodandsen Poulsen. Den Døvstumme, og de to Virtuoser, nyt Syngeestykke, for Mad. Jansen. I Februar: Fanchon, og et nyt Syngeestykke, for Mad. Zink; i samme Maaned gives en Beneficeforestilling for Hr. Syngelærer Siboni, samt een for to af Capelletts Medlemmer. I Marts: Bagtalelsens Skole, og et nyt Syngeestykke, for Hr. Stage. Axel og Baldborg, og Fiskerpigen, nyt Syngeestykke, for Hr. Hals. I April: Jeannot og Collin, og et nyt Skuespil, for Hr. Cetti; en Forestilling for to af Capelletts Medlemmer. Tegnebogen, nye Comedie i 5 Akter og Wallensteins Død, for Theatrets Enkekassee. Desuden vil i Løbet af Saisonen to Declamatorier blive givne; et til Indtægt for D^{hr}r. Doctor Ryge og Liebe, og et for Mad. Rosing.

Paa Theatrets Bekostning have i afvigte Sommer D^{hr}r. Doctor Ryge, Zink, Liebe, Haack, og Stage, besøgt fremmede Theatre for at uddanne deres Kunsttalenter.

Under Dato af 4de Decbr. er udkommet en Politieplacat, nærmere bestemt ved en Placat fra Thea-

terdirectionen, hvorved Tiden, i hvilken det er tilladt i Skuespilhuset at tilkjendegive sit Bifald eller Mis-
 hag efter et Skuespils Slutning, bestemmes til 10
 Minuter, hvilken Tids Forløb tilkjendegives ved tre
 Slag paa en Gongon fra Theatret.

I Løbet af indeværende Saison er Hr. Skuespiller
 H. Rongsted død.

Med Saisonens Begyndelse har Hr. Siboni be-
 gyndt sin Underviisning som Syngelærer ved Thea-
 tret. Til hans Underviisning ere valgte Dhr. Cetti,
 Bauer og Holm, samt Mad. Zink, Mad. Rind, Ise-
 Røflet og Ifr. Irza.

